

Miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på ejendommene Væggedalen 3 og 7, 9500 Hobro

5. juli 2011

Virksomheden: Onsildgård svineproduktion

Beliggenheds adresse: Væggedalen 7, 9500 Hobro

Matr.nr.: 2h, 4g, 16d, 4x, 3s, 16o, 16f, 15a, Nr. Onsild By, Nr. Onsild

Ejer: Onsildgård Produktion ApS

Tlf.nr. 74 71 62 80, mobil til driftsleder Peter Nielsen 20 86 17 57

CVR nr. 29524963

CHR nr. 93262 og 97715

Stamblad:

Virksomhedens ejer og kontaktperson	Ejer: Onsildgård Produktion ApS Tlf.nr. 74 71 62 80 Kontaktperson: Driftsleder Peter Nielsen Tlf.nr. 20 86 17 57
Virksomhedens adresse	Væggedalen 3 og 7, 9500 Hobro
Virksomhedens matrikelnumre	Matr.nr.: 2h, 4g, 16d, 4x, 3s, 16o, 16f, 15a, Nr. Onsild By, Nr. Onsild
Kommune	Mariagerfjord Kommune
CVR-nr. / P-nr. - CHR-nr.	CVR nr. 29524963 CHR nr. 93262 og 97715
Ejendomsnummer	8460015353
Betegnelse	Onsildgård svineproduktion

Læsevejledning

Denne miljøgodkendelse består af 4 kapitler samt relevante bilag.

Første kapitel indeholder en beskrivelse af de generelle forhold for miljøgodkendelsen, herunder bl.a. gyldighed og klagevejledning.

Andet kapitel indeholder vilkår for miljøgodkendelsen. Her beskrives vilkår for diverse drifts- og forvaltningsmæssige forhold, som skal overholdes for at miljøgodkendelsen kan godkendes af myndigheden.

Tredje kapitel indeholder Mariagerfjord Kommunes vurdering af de miljømæssige forhold i forhold til husdyrbruget der godkendes, ud fra gældende lovgivning m.m.

Fjerde kapitel indeholder en samlet vurdering af det godkendte projekt.

Bilagene indeholder bl.a. kort og planer over bygninger og arealer, beredskabsplan m.m.

INDHOLDSFORTEGNELSE:

STAMBLAD:	2
1. GENERELLE FORHOLD TIL MILJØGODKENDELSE	5
1.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ	5
1.2 GODKENDELSE	8
1.3 GYLDIGHED	8
1.4 GENERELT	9
1.5 KLAGEVEJLEDNING	11
1.6 OFFENTLIGGØRELSE	12
2. VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	13
2.1 GENERELT	13
2.2 UHELD OG RISICI	14
2.3 ÅRSPRODUKTION	14
2.4 FODER	15
2.5 AMMONIAKFORDAMPNING FRA STALD OG LAGER	15
2.6 VENTILATION	16
2.7 GYLLESEPARATION	16
2.8 OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	16
2.9 HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING	16
2.10 TRANSPORT	17
2.11 HÅNDTERING AF MARKSPRØJTE	17
2.12 LUGT	17
2.13 SPILDEVAND	17
2.14 STØJKILDER	18
2.15 SKADEDYR	18
2.16 STØV	19
2.17 LYS	19
2.18 OLIE OG KEMIKALIER	19
2.19 AFFALD	19
2.20 UDBRINGNINGSAREALER	20
2.21 ENERGI M.M.	21
2.22 TILSYN, KONTROL OG EGENKONTROL	21
3. MILJØREDEGØRELSE OG VURDERING	23
3.1 KORT RESUMÉ	23
3.2 ANLÆGGET OG EJENDOMMEN	23
3.2.1 Bygninger	23
3.2.2 Biaktiviteter - gylleseparationsanlæg	24
3.2.3 Afstandskrav	27
3.2.4 Beskyttelseslinier og landskabelige hensyn	28
3.2.5 Energi og vand	29
3.2.6 Affald	30
3.2.7 Spildevand	31
3.2.8 Transport	32
3.2.9 Støjklider	33
3.2.10 Støv	33
3.2.11 Risici og afværgeforanstaltninger	34
3.2.12 Skadedyr	35
3.2.13 Olie og kemikalier	35
3.2.14 Lysforhold	35
3.2.15 Lugt	35

3.3 PRODUKTIONEN	36
3.3.1 Foder.....	36
3.3.2 Husdyrgødning produktion og opbevaring	37
3.4 BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	37
3.4.1 Management.....	37
3.4.2 Foder.....	38
3.4.3 Staldindretning.....	39
3.4.4 Forbrug af vand og energi.....	40
3.4.5 Opbevaring af husdyrgødning.....	41
3.4.6 Udbringning.....	42
3.4.7 Fravalg af staldteknologi.....	43
3.4.8 Samlet vurdering.....	44
3.5 UNDERSØGTE ALTERNATIVER.....	44
3.6 OPHØR AF HUSDYRBRUGET.....	44
3.7 EGENKONTROL	45
3.8 NATUR OG VAND.....	46
3.8.1 Ammoniak.....	46
3.8.2 Tab af næringsstoffer til overfladevand	53
3.8.3 Kvælstofudvaskning til grundvandet	64
4. SAMLET VURDERING	66
BILAG 1: HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	67
BILAG 2: UDBRINGNINGSAREALER	68
BILAG 3: BRUTTOAREALKORT.....	69
BILAG 3: BRUTTOAREALKORT - FORTSAT.....	70
BILAG 3: BRUTTOAREALKORT - FORTSAT.....	71
BILAG 4: BYGNINGSOVERSIGT	72
BILAG 4: BYGNINGSOVERSIGT	73
BILAG 5: BYGNINGSOVERSIGT (STALDAFSNITSNUMRE JF. IT-ANSØGNINGEN)	74
BILAG 6: OVERSIGTSKORT MED DIGE ML. VÆGGEDALEN 3 OG 7.....	75
BILAG 7: FORUDSÆTNINGER FOR TYPE 2 KORREKTION - KVÆLSTOF	76
BILAG 8: BEREGNING AF OPBEVARINGSKAPACITET.....	77
BILAG 9: § 7 AREALER INKL. BUFFERZONER.....	78
BILAG 10: OVERSIGTSKORT – BESKYTTET NATUR OMKRING EJENDOMMEN.....	79
BILAG 10: OVERSIGTSKORT – (FORTSAT).....	80
BILAG 11: NATUR OG BEREGNINGSPUNKTER.....	81
BILAG 12: UDPEGNINGSGRUNDLAG FOR BERØRTE NATURA 2000-OMRÅDER	82
BILAG 13: DYRKNINGSFRI BRÆMME TIL ONSILD Å	85
BILAG 14: AREALER I NITRATSÅRBART OMRÅDE.....	85
BILAG 15: BEREDSKABSPLAN	86
BILAG 16: ANSØGNINGEN	97

1. Generelle forhold til miljøgodkendelse

1.1 Ikke teknisk resumé

Onsildgård Produktion ApS har 12/4 2007 søgt Mariagerfjord Kommune om godkendelse til at udvide husdyrbruget beliggende på Væggedalen 3 og Væggedalen 7, 9500 Hobro, jf. § 12 i "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" (lov nr. 1572 af 20. december 2006).

Mariagerfjord Kommune har vurderet, at de to ejendommers anlæg (Væggedalen 3 og Væggedalen 7) er teknisk og forureningsmæssigt forbundet, og at de to ejendommers anlæg derfor skal godkendes samlet, jf. § 13 i lov "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" (lov nr. 1572 af 20. december 2006).

Begge ejendomme er ejet af Onsildgård Produktion ApS og drives under samme CVR-nr. Når de ansøgte stalde er opført vil afstanden mellem staldene på de to ejendomme være omkring 10 m (afstanden ml. stald 29 og 30 på bilag 4, svarende til it-ansøgningen stald 1.1.18 og 1.1.17, bilag 5). Stald 29, (svarende til it-ansøgningens 1.1.18) vil blive bygget hen over det nuværende skel mellem Væggedalen 3 og 7, og de to ejendommene vil blive lagt samme før bygningerne bliver opført.

En samlet ansøgning er modtaget via det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk

Beregninger af anlæggets miljøpåvirkninger er foretaget i dette system. Der er ifølge ansøgningen anvendt beregningsgrundlaget 01-2009-A. (Dette beregningsgrundlag er anvendt, da ansøgningen blev væsentligt ændret i 2009.)

Mariagerfjord Kommune har foretaget vurderingen på baggrund af det indsendte ansøgningsskema nr. 14703 version 7 samt beregninger på scenario 2 indsendt som fiktiv ansøgning med skema nr. 20557 version 1).

Baggrund

Onsildgård Produktion ApS har 12/4 2007 søgt Mariagerfjord Kommune om godkendelse til at udvide husdyrbruget beliggende på Væggedalen 3 og 7, 9500 Hobro, jf. § 12 i "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" (lov nr. 1572 af 20. december 2006).

Produktionsændring/udvidelse

Onsildgård Produktion ApS ønsker, at udvide sin svineproduktion fra 501,10 DE til 930,26 DE. Dyreholdet vil efter udvidelsen bestå af 4.000 årssøer med 30 smågrise pr. årssø.

Husdyrholdets sammensætning:	Nudrift		Ansøgt		
	Antal	DE	Antal	Stipladser	DE
Årso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	1.480	103,76	4.000	856	280,43
Årso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	480	77,98	3.315	2.605	538,54
Årso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	1.000	162,44	685	539	111,29
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	34.000	156,92	0	0	0,00
I alt		501,10			930,26

Anlægsændringer

I forbindelse med udvidelsen skal der opføres en farestald på 2047 m², 4 løbe/drægtighedsstald på 2.135 m², to gyllebeholdere på hver 5.000 m³, en buffertank på 1.000 m³ samt et gylleseparationsanlæg.

Biaktiviteter

I forbindelse med udvidelsen skal der etableres et gylleseparationsanlæg.

Separationsanlægget skal foretage en separation af bedriftens svinegylle i en væskefraktion (rejectvand), som opbevares og anvendes som gødning samt i en fiberfraktion, som fraføres ejendommen. Der er tale om et stationært anlæg, som skal opstilles i en eksisterende lade på Væggedalen 3, se bilag 5.

Mariagerfjord Kommune vurderer ikke, at etablering af anlægget udløser krav om miljøgodkendelse og VVM-screening. Etableringen af gylleseparationsanlægget er inddraget ved den samlede vurdering af forureningen fra husdyrbruget.

Tidligere meddelte afgørelser

Væggedalen 7, 9500 Hobro har 2. juli 1991 fået meddelt miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens kap. 5 af Hobro Kommune. 17. december 1991 fik husdyrbruget meddelt et tillæg til miljøgodkendelsen. Dette tillæg blev dog aldrig udnyttet, og 28. januar 1994 meddelte Hobro Kommune på ny tillæg til miljøgodkendelsen. Dette tillæg var identisk med det uudnyttede tillæg fra 1991. Miljøgodkendelsen af Væggedalen 7 med tillæg blev 21. december 2009 revideret af Mariagerfjord Kommune

Lugt

Geneafstanden for husdyrbruget er beregnet til hhv. 285 m (enkelt bolig), 680 m (samlet bebyggelse) og 921 m (byzone m.v.). De faktiske afstande fra lugtcentrum til henholdsvis enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er minimum hhv. 498 m, 1.438 og ca. 1.639 m, hvilket betyder, at lugtgenekriteriet er overholdt.

Dyretryk og udbringningsarealer

Ejede og lejede udbringningsarealer udgør 167,45 ha. Der er oplyst 1.140,87 ha potentielle aftalearealer, Henrik Simonsen, Skalmstrupvej 4, 8930 Randers NØ. Disse arealer er godkendt efter husdyrlovens § 16 af Randers Kommune.

Det ansøgte projekt er på 930,26 DE. Der produceres 930,26 DE svinegylle.

Al gyllen vil blive separeret på ejendommen. Gyllen separeres således, at der bliver en væskefraktion (rejectvandet), svarende til 519,48 DE samt en fiberfraktion svarende til 410,78 DE. Rejectvandet udbringes således, at der udbringes 211,00 DE på egne arealer og 308,48 DE på aftalearealerne. Fiberfraktionen afsættes til biogasanlæg.

Der bliver således 211,00 DE forarbejdet husdyrgødning til udbringning på de 167,45 ha egne udbringningsarealer. Samlet medfører dette et dyretryk på egne udbringningsarealer på 1,26 DE/ha.

*Perioden indtil gylleseparationsanlægget er etableret (**scenario 2**)*

Indtil gylleseparationsanlægget er etableret og i drift på ejendommen, vil den useparerede svinegylle blive bragt ud med 174,96 DE på egne udbringningsarealer, og 755,30 DE på aftalearealerne.

Samlet medfører dette et dyretryk på egne udbringningsarealer på 1,04 DE/ha i perioden indtil separationsanlægget er etableret og i drift.

Ansøger har indsendt beregninger (skema 20557) på dette scenario og Mariagerfjord Kommune har vurderet og beskrevet dette scenario samt stillet vilkår, som skal overholdes, i perioden indtil gylleseparationsanlægget er etableret og i drift.

Kvælstofudvaskning

Alle bedriftens egne udbringningsarealer er beliggende i nitratklasse 0.

165,5 ha af udbringningsarealerne afvander via Onsild Å og Hobro Vesterfjord til Mariager Fjord, mens de resterende ca. 2 ha afvander via Skals Å til Hjarbæk Fjord (del af Limfjorden). Hjarbæk Fjord er en del af Natura2000-område nr. 30, mens yderfjorden i Mariager Fjord er en del af habitatområde nr. 14. Kvælstofudledningen i gennemsnit til fjordene er beregnet til 5,0-5,7 kg N/ha/år afhængigt af scenario. I forhold til udledningen af kvælstof vurderer Mariagerfjord Kommune bl.a. jf. Miljøstyrelsens afskæringskriterier, at det ansøgte hverken i sig selv eller i kumulation med andre husdyrprojekter i vandoplandet vil have en skadevirkning på fjordene.

Fosfor

Alle bedriftens arealer afvander til Natura2000 områder overbelastet med fosfor. 156,73 ha af udbringningsarealerne er beliggende i fosforklasse 0. De resterende 10,72 ha er beliggende i fosforklasse 2. Kravet om P overskud er overholdt, også for scenario 2. Fosforoverskuddet er i gennemsnit for hele bedriften på -3,4 kg P/ha/år. Ved anvendelse af scenario 2, vil fosforoverskuddet i gennemsnit for hele bedriften være på 0,0 kg P/ha/år. Mariagerfjord Kommune vurderer at dette, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter, påvirker habitatområdernes eller Hobro Vesterfjords eutrofieringsstatus væsentligt.

Risikoarealer

Udbringningsarealerne omfatter stærkt skrånende (> 6°) arealer ned til Onsild Å. Der er derfor stillet vilkår om etablering af en 20 m dyrkningsfri bræmme langs åen på den sydligste del af markerne nr. 1, 14-1 og 14-2.

Ammoniak

Udvidelsen medfører en forøgelse af ammoniakfordampningen på 3780,25 kg N/år, så bedriftens samlede emission bliver 11241,21 kg N/år.

Kravet om 25 % reduktion af ammoniakfordampningen fra udvidelsen er overholdt.

Der er et § 7-naturområde indenfor 1000 meter fra staldanlægget. Dette naturområde er beliggende ca. 870 m sydvest for den vestligste gyllebeholder. Ifølge it-ansøgningen er højeste merdeposition i naturområdet 0,07 Kg N/ha.

Rundt om Væggedalen 3 og 7 ligger en række beskyttede naturarealer, som er beskyttet mod tilstandsændringer efter naturbeskyttelseslovens § 3. De beregnede niveauer for ammoniakdeposition på beskyttede naturarealer omkring Væggedalen 3 og 7 vurderes at påvirke beskyttede naturarealer i ikke-væsentlig grad.

Afstanden til nærmeste Natura 2000-område (Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal) betyder, at der er en ikke-målbart næringsstofbelastning af ammoniak fra stald, lager og udbringningsarealer.

Der er ikke grundlag for at stille skærpede vilkår for at sikre levesteder for særligt beskyttede arter mod forringelse eller ødelæggelse.

Grundvand

148,38 ha af husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende indenfor nitratsfølsomme indvindingsområder. I de nitratsårbare områder er der kun ringe eller nogen beskyttelse af det underliggende grundvandsmagasin. Det er vurderet, at det er nødvendigt at stille vilkår om anvendelse af grundvandsædskifte for at beskytte grundvandet tilstrækkeligt under de arealer, som er beliggende i de nitratsårbare områder.

BAT

Mariagerfjord Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til anvendelse af BAT inden for de forskellige områder management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring

og udbringning af husdyrgødning. Herunder er husdyrbrugets niveau for udledning af ammoniak vurderet. Der etableres gyllekøling i 3 af de nye løbe/drægtighedsstalde og der etableres fast overdækning af de 2 nye gyllebeholdere samt en eksisterende gyllebeholder på 3.000 m³. Herudover anvendes foderkorrektion for at begrænse ammoniakemissionen. Der er desuden stillet vilkår om bl.a. energitilsyn.

1.2 Godkendelse

Mariagerfjord Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen beliggende på adressen Væggedalen 3 og 7, 9500 Hobro. Afgørelsen meddeles i medfør af Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og på de angivne vilkår.

Der skal gøres opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse eller dispensation efter anden lovgivning.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget med tilhørende arealer og omfatter 4.000 årssøer med 30 smågrise pr. årssø samt opførelse af en farestald på 2047 m², 4 løbe/drægtighedsstald på 2.135 m², to gyllebeholdere på hver 5.000 m³, en buffertank på 1.000 m³ samt et gylleseparationsanlæg.

Afgørelsen om miljøgodkendelse meddeles på baggrund af, at Mariagerfjord Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og supplerende oplysninger, indkommet til Mariagerfjord Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre vilkårene i denne miljøgodkendelse og generel lovgivning stiller skærpede krav.

1.3 Gyldighed

Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og at der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke at være opfyldt 5 år efter meddelelse af miljøgodkendelse. (Idet to af de ansøgte staldbygninger er opført, anses miljøgodkendelsen som taget i brug inden for de to første år efter, at godkendelsen er givet.)

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilklårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Første revurdering er planlagt påbegyndt i 2019.

Denne godkendelse omfatter kun forhold, der reguleres i henhold til miljøbeskyttelsesloven og husdyrloven med tilhørende bekendtgørelser. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt, f.eks. byggeloven, naturbeskyttelsesloven, brandloven og arbejdsmiljøloven.

1.4 Generelt

Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i gældende lov og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Vilkårene er stillet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt det supplerende materiale, der er fremkommet under sagsbehandlingen.

Miljøgodkendelsen indeholder en vilkårsdel samt en del med miljøredegørelse og miljøvurdering. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omkringboende og miljøet i bred forstand herunder bl.a. grundvand, overfladevand, natur og landskab.

Mariagerfjord Kommune har udarbejdet miljøgodkendelsen med hensyntagen til "Mariagerfjord Kommuneplan 2009-2021".

Ansøgningen er en § 12 ansøgning og har været igennem en foroffentlighedsperiode fra 21.10 2008 til 11.11 2008. Der indkom en henvendelse fra en borger, som ønskede at få tilsendt et udkast til afgørelse. Herudover har Danmarks Naturfredningsforening generelt ytret ønske om at modtage udkast til miljøgodkendelser til kommentering.

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 6 ugers høring hos ansøger, konsulent, naboer m.fl. fra 4. november 2010 til 17. december 2010.

I høringsperioden har Mariagerfjord Kommune modtaget nedenstående bemærkninger fra ansøgers konsulent Ulla Pallesen:

Til Mariagerfjord Kommune

På vegne af Onsildgård Produktion Aps skal jeg gøre opmærksom på, at vi stadig ikke er enige i Mariagerfjord Kommunes meget restriktive forvaltning af Husdyrloven. Dele af sagsbehandlingen har ikke været lovmedholdelige, og flere trusler om afslag i løbet af sagsbehandlingen har haft karakter af magtmisbrug. Det er derfor med armen vredet om på ryggen, at ansøger har projektilpasset.

Vi har beskrevet vores synspunkter i ansøgningen, og vi har derfor ikke det store håb om, at kommunen vil ændre udkastet til godkendelsen, og vi ser derfor ingen anden vej end at klage over afgørelsen.

I høringsperioden har Mariagerfjord Kommune desuden modtaget nedenstående bemærkninger fra DN Mariagerfjord:

Til Mariagerfjord Kommune, Natur og miljø

Søndre Kajgade 1, 9500 Hobro

Vedr. Høringssvar til Udkast til Miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på ejendommene Væggedalen 3 og 7, 9500 Hobro.

Hermed meddeler DN Mariagerfjord sine bemærkninger til udkastet til Miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på ejendommene Væggedalen 3 og 7, 9500 Hobro.

- 1. Endelig miljøgodkendelse forudsætter, at alle aftaler om lejede udbringningsarealer både før og efter etablering af gylleseparationsanlæg er dokumenteret.*

Mariagerfjord kommunes bemærkninger til høringssvar:

På tidspunktet for udsendelsen af den endelige miljøgodkendelse af husdyrproduktionen

på Væggedalen 3 og 7, er der meddelt endelig godkendelse efter husdyrlovens § 16 af aftalearealerne.

2. *Endelig miljøgodkendelse forudsætter, at der foreligger dokumenteret aftale med biogasanlæg om at aftage den gylleseparerede fiberfraktion svarende til godt 410 DE.*

Mariagerfjord kommunes bemærkninger til høringssvar:

Vilkår 28 er nu præciseret således, at husdyrbruget, inden anvendelse af scenarie 2 (separationsscenarioet), skal fremsende en skriftlig aftale for den del af husdyrgødningen (fiberfraktionen), som eksporteres ud af driften.

3. *Der bør redegøres nærmere for konkrete alternativer til forøgelsen af ammoniakfordampningen på 3780,25 kg N/år, så bedriftens samlede emission bliver 11241,21 kg N/år - dvs. en væsentlig forøgelse på godt 50 %. Det er efter DN Mariagerfjords opfattelse ikke tilstrækkeligt at vurdere at knapt fire tons ammoniak ekstra i atmosfæren ingen indflydelse har på omgivelserne – fire tons er fire tons for meget og forsvinder ikke bare i "den blå luft"!*

Mariagerfjord kommunes bemærkninger til høringssvar:

Det er Mariagerfjord Kommunes opfattelse, at der i forbindelse med BAT er redegjort for alternativer. I øvrigt har Mariagerfjord Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen foretaget en konkret vurdering af ammoniakemissions påvirkning af den omkringliggende natur. Der er redegjort for denne vurdering i afsnit 3.8.1.

4. *Det forekommer lemfældigt alene at basere beskyttelsen af et vigtigt grundvandsmagasin på et krav om "grundvandssædskifte". Et krav som det formentlig vil være vanskeligt i praksis at håndhæve og kontrollere.*

Mariagerfjord kommunes bemærkninger til høringssvar:

Mariagerfjord kommune vurderer at et vilkår om grundvandssædskifte er det mest effektive virkemiddel til at nedbringe nitratudvaskning til grundvand sammenholdt med de øvrige virkemidler, som er til rådighed. Uanset om vilkåret sætter krav til grundvandssædskifte eller egentlige efterafgrøder, så kan vilkårene være vanskelige at kontrollere. Mariagerfjord Kommune vurderer dog, at vilkåret er kontrollerbart og dermed også muligt at håndhæve.

5. *Det anføres flere steder at den tidligere miljøgodkendelse af bedriften er blevet revurderet af Mariagerfjord Kommune. Hele sandheden er imidlertid at denne "revurdering" blev indklaget for Miljøklagenævnet og således ikke er legitimeret. Enten bør henvisningen til revurderingen slettes, eller det skal anføres at klagen over "revurderingen" ikke er afgjort i Miljøklagenævnet.*

Mariagerfjord kommunes bemærkninger til høringssvar:

Det er korrekt, at den revurdering, som Mariagerfjord Kommune har meddelt til husdyrbruget, er påklaget til Miljøklagenævnet. Dette vurderes dog ikke at være af relevans for nærværende godkendelse.

6. *Da der er usikkerhed om, hvilket gyllesepareringsanlæg eller anden teknisk foranstaltning, som skal nedsætte kravet til harmoniareal på bedriften, bør der i den endelige miljøgodkendelse tages forbehold for godkendelsen af det anlæg, der bliver installeret.*

Mariagerfjord kommunes bemærkninger til høringssvar:

Mariagerfjord Kommune vurderer, at der er stillet de fornødne vilkår til at varetage hensynet til miljø og beskyttelsesniveauer.

- 7. Afvisningen af luftrensning pga. økonomi hviler på meget løse tal. Der bør fremskaffes konkret oplysninger om de reelle priser, før økonomien kan anvendes som gyldig argumentation for at lade 4 tons ammoniak om året slippe ud i atmosfæren.*

Mariagerfjord kommunes bemærkninger til høringssvar:

Mariagerfjord Kommune vurderer, at der er redegjort tilstrækkeligt for fravalg af BAT-teknologier, herunder også fravalget af luftrensning.

Herudover har sagen har været sendt i høring i Randers Kommune, idet husdyrbruget leverer husdyrgødning til aftalearealer, der er beliggende i Randers Kommune.

Randers Kommunes har meddelt Mariagerfjord Kommune, at arealerne indgår i en ansøgning om arealgodkendelse, som er under sagsbehandling i Randers Kommune.

Randers Kommune har på tidspunktet for meddelelsen af miljøgodkendelse til Væggedalen 3 og 7 meddelt godkendelse af arealerne i Randers Kommune efter husdyrlovens § 16.

1.5 Klagevejledning

I henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet samt enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse myndigheder og organisationer, der er angivet i lovens § 85-87.

Ved klage kan Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelse i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

Eventuel klage skal være skriftlig og sendes til:

Mariagerfjord Kommune, Natur og Miljø
Ndr. Kajgade 1
9500 Hobro

eller

pr. e-mail til: raadhus@mariagerfjord.dk.

Klagen vil herfra blive sendt videre til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, der er klagemyndighed.

Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen. Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen og udløber **tirsdag den 2. august 2011 kl. 15:30**. Klagen skal være kommunen i hænde seneste ved klagefristens udløb.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

1.6 Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen vil blive offentliggjort tirsdag den 5. juli 2011 ved annoncering i Hobro Avis.

Mariagerfjord Kommune

**Charlotte
Speich**

Kopi af udkast til miljøgodkendelsen er sendt til:

- Konsulent: Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd, Peberlyk 2, 6200 Aabenraa, sendt via e -mail: urp@landbosyd.dk
- Kent Bay Kristensen, Væggedalen 9, 9500 Hobro
- Tom Steffensen, Præstemarken 10, 9500 Hobro
- Danmarks Naturfredningsforening, Mariagerfjords husdyrgruppe, e-mail: husdyrbrug@dn-mariagerfjord.dk
- Ejer af aftalearealer: Henrik Simonsen, Skalmstrupvej 4, 8930 Randers NØ

Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:

- Konsulent: Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd, Peberlyk 2, 6200 Aabenraa, sendt via e -mail: urp@landbosyd.dk
- Kent Bay Kristensen, Væggedalen 9, 9500 Hobro
- Tom Steffensen, Præstemarken 10, 9500 Hobro
- Danmarks Naturfredningsforening, Mariagerfjords husdyrgruppe, e-mail: husdyrbrug@dn-mariagerfjord.dk
- Ejer af aftalearealer: Henrik Simonsen, Skalmstrupvej 4, 8930 Randers NØ
- Miljøcenter Aalborg, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Ø, post@aal.mim.dk.
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Nordjylland, Nytorv 7, 2. sal, 9000 Aalborg, nord@sst.dk.
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V, ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K, fbr@fbr.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, jkt@sportsfiskerforbundet.dk.
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København, natur@dof.dk.
- Dansk Ornitologisk Forening, Nordjyllands lokalafdeling, mariagerfjord@dof.dk.
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøvej 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Mariagerfjords husdyrgruppe, e-mail: husdyrbrug@dn-mariagerfjord.dk
- Friluftsrådet i Nordjylland, v/Thyge Steffensen, Bakkevænget 19, 9000 Aalborg, steffens@stofanet.dk

2. Vilkår for miljøgodkendelsen

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser gældende for erhvervsmæssigt husdyrhold – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

2.1 Generelt

- 1) Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på Væggedalen 3 og 7, 9500 Hobro (anlæg og dyrehold CHR-nr. 93262 og 97715) og samtlige arealer under CVR-nr. 29524963. (Husdyrbrugets beliggenhed fremgår af bilag 1, samtlige arealer under CVR nr. 29524963 ses på bilag 3)
- 2) Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de ændringer der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 3) Den drægtighedsstald, som i it-ansøgningen er benævnt 1.1.18, svarende til bygning 29 på bygningsoversigten bilag 4, må *ikke* opføres på den ansøgte placering uden en forudgående dispensation fra Museumslovens § 29a (LBK nr 1505 af 14/12/2006) i forhold til det beskyttede dige, der er registreret imellem Væggedalen 3 og Væggedalen 7.
- 4) Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er godkendt af Mariagerfjord Kommune.
- 5) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 6) Ændringer i ejerforhold eller af driftsansvaret skal meddeles til kommunen inden eller lige umiddelbart efter ændringen.
- 7) Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 5 år fra meddelelsen af miljøgodkendelsen. Med "udnyttet" menes, at eventuelt ansøgt byggeri er taget i brug, og at der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke at være opfyldt 5 år efter meddelelse af miljøgodkendelsen.
- 8) Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden:
 - om besætningens/produktionens størrelse den 5. juli 2016. (5 år efter godkendelsens dato)
 - når besætningen er nået op på 930,26 DE
- 9) Ved ophør af bedriften skal nedenstående forureningsbegrænsende foranstaltninger udføres. For så vidt bygningerne ikke længere har brugsmæssig værdi, nedrives disse af autoriseret nedbrydningsfirma og byggematerialer bortskaffes efter reglerne i affaldsregulativet. Mariagerfjord Kommune kontaktes før ophør.
 - Gyllebeholdere, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. skal tømmes og rengøres.

- Hvis gyllebeholderene ikke skal anvendes, tages de ud af drift som beskrevet i 10-års beholderkontrollen
- Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.
- Foderbeholdere tømmes
- Alle olietanke skal tømmes.
- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til Mariagerfjord Kommunes affaldsregulativer.
- Udendørs foder- og gødningsopbevaringsanlæg skal nedrives og fjernes fra ejendommen, når de ikke længere er i brug.
- Staldbygninger, der ikke længere anvendes, skal vedligeholdes så de ikke henstår i forfald efter de gældende regler og definitioner i byggeloven, eller skal alternativt nedrives.

2.2 Uheld og risici

- 10) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til:

- Alarmcentralen, tlf.: 112.

og efterfølgende straks at underrette:

- Tilsynsmyndigheden, Mariagerfjord Kommune, tlf.: 97 11 30 00.

En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være kommunen i hænde senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, hvilke tiltag der er, eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidig forureningshændelser. Til de unormale driftssituationer henregnes i denne forbindelse udslip, svigt og momentane standsninger.

Ved driftsforstyrrelser og uheld har den driftsansvarlige pligt til at følge beredskabsplanen og træffe de fornødne foranstaltninger, for at afværge følgerne af uheldet bedst muligt.

- 11) Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på bedriften. (Bilag 15)

2.3 Årsproduktion

- 12) Ejendommen har tilladelse til 4.000 årssøer (4.000 stipladser) med 30 smågrise pr. årssø, i alt svarende til 930,26 DE
- 13) Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året.

2.4 Foder

- 14) Der skal fodres med successiv foder (fasefodring). Foderet må maksimalt have et fosfor- og råproteinindhold, som ligger inden for BREF-dokumentets vejledende niveauer for fosfor- og råproteinindhold i foder til svin. I dette foder skal der bruges højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase med henblik på at garantere et tilstrækkeligt indhold af fordøjeligt fosfor.
- 15) Type 2 korrektion for årssøerne for kvælstof må højst være 0,928 beregnet ud fra formel i bilag 7.
- 16) Samtlige husdyr i den pågældende dyregruppe og i det pågældende staldsystem på hele bedriften skal leve op til ovennævnte kvælstof krav. Dokumentation for korrektionen skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år. Det kan f.eks. være effektivitetskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner eller afregninger fra slagteri, mejeri eller lignende.

2.5 Ammoniakfordampning fra stald og lager

- 17) Der skal i øvrigt foretages en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene, for at mindske gener fra dyreholdet.
- 18) Der skal etableres gyllekøling i staldafsnit 1.1.17, 1.1.18 og 1.1.20, som giver en samlet årlig køling af gyllen svarende til en effekt på minimum 473.786 kWh.
- 19) Der skal nedlægges køleslanger i samtlige 3.045 m² gyllekummeareal i staldafsnit 1.1.17, 1.1.18 og 1.1.20 (efter Teknologi-blad "Køling af gyllen i slagtesvinestalde"). For at opnå en reduktion i ammoniakemissionen på 16,5 pct. over året, skal der i gennemsnit over året køles med 17,76 W/ m². Varmepumpen skal kunne levere en køleeffekt på mindst 54,75 kW.
- 20) Når varmepumpen er valgt, skal der udarbejdes en tabel, der viser sammenhængen mellem pumpens timetal og køleeffekten i kWh. Tabellen og oplysninger om endeligt valg af varmepumpens/ernes størrelse skal fremsendes til kommunen, før stalden tages i brug.
- 21) Gyllekølingsanlægget skal monteres og drives i overensstemmelse med fabrikantens anvisninger. Der skal monteres en timetæller og en separat elmåler på varmepumpen. Elmåleren skal være forsynet med automatisk datalogning, der som minimum registrerer måneds- og årskøleeffekten i kWh. Disse data skal opbevares i mindst 5 år.
- 22) Alle tilfælde af driftsstop og årsag skal noteres.
- 23) Køleanlægget skal forsynes med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstartes automatisk.
- 24) Gyllekølingsanlægget skal mindst én gang årligt efterses af en sagkyndig og nødvendige reparationer og justeringer skal foretages.

2.6 Ventilation

- 25) Ventilationsanlægget skal løbende renholdes og vedligeholdes og minimum 1. gang årligt serviceres af et autoriseret firma.

2.7 Gylleseparation

- 26) Fiberfraktionen skal bortskaffes fra ejendommen og må ikke udsprede på bedriftens arealer.
- 27) Fraktioner med højt tørstofindhold skal opbevares som fast husdyrgødning og holdes overdækket efter samme regler som for opbevaring af fast husdyrgødning.
- 28) Inden scenarie 2 (separationsscenariet) tages i brug skal der, til Mariagerfjord Kommune, fremsendes dokumentation i form af skriftlig aftale jf. 30 § stk. 3 i "husdyrgødningsbekendtgørelsen" for den del af husdyrgødningen (fiberfraktionen), som eksporteres ud af driften. Fiberfraktionen skal bortskaffes til en godkendt modtager.
- 29) Separationsanlægget skal placeres således, at evt. spild ledes til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder.
- 30) Såfremt separationsanlægget ikke fungerer som forudsat i projektet, kan kommunen ved længerevarende eller gentagne problemer kræve miljøgodkendelsen revurderet.

2.8 Opbevaring af husdyrgødning

- 31) Husdyrbrugets gyllebeholdere (1.1.22, 1.1.23 og 1.1.25 samt 1.1.26 buffertank i ansøgningen, svarende til bygningsnummer 24,25,26, og 27 på bygningsoversigten, bilag 4) skal være forsynet med fast overdækning.
- 32) Husdyrbrugets øvrige gyllebeholdere skal have overdækning i form af naturligt flydelag eller lignende, som skal kontrolleres og opretholdes efter de til enhver tid gældende regler herom. Umiddelbart efter udkørsel af gylle fra gyllebeholder med flydelag, skal åben gylleoverflade dækkes af et betydeligt lag halm, indtil flydelaget er dannet efter 1-2 uger

2.9 Håndtering af husdyrgødning

- 33) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, og eventuelt spild skal straks opsamles.
- 34) Ved hver gylletank, hvor der forekommer påfyldning af gyllevogn, skal der anlægges en tankplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal mindst have en tæthed og faldforhold svarende til kravene til møddingpladser i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad for møddingplads. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således at også et større spild kan opsamles. Såfremt påfyldningen af gylle sker med selvløsende fyldetårn eller tilsvarende metode til at undgå spild, kan husdyrbruget vælge ikke at etablere tankpladsen.
- 35) Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener begrænses. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.

- 36) Udbringning af husdyrgødning må ikke ske nærmere end 200 m fra naboer på lør-, søn- og helligdage af hensyn til de omkringboende.
- 37) Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages på jord som er vandmættet, oversvømmet, frossen eller dækket af sne samt på stejle skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.

2.10 Transport

- 38) Transport af dyr og foder til og fra ejendommen skal ske således, at tilsynsmyndighed vurderer, at der tages størst mulig hensyn til omgivelserne.
- 39) Transport af dyr til og fra ejendommen skal fortrinsvist ske mandag til fredag i tidsrummet kl. 07-22.
- 40) Transport af foder til og fra ejendommen må kun ske på hverdage mellem 7-22.

2.11 Håndtering af marksprøjte

- 41) Ved påfyldning af vand til marksprøjte skal det sikres, at der ikke kan ske tilbageløb til vandforsyningsanlæg. Der skal som minimum være 20 cm luft mellem vandtilløb og sprøjtebeholderen.

2.12 Lugt

- 42) Lugtgener hos naboer skal minimeres ved:
 - a. så vidt det er muligt, at sprede husdyrgødning om dagen, hvor der er en sandsynlighed for, at naboerne ikke er hjemme, samt undgå weekender og helligdag
 - b. at tage hensyn til vindretningen i forhold til naboerne
- 43) Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger
- 44) Lugtbidraget fra staldene skal sikres begrænset ved en god og hensigtsmæssig staldhygiejne og rengøring af samtlige staldafsnit for foder- og gødningsrester.

2.13 Spildevand

- 45) Rengøringsvand fra stalde skal ledes til gyllebeholder.
- 46) Al vask af maskiner og redskaber, skal foregå på en støbt, fast plads hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlingsbeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning.
- 47) Afløb fra stald, vaskepladser og kørefaste arealer omkring staldbygninger, gødningsopbevaringsanlæg og lign. med transport af husdyrgødning, skal føres gennem tætte og

lukkede ledninger med afløb til gyllesystemet, eller anden tæt opsamlingsbeholder, der er godkendt til formålet.

- 48) Øvrigt overfladevand, herunder tagvand, som udledes til faskine eller vandløb, skal overholde gældende afstandskrav og må ikke give anledning til gener for de omkringboende eller til forurening eller negativ påvirkning af recipienten.

2.14 Støjkilder

- 49) Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige værdier angivet i nedenstående tabel, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Mandag-fredag kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-22 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-22 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7
<i>gennemsnit værdi over referencetidsrummet</i>	<i>gennemsnit værdi over referencetidsrummet</i>	<i>gennemsnit værdi over referencetidsrummet</i>	<i>Maksimal værdi</i>
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Jf. vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 fra november 1984.

- 50) Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er fra kl. 22 - 07 omfattet af ovennævnte støjgrænser.
- 51) Husdyrbruget skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, medmindre den seneste kontrol viser, at støjvilkår ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjvejledninger og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.
- 52) Den for et område gældende støjgrænse anses for overholdt, hvis de målte eller beregnede værdier - fratrukket ubestemtheden på målingen - er mindre end eller lig med støjgrænseværdien. Målingernes og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes jf. Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjvejledninger
- 53) Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

2.15 Skadedyr

- 54) Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Skadedyrlaboratoriet.
- 55) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Ved konstatering eller mistanke om rotter eller andre skadedyr skal der ske underretning til autoriseret firma jf. gældende retningslinier.
- 56) På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

2.16 Støv

- 57) Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndighed skønnes at være væsentlige.
- 58) Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

2.17 Lys

- 59) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende.
- 60) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

2.18 Olie og kemikalier

- 61) Spildolie og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydelig mærket med angivelse af indhold. Oplag af må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak.
- 62) Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag og indrettes med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.
- 63) Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale.
- 64) Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.
- 65) Opbevaring af diesel- og fyringsolie skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- 66) Tankning skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

2.19 Affald

- 67) Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens til en hver tid gældende regulativer.
- 68) Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den største benyttede beholder.
- 69) Indtil selvdøde og aflivede dyr er blevet afhentet, skal de opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden og skal opbevares i lukket kasse, container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende. Hvor det er nødven-

digt, sikres afhentningspladsen mod ådselædende dyr. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. I tilfælde hvor dyrene er overdækkede, skal dette ske med en fast overdækning.

- 70) Dyrene skal tilmeldes afhentning hurtigst muligt og senest 24 timer efter konstatering af dødsfald. Afhentning af dyr opbevaret i container kan afvente, indtil denne er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter, at påfyldning af containeren er påbegyndt. Afhentning af dyr opbevaret på køl kan afvente, indtil containeren er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske, så containeren afhentes senest 3 uger efter, at påfyldningen af containeren er påbegyndt.

2.20 Udbringningsarealer

- 71) Ejendommens husdyrgødning må udbringes på de udbringningsarealer, der er angivet på bilag 2.
- 72) Ønskes udbringningsarealet ændret, skal det anmeldes til kommunen, der herefter vurdere om de nye arealer kan erstatte de godkendte arealer, jf. kapitel 5 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (BEK. nr. 294 af 31. marts 2009).
- 73) Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til **211,00 DE forarbejdet husdyrgødning**, dog må der maksimalt tilføres **25319,95 kg N** og **3627,08 kg P** med organisk gødning. Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald eller slam.
- 74) I perioden, indtil gylleseparationsanlægget er etableret og i drift på ejendommen (beskrevet som **scenario 2**), må der maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til **174,96 DE svinegylle**, således at der på bedriftens arealer ikke udbringes mere end **1,04 DE/ha**. Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald eller slam.
- 75) På bedriftens marker som er beliggende i nitratsårbart område, skal der anvendes et grundvandssædskifte med et udvaskningsindex på højst 65. Det drejer sig om markerne 4, 6, 36-1a, 36-1b, 14-2, 1, 5, 14-1, 2-0, 33d, 33c, 36-0, 38, 35-0b, 11 og 9. De omtalte marker fremgår af bilag 2 og 13.
- 76) På arealerne med grundvandssædskifte er følgende gældende:
- Det er ansøgers ansvar at etableringen af miljøgræs er vellykket.
 - Miljøgræs må ikke etableres som udlæg af græs om foråret i vintersæd og udlæg efter høst af hovedafgrøden.
 - Der må ikke anvendes gødning eller græssende dyr på arealerne med miljøgræs fra høst og frem til 1. februar.
 - Udbringningsarealer med grundvandssædskifte må ikke indeholde bælgplanter.
 - Tilsynsmyndigheden skal hvert år kunne konstatere, at miljøgræsset er etableret korrekt på samtlige udbringningsarealer fra høst og frem til 1. februar det følgende år.
- 77) Der skal være fosforbalance for egne og forpagtede arealer, dvs. at fosforoverskuddet ikke må overstige 0 kg P/ha/år. Der må ikke tilføres fosfor med handelsgød-

ning/uorganisk gødning, såfremt der er balance på arealerne (startgødning til majs dog undtaget). Der skal til enhver tid kunne fremlægges dokumentation for overholdelse af vilkår vedr. fosforbalance. Fosforbalancen opgøres som forskellen mellem den tilførte mængde fosfor og den mængde fosfor, som fraføres med afgrøderne efter de gældende normer. Vilkåret gælder for en hver 5-års periode fra 1010.

- 78) Der skal etableres en dyrkningsfri bræmme på minimum 20 m langs Onsild Å på den sydligste del af følgende stærkt skrånende udbringningsarealer: 1, 14-1 og 14-2. (Se bilag 13)

2.21 Energi m.m.

- 79) Ved fremtidige ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpestoffer og produkter, skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.
- 80) Der skal på bedriften foretages et energieftersyn af et energiselskab eller konsulent, hvor de energiforbrugende processer i virksomheden gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport, som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal være til rådighed for tilsynsmyndigheden
- 81) Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal løbende kontrolleres og vedligeholdes.
- 82) Der skal på bedriften installeres energibesparende belysning.
- 83) Bedriftens forbrug af energi og vand skal registreres. Registreringerne skal kunne fremvises på forlangende samt ved tilsyn.
- 84) Bedriftens drikkevandsinstallationer skal rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Eventuelle lækager skal identificeres og repareres hurtigst muligt.

2.22 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 85) På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.
- 86) Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affaldet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.
- 87) Til dokumentation for, at produktionen ligger indenfor godkendelsens rammer skal der i forbindelse med tilsyn og på forlangende fremvises:
- Husdyrindberetning
 - Produktionsopgørelser/ afregning
 - Sædskifte- og gødningsplan
 - Gødningsregnskab inkl. kvitteringer for overførte mængder husdyrgødning
 - Skema A: gødningsplanlægning
 - Forpagtningsaftaler
 - Bilag for anvendte fodermængder
 - Kvitteringer for afhentning af affald
 - Regnskabsbilag fra destruktionsanlæg for døde dyr

- 88) De fremviste bilag skal uanset evt. driftsmæssig fællesskab med andre produktionsanlæg særskilt og på tydelig vis kunne dokumentere produktionens størrelse samt håndteringen og anvendelsen af husdyrgødning og affald mv. fra nærværende produktionsanlæg og i det hele taget kunne dokumentere, at husdyrbruget drives i overensstemmelse med godkendelsen.
- 89) Efter tilsynsmyndighedens anmodning skal der forevises dokumentation for at de forhold i ansøgningen, der ligger til grund for den beregnede ammoniakemission og -deposition, nitratudvaskning til overflade- og grundvand, lugt og fosforoverskud, er overholdt.
- 90) Virksomheden skal til enhver tid kunne fremlægge dokumentation for overholdelsen af vilkår vedr. fosforbalance. Det kan fx ske ved, fremlæggelse af beregninger, der viser tilførte og fraførte mængder af fosfor. Vilkåret om fosfor gælder for enhver 5-års periode.
- 91) Der skal ved tilsyn fremvises dokumentation for, at vilkår om foderkorrektur er overholdt (type 2 korrektur). Dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år. Det kan f.eks. være effektivitetskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner eller afregninger fra mejeri eller lignende.

3. Miljøredegørelse og vurdering

Mariagerfjord Kommune har vurderet de miljømæssige forhold ved husdyrproduktionen på Væggedalen 3 og 7, 9500 Hobro. Vurderingen er foretaget i medfør af Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009. På baggrund af nærværende miljøteknisk beskrivelse har Mariagerfjord Kommune besluttet at meddele godkendelse til produktion af i alt 930,26 DE svin på ejendommen.

Oplysninger om husdyrbrugets indretning og drift stammer fra ansøgningen om miljøgodkendelse (skemanr. 14703, version 7) samt fra supplerende oplysninger indhentet efter modtagelsen af ansøgningen, herunder beregning på scenario 2 (sendt ind som fiktiv ansøgning med skemanr. 20557, version 1).

Der er ifølge ansøgningen anvendt beregningsgrundlaget 01-2009-A. (Dette beregningsgrundlag er anvendt, da ansøgningen blev væsentligt ændret i 2009.)

3.1 Kort resumé

Husdyrbruget ligger på ejendommene matr. nr. 5 a og 15a Nr. Onsild By, Nr. Onsild, beliggende på adressen Væggedalen 3 og 7, 9500 Hobro.

Onsildgård Produktion ApS søger om at udvide sin svinebesætning fra 1.480 årssøer og 34.000 smågrise til 4.000 årssøer svarende til en udvidelse fra 501,10 dyreenheder til 930,26 dyreenheder. I forbindelse med udvidelsen skal der opføres en farestald på 2047 m², 4 løbe/drægtighedsstald på 2.135 m², to gyllebeholdere på hver 5.000 m³, en buffertank på 1.000 m³ samt et gylleseparationsanlæg.

Der er ansøgt om, at udvidelsen kan forløbe over 5 år.

Husdyrbruget har 167,45 ha ejede og lejede udbringningsarealer. Der er oplyst 1.140,87 ha potentielle aftalearealer, Henrik Simonsen, Skalmstrupvej 4, 8930 Randers NØ. Disse arealer er godkendt efter husdyrlovens § 16 af Randers Kommune.

Der produceres 930,26 DE svinegylle. Al gyllen vil blive separeret på ejendommen. Der bliver således forarbejdet husdyrgødning svarende til 519,48 DE, som udbringes med 211,00 DE på egne arealer og 308,48 DE på aftalearealerne. Fiberfraktionen afsættes til biogasanlæg.

Perioden indtil gylleseparationsanlægget er etableret (scenario 2)

Indtil gylleseparationsanlægget er etableret og i drift på ejendommen, vil den useparerede svinegylle blive bragt ud med 174,96 DE på egne udbringningsarealer, og 755,30 DE på aftalearealerne.

Væggedalen 7, 9500 Hobro har tidligere fået meddelt miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens kap. 5 af Hobro Kommune. Miljøgodkendelsen af Væggedalen 7 er blevet revurderet af Mariagerfjord Kommune.

3.2 Anlægget og ejendommen

3.2.1 Bygninger

Bedriften er beliggende på Væggedalen 3 og 7, 9500 Hobro. En bygningsoversigt samt en beskrivelse af de enkelte bygningsafsnit fremgår af bilag 4.

I forbindelse med udvidelsen skal der opføres en farestald på 2047 m², 4 løbe/drægtighedsstald på 2.135 m², to gyllebeholdere på hver 5.000 m³, en buffertank på 1.000 m³ samt et gylleseparationsanlæg.

Ansøger har af hensyn til en optimal drift på anlægget ønsket, at de nye drægtighedsstalde placeres forholdsvis tæt på staldene på Væggedalen 7. Da dette bevirker, at der vil blive bygget hen over det nuværende skel mellem Væggedalen 3 og 7, vil ejendommene blive lagt samme før bygningerne bliver opført.

Alle staldafsnit er med mekanisk ventilation. De fleste med undertryksventilation, øvrige med ligetryksventilation.

På ejendommene findes tre gylletanke med en opbevaringskapacitet på henholdsvis 2.000 m³, 3.000 m³ og 3.000 m³. Herudover søges der om godkendelse til at opføre to gyllebeholdere med en kapacitet på hver 5.000 m³ samt en buffertank på 1.000 m³. De to nye gyllebeholdere på hver 5.000 m³, den nye buffertank samt en af de eksisterende gyllebeholdere på 3.000 m³ vil blive overdækket med fast overdækning. Af bilag 4 (bygningsoversigt med beskrivelse) fremgår, hvilke af gyllebeholderne, der skal være med fast overdækning.

3.2.2 Biaktiviteter - gylleseparationsanlæg

I forbindelse med udvidelsen skal der etableres et gylleseparationsanlæg. Separationsanlægget skal foretage en separation af bedriftens svinegylle til en væskefraktion (rejectvand), som opbevares og anvendes som gødning samt en fiberfraktion, som fraføres ejendommen. Der er tale om et stationært anlæg, som skal opstilles i en eksisterende lade på Væggedalen 3 (bygningsnummer 23, bilag 4).

Ansøger har indsendt nedenstående (*i kursiv*) oplysninger og beskrivelse af separationsanlæggets produktion og kapacitet samt oplysninger om forurening og forureningsbegrænsende foranstaltninger for separationsanlægget:

Generelle oplysninger

Med separationsanlægget foretages separation af gyllen i en væskefraktion (rejectvand), som opbevares og anvendes som gødning som forudsat i ansøgningen i www.husdyrgodkendelse.dk, samt i en fiberfraktion. Fiberfraktionen fraføres ejendommen. Det er således formålet at nedsætte harmoniarealet på bedriften.

Separationsanlægget leveres fra fabrikant (AL 2 Teknik) og opstilles i en eksisterende lade på Væggedalen 3. Alternativt kan det også blive en dekantercentrifuge fra GEA Westfalia eller et helt tredje anlæg.

Kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer

Driften af separationsanlægget vurderes ikke at være omfattet af Miljøministeriets bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer.

Der anvendes følgende fældningsmidler og polymer:

AL-2 3,6M:

Jernsulfatopløsning, der består af 41 % jern(III)sulfat og under 0,2 % svovlsyre. Dvs. der er risiko for ætsningsfare ved hudkontakt, og lokale pH sænkninger ved store udslip ved vandmiljøer (se vedlagte datablad).

Jernkloridsulfatopløsning, der består af 65 % jernsulfat, 7 % klor og 4 % saltsyre. Dvs. der er risiko for ætsningsfare, og stoffet er farlig ved hud kontakt og indtagelse. Ligeledes kan der opstå lokale pH sænkninger ved store udslip ved vandmiljøer (se vedlagte datablad).

Optifloc® C-2364 Flocculant bestående af 2,5 % citronsyre, 21 – 25 % mineraloiledestillat let hydrobehandlet og 3,5 % alkohol (C12-16).

GEA Westfalia:

Fx Optifloc® C-2364 Flocculant bestående af 2,5 % citronsyre, 21 – 25 % mineraloiledestillat let hydrobehandlet og 3,5 % alkohol (C12-16).

Virksomhedens daglige driftstid

Med en årlig gylleproduktion mv. på ejendommen på ca. 24.035 m³ vil anlægget skulle køre op til ca. 1.600-3.000 timer om året (anlæggets kapacitet varierer fra 8-15 m³/time afhængig af tørstofprocenten i gyllen). Formodentlig vil der blive separeret på ejendommen på hverdage mellem 7 og 18.

Beskrivelse af separationsanlæggets produktion og kapacitet

Produktionskapacitet

Separationsanlægget er dimensioneret til max. 15 m³/ time eller ca. 3.000 DE, og det er beregnet at der på sigt skal separeres ca. 930 DE. Anlægget vil derfor ikke umiddelbart blive udnyttet fuldt ud - dog vil ansøger gerne have mulighed for det på længere sigt.

Behandlingen i separationsanlægget foregår med anvendelse af gylle, vand (20 l/ m³), polymer (0,2 – 0,3 l/ m³) og fældningsmiddel (0 – 2 l/ m³). Elforbrug er på 0,7 kWh/ m³.

Systematisk beskrivelse af procesforløb AL-2 3,6M:

Processen er forholdsvis kort og simpel, idet der ikke er noget forbrændingsanlæg tilknyttet.

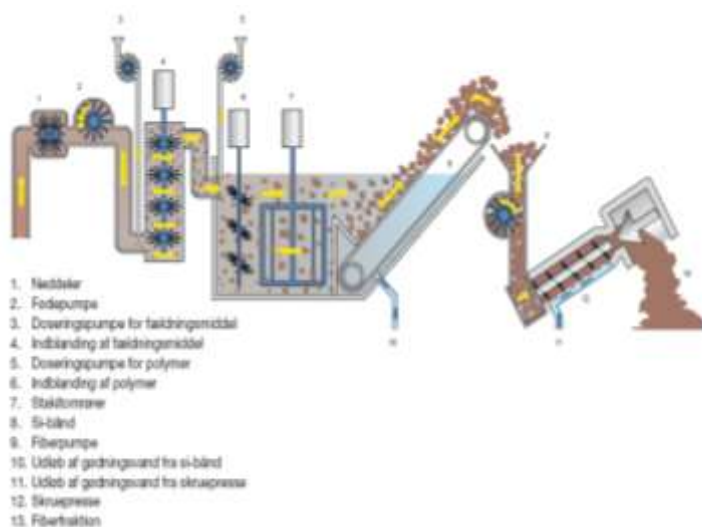
Trin 1:

Gyllen pumpes fra staldene til buffertanken på 1.000 m³.

Trin 2:

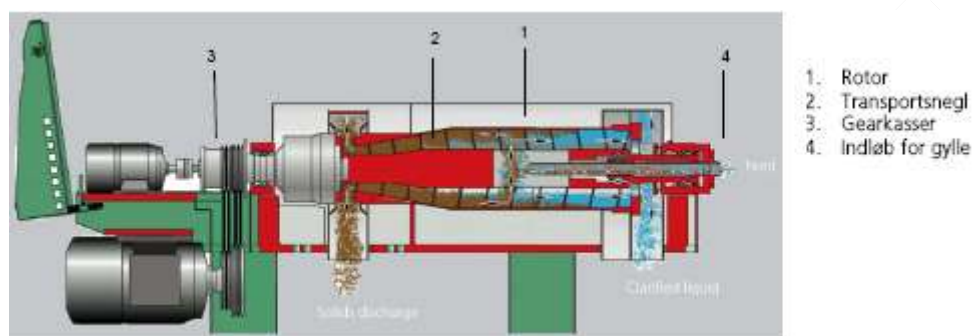
Separation af gylle i en flydende fraktion (rejectvand/gødningvand) og en fast fraktion (fiber). Gødningvandet ledes til gyllebeholder og/eller tankvogn. Fiberfraktionen falder direkte ud og opbevares i de dertil beregnede containere.

Anlæggets opbygning fremgår af nedenstående tegning:

Rågylle pumpes kontinuerligt ind i separationsanlægget. Snittepumpen "1" er udstyret med et særligt knivsystem, der forhindrer tilstopning af anlægget. Fødepumpen "2" er frekvensstyret og regulerer den indpumpede mængde. Mængden af fældningsmiddel reguleres af doseringspumpen "3", der tilsætter en forædlet jern- eller aluminiumsforbindelse, som under omrøring reagerer sammen med gyllen/biomassen. Fra indblanderen af fældningsmiddel ledes gyllen/biomassen til polymerkarret mærket "6". Her iblandes polymer, der efter kort tid får gyllen til at klumpe sig sammen. Det er sammensætningen af disse hjælpestoffer, der bestemmer hvordan fosfor og kvælstof skal fordeles i gødningsvand og fiberfraktion. Nu ledes den forbehandlede gylle/biomasse ind over et si-bånd mærket "8", hvor fiberfraktionen sigtes fra gødningsvandet. Fra si-båndet presses fiberfraktionen videre til en særlig skruepresse mærket "12", hvor den sidste væske vrides ud af fiberfraktionen.

Systematisk beskrivelse af procesforløb GEA Westfalia:

En dekanter er et lukket system som fungerer kontinuert og automatisk uden brug af kemikalier, filtre el. lign. Gyllen pumpes ind i rotoren som roterer ved en høj hastighed, hvorved faststof og partikler slynges ud af væsken og opsamles på indersiden af rotoren, hvor materialet bliver grebet af transportsneglen som ligger inden i rotoren. Sneglen roterer med en lidt højere hastighed end rotoren, og transporterer derved faststoffet hen mod den koniske del af rotoren, hvorved materialet bliver presset sammen. Det „tørre“ materiale (fiber) slynges ud gennem udløbsporte og drysser ned på et transport- bånd eller en transportsnegl. Fiberen transporteres til container.

Væsken (rejectvandet) forlader rotoren i den modsatte ende og opsamles i en tragt. Rejectvandet ledes til gyllebeholdere.

Oplysninger om forurening og forureningsbegrænsende foranstaltninger

Luftforurening

Der forventes ingen luftforurening, da der ikke er tilknyttet noget forbrændingsanlæg til separeringsanlægget. Det er muligt, at der kommer en lille smule større ammoniakemission fra separeringen, end hvad der vil komme fra almindelig pumpning og opbevaring af gylle. Fiberen vil muligvis også afgive en lille smule ammoniak. Eftersom det er planen, at fiberen transporteres væk med det samme, forventes en eventuel yderligere ammoniakemission at være meget begrænset.

Spildevand

Anlæggets drift giver ikke anledning til egentlig produktion af spildevand til afledning. Eventuelt vaskevand fra rengøring af separationsanlægget ledes til buffertank og indgår i rejectvandet.

Støj

Det antages, at anlægget larmer lige så meget som en 5 kW gyllepumpe svarende til ca. 50 – 60 dB(A).

Affald

Anlæggets drift giver ikke anledning til produktion af egentligt affald.

Jord og grundvand

Al transport af gylle til buffertanken og videre til separeringsanlægget kommer til at foregå i ledninger, der udføres efter gældende regler.

Evt. spild af gylle/rejectvand ledes til buffertanken. Det drejer sig om få liter gylle, der løber ud ved afmontering af rør i forbindelse med service eller eventuel flytning, og det skønnes til maksimalt 1 m³ pr. år.

Det vurderes således, at anlæggets drift ikke vil give anledning til forurening af jord og grundvand.

Mariagerfjord Kommunes vurdering

Mariagerfjord Kommune vurderer, at et stationært anlæg til separering af husdyrgødning i en fiberfraktion og i en væskefraktion ikke udløser krav om miljøgodkendelse¹ og VVM-screening², når væskefraktionen anvendes som gødning til jorden som led i en lovlig praksis for spredning, og hvis opbevaringen af væsken alene sker med henblik på spredning, og når fiberfraktionen afsættes til et miljøgodkendt biogasanlæg. Det vurderes, bl.a. på baggrund af vejledning fra Miljøstyrelsen, at separationsanlægget ikke er omfattet af godkendelsesbekendtgørelsens listepunkt K213.

I listepunkt K213 henvises til kapaciteten for tilførsel af "affald", hvilket må forstås sådan, at kun når den tilførte husdyrgødning betragtes som affald, er et anlæg omfattet af listepunktet. Mht. den separerede gylle fra husdyrproduktionen på Væggedalen 3 og 7, vil væskefraktionen (rejectvandet) blive anvendt til udbringning som gødning på egne udbringningsarealer samt aftalearealer. Hvad angår fiberfraktionen fra separationen, vil denne blive afsat til et biogasanlæg (formodentlig biogasanlægget på Overgård Gods). Biogasanlægget på Overgård Gods er miljøgodkendt. Der er stillet vilkår om, at fiberfraktionen skal bortskaffes til en godkendt modtager, og at der skal være en skriftlig aftale for den afsatte fiberfraktion. Der er også stillet vilkår, der skal sikre en korrekt opbevaring af gødningsfraktionerne.

Etableringen af gylleseparationsanlægget er inddraget ved den samlede vurdering af forureningen fra husdyrbruget. Mariagerfjord Kommune vurderer ikke, at etablering af gylleseparationsanlægget giver anledning til væsentlig forurening og gene for miljøet eller for omkringboende. Det vurderes heller ikke at anlægget, med placering i en allerede eksisterende lade, vil påvirke de landskabelige hensyn. Gylleseparationsanlægget samt den mulige forurening fra dette er i øvrigt vurderet og beskrevet under de enkelte afsnit om lugt, støj, spildevand, affald samt risici og afværgeforanstaltninger.

3.2.3 Afstandskrav

Afstand fra husdyrbruget (inkl. nyetableringer):

	Krav	Faktisk afstand
Eksisterende/fremtidig byzone eller sommerhusområde	>50(300) m	ca. 1.500 m
Område i lokalplan udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende	>50(300) m	ca. 1.100 m
Beboelse på ejendom uden landbrugspligt, beliggende i samlet bebyggelse i landzonen	> (300) m	> 1.100 m
Nabobeboelse (ejet af ansøger)	> 50 m	ca. 59 m
Nabobeboelse (ikke ejet af ansøger)		ca. 245 m

¹ BEK nr. 1640 af 13. december 2006 om godkendelse af listevirksomhed, bilag 2, punkt K Nyttiggørelse og bortskaffelse af affald, listepunkt K213 Anlæg for oplagring, behandling eller oparbejdning af husdyrgødning, herunder husdyrgødningskomposteringsanlæg og biogasanlæg med en kapacitet for tilførsel af animalsk eller vegetabilsk affald, herunder husdyrgødning og slagteriaffald, på 30 tons pr. dag eller derover.

² BEK nr. 1335 af 06. december 2006 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning, bilag 2, punkt 12 Andre anlæg, litra b) Anlæg til bortskaffelse af affald.

Afstand fra nyetablerede stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg:

	Krav	Faktisk afstand
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	> 25 m	ca.75 m
Almene vandforsyningsanlæg	> 50 m	ca. 1.500 m
Vandløb (herunder dræn) og søer	> 15 m	> 180 m
Offentlig vej og privat fællesvej	> 15 m	ca. 110 m
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 m	> 70 m
Beboelse på samme ejendom	> 15 m	ca. 150 m
Naboskel	> 30 m	---

Mariagerfjord Kommune vurderer, at de generelle afstandskrav i §§ 6, 8 og 20 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt. Dog har ansøger af hensyn til en optimal drift på anlægget at de nye drægtighedsstalde, ønsket at disse placeres forholdsvis tæt på staldene på Væggedalen 7. Dette bevirker, at der vil blive bygget hen over det nuværende skel mellem Væggedalen 3 og 7. de to ejendomme vil blive lagt samme før bygningerne bliver opført.

3.2.4 Beskyttelseslinier og landskabelige hensyn

Der er tale om en eksisterende svinebedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse.

I forbindelse med udvidelsen skal der opføres en farestald på 2047 m², 4 løbe/drægtighedsstald på 2.135 m², to gyllebeholdere på hver 5.000 m³, en buffertank på 1.000 m³ samt et gylleseparationsanlæg. Alle bygninger opføres i tilknytning til det eksisterende byggeri.

Den vejledende registrering af beskyttede diger efter Museumslovens § 29a viser et dige imellem Væggedalen 3 og Væggedalen 7, hvor en af de nye drægtighedsstalde (bygning 29 på bygningsoversigten bilag 4) er projekteret til at skulle opføres. Se bilag 6. Der er endvidere en række beskyttede diger i den vejledende registrering beliggende på de ansøgte udbringningsarealer, som ikke længere eksisterer.

Registreringen er vejledende. Før end der kan foretages ændringer i tilstanden i beskyttede diger, skal der gives en dispensation fra kommunen, tidligere amtet. Kommunen er ikke bekendt med at der er givet en sådan tilladelse.

De beskyttede diger er beskyttede mod tilstandsændringer, og praksis er således, at man ikke giver dispensation, fra forbuddet mod tilstandsændringer, til at nedlægge et dige. Det er kommunen, der behandler spørgsmålet om dispensation eller ej. Hvis der er tale om et ulovligt forhold, dvs. kommunen ikke kan give en efterfølgende, lovliggørende dispensation til tilstandsændringen, skal Kulturarvsstyrelsen foranledige et ulovligt forhold lovliggjort. Dette sker ved at Kulturarvsstyrelsen påbyder en retablering af diget.

Den ansøgte placering af denne drægtighedsstald, vil derfor kræve en forudgående dispensation fra Museumslovens § 29a (LBK nr. 1505 af 14/12/2006), alternativt skal stalden forskydes, således, at den ikke er sammenfaldende med det registrerede dige. Det er vurderet, at en mindre forskydning af den pågældende stald i det omfang, som det kan være påkrævet af hensyn til det registrerede dige, vil være inden for rammerne af denne miljøgodkendelse.

Kommunen vil ved passende lejlighed optage sag vedrørende forsvundne diger på ejendommen, med henblik på at berigtige uoverensstemmelserne mellem den vejledende registrering af beskyttede diger og de faktiske forhold. Såfremt der ønskes en hurtigere afkla-

ring kan der ansøges om dispensation til nedlæggelse af digerne, hvorefter kommunen snarest vil behandle sagen, typisk inden for 3 måneder.

Husdyrbruget ligger i øvrigt uden for sårbare eller beskyttede områder (Natura2000-områder, uforstyrrede landskaber, særligt værdifulde landskaber, værdifulde geologiske områder, værdifulde kulturmiljøer herunder beskyttelse af kirkernes fremtræden, økologiske forbindelser, skovrejsningsområder, kystnærhedszonen, fredede områder, beskyttede naturtyper m.m.), og det ansøgte byggeri (stalde og gyllebeholdere) skal ikke i øvrigt opføres inden for bygge- eller beskyttelseslinier (sø-beskyttelseslinie, å-beskyttelseslinie, skovbyggelinie, strandbeskyttelseslinie, kirkebyggelinie, fortidsmindebeskyttelseslinie)

Mariagerfjord Kommune vurderer, at der er taget de fornødne forholdsregler i forhold til det beskyttede dige imellem Væggedalen 3 og Væggedalen 7, og at alle øvrige bygge- og beskyttelseslinier er overholdt, samt at udvidelsen ikke vil påvirke de landskabelige værdier væsentligt. Der er stillet vilkår, om at drægtighedsstald 1.1.18 i it-ansøgningen, svarende til bygning 29 på bygningsoversigten bilag 4, ikke må opføres på den ansøgte placering uden en forudgående dispensation fra Museumslovens § 29a (LBK nr 1505 af 14/12/2006). Endvidere er der af hensyn til en eventuel retablering af forsvundne diger på udbringningsarealerne udtaget mindre strimler, hvor den vejledende registrering angiver, at der tidligere har været diger.

3.2.5 Energi og vand

Energi

Der vil efter udvidelse af bedriften være følgende skønnede årlige forbrug af energi og el:

	Før udvidelsen	Efter udvidelsen
El (kWh)	ca. 400.000	ca. 500.000
Gas – stald (kg)	ca. 30.000	ca. 20.000*
Dieselolie til traktor (l)	ca. 4.000	ca. 5.000
Halm til halmfyr (kg)	30.000	5.000*

* Varme genvundet ved gyllekøling, vil så vidt muligt erstatte halm og gas. Der er for en sikkerheds skyld sat et forbrug på 5.000 kg halm, da der i kolde perioder kan blive behov for at supplere med anden opvarmning end genvundet varme fra gyllekølingen.

Energibesparende foranstaltninger

I forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør i staldene udskiftes til lavenergi lysstofrør. Lyset i staldene er tændt efter behov og styres automatisk.

I de fleste af staldbygningerne er der undertryksventilation eller diffus undertryksventilation, som er mere strømbesparende end fx ligetryksventilation. Der er p.t. ikke planer om at udskifte ventilationen i de eksisterende stalde. Bliver der behov for det, vil der blive valgt et strømbesparende system, såfremt det er foreneligt med ventilationsbehovet i stalden. Efter hvert hold smågrise vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

For at løse ammoniakreduktionskravet installeres gyllekøling i de 3 nye drægtighedsstalde. Gyllekølingen medfører, at der kan genvindes varme. Overskudsvarmen vil blive anvendt til opvarmning af staldanlæg og stuehuse og til varmt brugsvand.

BAT

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn

og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation, gyllekøling og genvinding af varme.)

Vand

Der vil efter udvidelse af bedriften være følgende skønnede årlige forbrug af vand:

	Før udvidelsen	Efter udvidelsen
Drikkevand, vask, overbrusning mv. (m ³)	ca. 13.000	ca. 21.000
Rengøring af maskiner (m ³)	ca. 10	ca. 10

Vandbesparende foranstaltninger

Vandbesparelse opnås ved drikkenipler som sidder over fodertruget (integreret i foderautomaten).

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

BAT

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere, drikkenipler over trug). Staldene kontrolleres dagligt, og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at energi- og vandforbrug er minimeret i videst mulige omfang. Der er bl.a. stillet vilkår om, at der på bedriften skal installeres energibesparende belysning, at bedriftens forbrug af energi og vand skal registreres, samt at der på bedriften skal foretages et energieftersyn af et energiselskab eller konsulent, hvor de energiforbrugende processer i virksomheden gennemgås.

3.2.6 Affald

Der er i ansøgningsmaterialet oplyst følgende om opbevaring og håndtering af affald:

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Årlig mængde	EAK-kode	ISAG-kode
Olje- og kemikalieaffald:						
Spildolie	Maskinhus/værksted	Olieleverandør	Ukendt	Ca. 25 l	13.02.08	06.01
Olje- og brændstoffiltre	Maskinhus/værksted	Egentransport	genbrugscenter	Ca. 3 stk.	16.01.07	06.05
Spraydåser	Forrum	Egentransport	genbrugscenter	Ca. 150 stk.	15.01.10	23.00
Medicinrester	Forrum	Egentransport	genbrugscenter	Ca. 50 glas	18.02.08	05.13
Kanyler	Forrum	Dyrehospital	Ukendt	Ca. 20 boks	20.01.32	05.13
Tørbatterier – NiCd	Maskinhus/værksted	Egentransport	genbrugscenter	Ca. 20 stk.	16.06.02	77.00

Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	Container	Vognmand	Ukendt	Tømmes 1 gang ugentligt	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	Container	Vognmand	Ukendt	Tømmes 1 gang ugentligt	15.01.02	52.00
Lystofrør	Maskinhus/værksted	Egentransport	genbrugscen-ter	Ca. 100 stk.	20.01.21	79.00
Jern og metalaffald	Øst for stald 8	Produkt-handel	Ukendt	Ca. 10 tons	02.01.10	56.20
Tomme olietromler og -tanke	Maskinhus/værksted	Produkt-handel	Ukendt	Ca. 1 stk.	15.01.04	
Diverse brændbart	Container	Vognmand	Ukendt	Tømmes 1 gang ugentligt	Afhæn-gig af indhold	19.00
Paller	Foderlade	Foderstof-firma	Ukendt	Ca. 80 stk.	15.01.03	62.00
Malet og lake-ret træ	Container	Vognmand	Ukendt	Tømmes 1 gang ugentligt	17.02.01	62.00

Døde dyr

Døde dyr opbevares under kadaverkap til venstre for stald 2. Dyrene har hidtil været lagt direkte på jorden. Som følge af de nye regler for opbevaring af døde dyr, lægges dyrene fremover enten på en palle eller en betonspalte. Der er ingen naboer, som kan se pladsen fra deres ejendom, og pladsen kan heller ikke ses fra offentlig vej. Daka afhenter dyrene. Dyr til afhentning tilmeldes pr. telefon.

Gylleseparationsanlægget

Gylleseparationsanlæggets drift giver ikke anledning til produktion af egentligt affald.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at de miljømæssige krav til affaldshåndtering er opfyldt.

For at sikre håndtering af ejendommens affald er der bl.a. stillet vilkår jf. kapitel 2 om opbevaring og bortskaffelse af affald.

3.2.7 Spildevand

Spildevandstyper	m ³ /år før udvidelse	m ³ /år efter udvidelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	ca. 1.700 m ³	ca. 1.400 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand	ca. 170 m ³	ca. 170 m ³	Septiktank og videre til nedsivningsanlæg	Bundfældning

Vaskevand + regnvand tilledt gyllebeholder fra vaskeplads på ca. 20 m ²	ca. 55 m ³	ca. 55 m ³	Forbeholder	Ingen
Tagvand	ca. 7.500 m ³	ca. 14.600 m ³	Via bl.a. faskiner (nedsivning) og dræn til vandløb og videre til hav	Ingen

Mængden af rengøringsvand til vask af stalde, drikkevandsspild og vand til overbrusning er skønnet ud fra kapacitetsberegningens normtal for drikkevandsspild og vaskevand.

Septiktanken tømmes via den kommunale tømningssordning.

Gylleseparationsanlægget

Al transport af gylle til buffertanken og videre til separeringsanlægget kommer til at foregå i ledninger, der udføres efter gældende regler.

Anlæggets drift giver ikke anledning til egentlig produktion af spildevand til afledning.

Eventuelt vaskevand fra rengøring af separationsanlægget ledes til buffertank og indgår i rejectvandet.

Mariagerfjord Kommune vurderer herefter, at spildevand håndteres og udledes hensigtsmæssigt. For at sikre færrest mulige gener fra ejendommens spildevand er der stillet vilkår jf. kapitel 2. Der er bl.a. stillet vilkår om, at afløb fra stald, vaskepladser og kørefaste arealer omkring staldbygninger, gødningsopbevaringsanlæg og lign. med transport af husdyrgødning, skal føres gennem tætte og lukkede ledninger med afløb til gyllesystemet, eller anden tæt opsamlingsbeholder, der er godkendt til formålet. Der er også stillet vilkår om, at øvrigt overfladevand, herunder tagvand, som udledes til faskine eller vandløb, skal overholde gældende afstandskrav og ikke må anledning til gener for de omkringboende eller til forurening af recipienten.

3.2.8 Transport

Til- og frakørsel sker udelukkende ad indkørslen til ejendommen. Transporterne sker typisk i dagtimerne fra ca. kl. 7.00 til kl. 17.00. I forbindelse med udvidelsen af besætningen vil der være et øget transportbehov fra og til ejendommen, men det øges ikke proportionalt med udvidelsen. Der vil i mange tilfælde medtages større mængder pr. kørsel.

Transporter	Før udvidelse antal/år	Efter udvidelse antal/år
Foder mv.	ca. 55	ca. 75
Fyringsolie/brændstof	ca. 6	ca. 6
Levering af smågrise	100	50
Afhentning af døde dyr	ca. 78	ca. 78
Diverse sækkevarer	20	ca. 12
Gyllekørsel	ca. 350	maks. 1.000
Indkørsel af korn	ca. 75	0
Maksimalt i alt	ca. 684	ca. 1221

Antallet af transporter er skønnede. Antallet af gyllekørsler kan variere afhængigt af, hvor stor gyllevognenes og lastbilernes kapaciteter er. Der vil normalt blive kørt ud dels i april/maj måned og i august måned.

Herudover er der en del intern transport med flytning af dyr mellem staldafsnittene.

Afhængigt af hvordan de tekniske løsninger for pumpning af gylle/rejectvand til og fra beholderne på Væggedalen 7 til separationsanlægget kan løses, kan der muligvis komme yderligere interne transporter.

Mariagerfjord Kommune vurderer herefter, at transport til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende. Nærmeste nabo (med landbrugspligt) er beliggende næsten 250 m fra ejendommene og nærmeste nabo uden landbrugspligt er beliggende næsten 400 m fra ejendommene. Da alle egne udbringningsarealer er beliggende omkring ejendommene er der ikke vurderet på transportveje i forhold til udbringning af husdyrgødning til disse udbringningsarealer.

For at sikre færrest mulige gener fra transporten til og fra ejendommen er der stillet vilkår jf. kapitel 2.

3.2.9 Støjkilder

Beskrivelse af støjkilder

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	På samtlige stalde	Døgnet rundt
Blandekar	Foderlade, i lukket isoleret rum	9 gange/døgn ca. 20 min.
Kompressor til vådfoderanlæg	Foderlade, i lukket isoleret rum	Ca. 5 min. hver 2. time
Kompressor	Maskinhus	Primært i dagtimerne
Transport via til- og frakørselsvej	Til- og frakørselsvejen	Primært i dagtimerne

Støj fra anlægget vurderes stort set at blive det samme før og efter udvidelsen, idet ejendommen allerede er etableret på stedet. Det er kun de ekstra kørsler i forbindelse med flytning og gylleudkørsel, der øges.

Tiltag mod støjkilder

Der er ikke foretaget nogen særlige tiltag for at dæmpe støjkilder. Ventilationsanlæggene er nye eller af nyere dato, og er derfor støjsvage.

Gylleseparationsanlægget

Det antages at støjen fra anlægget ikke vil overstige de værdier, som er angivet i det stillede vilkår om maksimal støjbelastning. Ansøger har oplyst, at støjen fra anlægget vil svare til støjen fra en 5 kW gyllepumpe, svarende til ca. 50 – 60 dB(A). Separationen vil primært foregå på hverdage mellem 7 og 18.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at det daglige støjniveau er lavt. Derudover er der god afstand til nærmeste nabo (ca. 245 m til nærmeste nabo med landbrugspligt og ca. 400 m til nærmeste nabo uden landbrugspligt). Samlet vurderes det, at der ikke er væsentlige støjgener fra husdyrbruget. Der er stillet vilkår jf. kapitel 2.

3.2.10 Støv

Der er 8 indendørs fodersiloer opstillet i foderladen.

Foderet snegles direkte fra korngraven over i de indendørs siloer og fra siloerne trækkes det ind i blandekaret ved kædeetræk i rørsystem. Det vurderes, at der ingen støvgener er for naboer i forbindelse med håndteringen af foderet.

Mariagerfjord Kommune vurderer ikke, at der vil forekomme støvgener fra ejendommen, også på grund af den forholdsvis store afstand til nærmeste naboer.

For at sikre færrest mulige støvgener er der stillet vilkår jf. kapitel 2.

3.2.11 Risici og afværgeforanstaltninger

Det vurderes, at de væsentligste risici er opbevaring og håndtering af gylle og olieprodukter.

Redegørelse for mulige uheld

Ved overpumpning af gylle fra forbeholder til gyllebeholder aktiveres en kontakt i stalden. Der er mulighed for at afbryde overpumpning via en kontakt på forbeholderen. Det tjekkes løbende, om der er plads i gyllebeholderne før overpumpning. Forbeholderne er placeret i et niveau i forhold til gyllekanalerne, så det ikke er muligt at få overløb fra forbeholderne. Der er ingen faste rør eller pumper til overpumpning af gylle fra gyllebeholdere til gyllevogn. Der er heller ikke spjæld mellem forbeholdere og gyllebeholdere.

Skulle uheldet være ude og en gyllebeholder bryder sammen eller overfyldes ved en fejl og gyllen løber ud på marken, vil en del af gyllen kunne sive gennem jorden og muligvis også ned i bækken (ved større læk, sammenbrud). I dette tilfælde vil jord kunne doses op som barriere, og opsamling af gylle iværksættes. Det vurderes, at der er ekstrem lille sandsynlighed for, at dette vil ske. Gyllebeholderne er omfattet af tiårsbeholderkontrolordningen og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende.

I forbindelse med separationsanlægget er der erfaring for, at der kan springe en slange. Da anlægget er forsynet med trykfaldsalarmer lukkes anlægget automatisk ned. Mængden af spildt gylle eller rejectvand kan herefter opsamles/fejles i afløb forbundet med gyllebeholder/buffertank. Da anlægget står inde i en bygning med fast gulv og afløb til gyllebeholder, vil uheldet ikke give anledning til forurening. Såfremt fiberen fyldes over i en container i bygningen, vil der være følere, så anlægget stopper, hvis containeren er fyldt. I tilfælde af at separeringsanlægget går i stykker/har driftsproblemer kommer leverandøren inden for maksimalt 48 timer og reparerer anlægget.

I forbindelse med fx slagteristrejke kan der ske en midlertidig ophobning af dyr på ejendommen. Dette vil bevirke, at lugtmissionen fra stalden bliver større end normalt. Denne situation forventes at forekomme meget sjældent.

Dieselolietanken står indendørs på fast bund i maskinhuset. Spildolie og andet farligt affald opbevares ligeledes i maskinhuset på en spildbakke. Olieråvarer opbevares også i maskinhuset. Sandsynligheden for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med påfyldning og brug af olie, forventes at være meget lille.

Herudover kan der ske uheld ved strømsvigt og brand. Der findes en nødstrømsgenerator i laden, og der findes brandslukkere flere steder på ejendommen. Placeringen kan ses i den udarbejdede beredskabsplan.

Mariagerfjord Kommunes vurdering:

På baggrund af ovenstående og sammen med de stillede vilkår jf. kapitel 2, vurderes det, at ejendommen drives miljømæssigt forsvarligt i forhold til håndtering af uheld og afværgeforanstaltninger. Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommene. (Bilag 15)

3.2.12 Skadedyr

Fluegener

Fluebekæmpelse sker i overensstemmelse med Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinier, idet der indsættes rovfluelarver ca. 6 gange årligt.

Rottebekæmpelse

Rotter bekæmpes med rottegift udlagt i kasser. Ansøger har et privat firma til at foretage rottebekæmpelse. Kasser med gift tilses 5 gange årligt samt ved henvendelse. I øvrigt holdes ejendommen ryddelig og evt. foderspild m.v. opsamles med det samme, så risikoen for tilhold af rotter minimeres.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der er stillet vilkår jf. kapitel 2.

3.2.13 Olie og kemikalier

Pesticider og sprøjteudstyr opbevares ikke på ejendommene, da markarbejde er udliciteret.

Olietanke står indendørs på fast bund i maskinhuset. Spildolie og andet farligt affald opbevares ligeledes i maskinhuset på en spildbakke. Olieråvarer opbevares også i maskinhuset.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at opbevaring af olie og kemikalier foregår miljø-mæssigt. Der er stillet vilkår jf. kapitel 2.

3.2.14 Lysforhold

Der er 10 udendørslamper fordelt rundt ved produktionsbygningerne på ejendommene.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at afstanden fra produktionsanlæg til nærmeste nabo er tilstrækkelig stor til, at evt. lys ikke vil være generende for omkringboende. Kommunen har dog, for at imødegå problemer med lysgener, stillet vilkår jf. kapitel 2.

3.2.15 Lugt

Der kan forekomme lugtemission fra produktionen fra selve staldanlægget og ved rensning af staldanlæg og ved udbringning af husdyrgødning på marker.

Geneafstanden for husdyrbruget er beregnet til hhv. 285 m (enkelt bolig), 680 m (samlet bebyggelse) og 921 m (byzone m.v.). De faktiske afstande fra lugtcentrum til henholdsvis enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er minimum hhv. 498 m, 1.438 og ca. 1.639 km, hvilket betyder, at lugtgenekriteriet er overholdt.

Gylleseparationsanlægget

Gylleseparationsanlægget vurderes ikke at bidrage væsentligt til lugtgenerne fra husdyrbruget. Selve separationen foregår inde i en lade og gødningsfraktionerne opbevares i dels lukkede containere (tørstoffraktionen) og dels gyllebeholdere, som er overdækket med naturligt flydelag eller fast overdækning (rejectvandet). Der er i øvrigt ikke tilknyttet noget forbrændingsanlæg til separeringsanlægget, da fiberfraktionen fraføres ejendommene.

Mariagerfjord Kommune vurderer herefter, at der ikke vil være væsentlige lugtmæssige gener ved driften, dog fastsættes der vilkår jf. kapitel 2 om, at såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

3.3 Produktionen

Der er ansøgt om følgende udvidelse af produktionen:

Husdyrholdets sammensætning:	Nudrift		Ansøgt		
	Antal	DE	Antal	Stipladser	DE
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	1.480	103,76	4.000	856	280,43
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	480	77,98	3.315	2.605	538,54
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	1.000	162,44	685	539	111,29
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	34.000	156,92	0	0	0,00
I alt		501,10			930,26

* ansøgte alders- og vægtintervaller

Der er stillet vilkår jf. kapitel 2, om at den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året.

3.3.1 Foder

Foderet opbevares i 8 indendørs fodersiloer opstillet i foderladen. Foderet snegles direkte fra korngraven over i de indendørs siloer og fra siloerne trækkes det ind i blandekaret ved kædeetræk i rørsystem.

BAT

Ifølge BREF-dokumentet er det BAT at fodre med successiv foder (fasefodring) med lavere samlet fosforindhold. I dette foder skal der bruges højt fordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase med henblik på at garantere et tilstrækkeligt indhold af fordøjeligt fosfor.

Desuden fremgår følgende vejledende niveauer for fosfor- og råproteinindhold i foder til svin af BREF-dokumentet:

Art	Faser	Indhold af råprotein (% i foder) ¹⁾	Samlet fosforindhold (% i foder) ²⁾
Fravænnede grise	< 10 kg	19-21	0,75-0,85
Smågrise	< 25 kg	17,5-19,5	0,60-0,70
Slagtesvin	25-50 kg	15-17	0,45-0,55
Slagtesvin	50-110 kg	14-15	0,38-0,49
So	drægtighed	13-15	0,43-0,51
So	diegivning	16-17	0,57-0,65

¹⁾ Med tilstrækkeligt afvejet og optimal tilførsel af aminosyrer

²⁾ Med tilstrækkeligt fordøjeligt fosfor med brug af fx højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase

Foderkorrektion

I ansøgt drift er der flere smågrise end normen, hvilket bliver opfattet som en foderkorrektion.

For at leve op til ammoniakreduktionskravet har ansøger endvidere valgt at foderkorrigere. Ansøger har i ansøgningen indtastet, at der maksimalt benyttes 138,4 g råprotein pr. FE for årssøerne og 30 smågrise pr. årsso mod standard 142,8 g råprotein pr. FE og 24,6 smågrise pr. årsso. Der er på den baggrund beregnet en type 2 korrektionsfaktor for kvælstof for søerne. (Der er mulighed for fleksibilitet med hensyn til de forskellige variable parametre, så længe korrektionsfaktoren ikke overstiger det beregnede.)

Mariagerfjord Kommune vurderer, at ved efterlevelse af de stillede vilkår vedr. fodring, lever bedriften op til anvendelse af BAT. Der er stillet vilkår om, at der skal fodres med successiv foder (fasefodring) med lavere samlet fosforindhold. Foderet må maksimalt have et fosfor- og råproteinindhold, som ligger inden for BREF-dokumentets vejledende niveauer for fosfor- og råproteinindhold i foder til svin. I dette foder skal der bruges højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase med henblik på at garantere et tilstrækkeligt indhold af fordøjeligt fosfor. Der er endvidere stillet vilkår til den anvendte foderkorrektion. Mariagerfjord Kommune vurderer desuden, at foderet opbevares og håndteres forsvarligt.

3.3.2 Husdyrgødning produktion og opbevaring

Den årligt producerede gødningsmængde på Væggedalen 3 og 7 opgøres til 930, 26 DE svinegylle. Den flydende husdyrgødning opbevares i bedriftens fem gyllebeholdere. Tre af bedriftens gyllebeholdere vil være med fast overdækning. Bedriftens fem gyllebeholdere har tilsammen en kapacitet på ca. 18.000 m³. Herudover er der en kapacitet på ca. 5.848 m³ i gyllekanaler. Den årlige tilledning af gylle, vaskevand samt nedbør er opgjort til ca. 24.035 m³. Da tre af gyllebeholderne vil være overdækkede er fratrukket 1.300 m³ i beregningen af tilledning af regnvand til gyllebeholderne (se beregning af opbevaringskapacitet, bilag 8). Opbevaringskapaciteten for flydende husdyrgødning vil efter den ansøgte udvidelse være 23.848 m³, hvilket svarer til, at der kan opbevares husdyrgødning m.m. på bedriften i ca. 11,9 mdr. (Der vil dog blive tilsat vand i forbindelse med gyllesepareringen. Tommelfingerreglen er dog, at der tilsættes ca. samme volumen, som der fjernes fibre.)

Mariagerfjord Kommune vurderer, at husdyrgødningen opbevares miljømæssigt forsvarligt. Der er vedlagt en beregning af opbevaringskapaciteten, (bilag 8).

3.4 Bedst tilgængelige teknik (BAT)

I godkendelsens beskrivende og vurderende del, kap. 3, er det under flere afsnit berørt, hvordan bedriften lever op til principperne for anvendelse af "bedst tilgængelige teknik" (BAT). I nedenstående afsnit er kommunens vurdering af, hvilke krav bedriften skal opfylde inden for de enkelte områder for at leve op til BAT, samlet sammen med en redegørelse fra ansøger (*i kursiv*).

3.4.1 Management

BAT-Krav

Godt landmandskab eller et andet management system, der indeholder følgende elementer:

- Træning og uddannelse af medarbejdere
- Registrering af vand og energiforbrug, kreaturfoder og affaldsdannelse, samt anvendelsen af handelsgødning og husdyrgødning
- Gødningsplaner
- Beredskabsplan
- Sikring af at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene
- Korrekt planlægning af aktiviteter på anlægget, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild

BAT-redegørelse:

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Gyllen udbringes aldrig på søndage og helligedage, og der køres aldrig op til beboelses-ejendomme på lørdage. Typisk kontaktes særligt udsatte ejendomme telefonisk forud for gyllekørsel.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Der er ikke udarbejdet egentlige planer for reparation og vedligehold. Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

Mariagerfjord Kommune vurderer, med ovenstående redegørelse og de stillede vilkår, at bedriften lever op til BAT for management. Der er stillet vilkår jf. kapitel 2 til bl.a. kontrol og egenkontrol inden for flere af punkterne. Der er udarbejdet beredskabsplan for ejendommen (bilag 15).

3.4.2 Foder

BAT-Krav

- Styring af næringsstofindholdet i foderet
- Udfærdige foderplan samt at fodre med successiv foder (fasefodring) med lavere samlet fosforindhold. I dette foder skal der bruges højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase med henblik på at garantere et tilstrækkeligt indhold af fordøjeligt fosfor.
- Foderets indhold af fosfor- og råproteinindhold skal som minimum ligge inden for BREF-dokumentets vejledende niveauer for fosfor- og råproteinindhold i foder til svin:

Art	Faser	Indhold af råprotein (% i foder) ¹⁾	Samlet fosforindhold (% i foder) ²⁾
Fravænnede grise	< 10 kg	19-21	0,75-0,85
Smågrise	< 25 kg	17,5-19,5	0,60-0,70
Slagtesvin	25-50 kg	15-17	0,45-0,55
Slagtesvin	50-110 kg	14-15	0,38-0,49
So	drægtighed	13-15	0,43-0,51
So	diegivning	16-17	0,57-0,65

¹⁾ Med tilstrækkeligt afvejet og optimal tilførsel af aminosyrer

²⁾ Med tilstrækkeligt fordøjeligt fosfor med brug af fx højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase

BAT-redegørelse:

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift er der derfor ikke indtastet oplysninger, hvorved www.husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normal.

Det vurderes, at der anvendes foder indeholdende et fosfor- og råproteinindhold inden for de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF).

Vejledende niveauer for råprotein i BAT-foder til svin:

Art	Faser	Indhold af råprotein (% i foder) ¹⁾	Samlet fosforindhold (% i foder) ²⁾
Fravænnede grise	< 10 kg	19-21	0,75-0,85
Smågrise	< 25 kg	17,5-19,5	0,60-0,70
Slagtesvin	25-50 kg	15-17	0,45-0,55
Slagtesvin	50-110 kg	14-15	0,38-0,49
So	drægtighed	13-15	0,43-0,51
So	diegivning	16-17	0,57-0,65

¹⁾ Med tilstrækkeligt afvejet og optimal tilførsel af aminosyrer

²⁾ Med tilstrækkeligt fordøjeligt fosfor med brug af fx højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase

I ansøgt drift er der flere smågrise end normen, hvilket bliver opfattet som en foderkorrektio-
tion. For at leve op til ammoniakreduktionskravet er der endvidere behov for en foderkor-
rektio-
tion. Der indtastes derfor, at der maksimalt må benyttes 138,4 g råprotein pr. FE for
årssøerne og 30 smågrise pr. årssø mod standard 142,8 g råprotein pr. FE og 24,6 smågri-
se pr. årssø. Vilkkåret for foder til årssøerne bør blive ud fra følgende formel, at type 1 kor-
rektio-
tion højest må være 0,928:

$$\left(\left((1.442 \text{ FE pr. årssø} \times 138,4 \text{ g råprotein pr. FE}) / 6250 \right) - 1,50 - (30 (\text{antal fravænnede grise pr. årssø}) \times 7,2 \text{ kg (fravænningsvægt)}) \times 0,024 \text{ kg N pr. kg tilvækst} \right) / 27,2$$

Det forventes dog, at der vil være fleksibilitet med hensyn til de forskellige variable para-
metre, så længe korrektionsfaktoren ikke overstiger 0,928.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at ved efterlevelse af de stillede vilkår vedr. fodring, lever bedriften op til anvendelse af BAT. Der er stillet vilkår om, at der skal fodres med successiv foder (fasefodring) med lavere samlet fosforindhold. Foderet må maksimalt have et fosfor- og råproteinindhold, som ligger inden for BREF-dokumentets vejledende niveauer for fosfor- og råproteinindhold i foder til svin. I dette foder skal der bruges højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase med henblik på at garantere et tilstrækkeligt indhold af fordøjeligt fosfor. Der er desuden stillet vilkår i forbindelse med den anvendte foderoptimering for kvælstof.

3.4.3 Staldindretning

Udvidelsen af dyreholdet skal foregå dels i eksisterende stalde samt ved etablering af 1 farestalde og 4 løbe/drægtighedsstalde.

BAT-Krav

Mariagerfjord Kommune finder (jf. BAT-byggeblad 106.02-51 (Faresti med delvist spaltegulv) samt til dels BAT-byggeblad 106.04-52 (dette er dog for slagtesvin)), at BAT-staldtypen for diegivende og drægtige søer er "delvis spaltegulv".

Der er ikke krav om at benytte en bestemt staldtype, men om med godkendte virkemidler at opnå en ammoniakemission for det samlede anlæg, svarende til BAT-niveau.

Herudover vurderer Mariagerfjord Kommune, at det er BAT at indføre gyllekøling i de nybyggede stalde i det omfang, at det er muligt at genanvende varmen.

Ansøger har indsendt beregninger fra leverandøren af gyllekølingsanlægget, som dokumenterer, ved hvilket niveau/effekt af gyllekøling, at varmen kan genanvendes (it-ansøgningen bilagsfiler). Beregningerne viser, at hvis varmepumpeanlægget dimensioneres efter varmebehovet, kan der forventes en reduktion i ammoniakfordampningen i stalden på 16,5 %.

BAT-redegørelse:

De nye stalde ønskes etableret med beton- og støbejernsspalter med gyllekummer under spaltearealet og træk- og slipsystem (vakuum):

Farestald: Bokse med delvist spaltegulv (i overensstemmelse med BAT-byggeblad)

Drægtighedsstal: Delvist spaltegulv og gyllekøling i 3 af staldene (BAT jf. BREF)

I de eksisterende stalde er der støbejernsspalter i farestaldene og betonspalter i de øvrige og træk- og slip i alle stalde. Alle gulve er med delvis fast og delvis spaltegulve.

Det antages, at Mariagerfjord Kommunes holdning til BAT med hensyn til staldgulve er, at de skal være med delvist spaltegulv og delvist fast gulv. Da alle stalde er med delvist spaltegulv og delvist fast gulv, er dette opfyldt.

Fra 1. januar 2013 skal alle betonfuldspaltegulve til svin overholde nogle krav til spalteåbningerne og bjælkebredde: Spalteåbningerne må ikke være over 11 mm for pattegrise, 14 mm for fravænnede grise og 18 mm for avls- og slagtesvin og bjælkebredden skal være minimum 50 mm for pattegrise og fravænnede grise og 80 mm for avls- og slagtesvin (kravene gælder ikke for fuldspalte-gulve i støbejern) – staldene lever op til dette krav.

Der bliver etableret gyllekøling i de tre nye løbe- drægtighedsstal. I IT-ansøgningssystemet er der regnet med en ammoniakreduktionseffekt på 16,5 % og årlige driftstimer på 8.760 timer. Det er ikke sandsynligt, at anlægget er i drift i alle årets timer – det primære er blot, at køleeffekten og antallet af driftstimer tilsammen giver en effekt på 16,5 %. Der er vedlagt beregning fra Danfoss for kølingen.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at bedriften lever op til BAT for staldindretning. Der er valgt staldtyperne: "kassestier, delvis spaltegulv" og "individuel opstaldning, delvis spaltegulv" samt "Løsgående, delvis spaltegulv" i "husdyrgodkendelse.dk" for hhv. farestalde og løbe- og drægtighedsstal. I to af de nye løbe- drægtighedsstal etableres der gyllekøling med en ammoniakreduktionseffekt på 16,5 %. Med disse staldsystemer samt etablering af gyllekøling, i det omfang, at varmen kan genanvendes, lever bedriften (både eksisterende stalde samt nyetableringer) op til Mariagerfjord Kommunes vurdering af BAT-niveauet for staldindretning, der er derfor ikke regnet på, hvordan bedriften med andre virkemidler kunne opnå en ammoniakemission for det samlede anlæg, svarende til kommunens vurdering af BAT-niveauet.

3.4.4 Forbrug af vand og energi

Vedr. energiforbrug:

BAT-Krav

- Dokumentation for udført energitjek/tilsyn
- Isolering af opvarmede bygninger
- Anvendelse af naturlig ventilation i videst muligt omfang
- Undgå modstand i ventilationssystemerne ved jævnlig inspektion og rengøring af kanaler og ventilator
- Installation af energibesparende belysning

BAT-redegørelse

I forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør i staldene udskiftes til lavenergi lysstofrør. Lyset i staldene er tændt efter behov og styres automatisk.

I de fleste af staldbygningerne er der undertryksventilation eller diffus undertryksventilation, som er mere strømbesparende end fx ligetryksventilation. Der er p.t. ikke planer om at udskifte ventilationen i de eksisterende stalde. Bliver der behov for det, vil der blive valgt et strømbesparende system, såfremt det er foreneligt med ventilationsbehovet i stalden. Efter hvert hold smågrise vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

For at løse ammoniakreduktionskravet installeres gyllekøling i de 3 nye drægtighedsstalde. Gyllekølingen medfører, at der kan genvindes varme. Overskudsvarmen vil blive anvendt til opvarmning af staldanlæg og stuehuse og til varmt brugsvand.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation, gyllekøling og genvinding af varme).

Mariagerfjord Kommune vurderer, med ovenstående redegørelse og de stillede vilkår, at bedriften lever op til BAT vedr. energiforbrug. Der er bl.a. stillet vilkår om, at der på bedriften skal foretages et energieftersyn af et energiselskab eller konsulent, hvor de energiforbrugende processer i virksomheden gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal fremvises ved tilsyn.

Vedr. forbrug af vand:

BAT-Krav

- Rengøring af stalde og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller batch
- Jævnlig kalibrering af drikkevandinstallationerne med henblik på at forebygge spild
- Registrering af vandforbruget
- Identifikation og reparation af eventuelle lækager

BAT-redegørelse

Vandbesparelse opnås ved drikkenipler som sidder over fodertruget (integreret i foderautomaten).

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere, drikkenipler over trug). Vandforbruget måles ikke som sådant, men tjekkes løbende (ca. en gang om måneden). Staldene kontrolleres dagligt, og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Mariagerfjord Kommune vurderer, med ovenstående redegørelse og de stillede vilkår, at bedriften lever op til BAT vedr. forbrug af vand. Der er bl.a. stillet vilkår om, at bedriftens forbrug af energi og vand skal registreres. Registreringerne skal kunne fremvises på forlangende samt ved tilsyn

3.4.5 Opbevaring af husdyrgødning

BAT-Krav

Opbevaring af gylle i cement- eller ståltank:

- Tanken skal tømmes jævnligt af hensyn til inspektion og vedligeholdelse – helst 1 gang årligt
- Gyllen må kun omrøres, lige før den skal tømmes af tanken og eventuelt spredes ud på marken

Gylletanken skal overdækkes med:

- Et naturligt flydelag eller lignende

- Fast overdækning af de nyetablerede gyllebeholdere (eller et ammoniakemissionsniveau svarende til dette)

BAT-redegørelse:

Da der er tale om:

- stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt (tømmes helt 2 gange om året)
- beholdernes bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- beholderen er overdækket med naturligt flydelag (sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning)

og beholderen kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen, vurderes det, at der er BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

Mariagerfjord Kommune vurderer, med ovenstående redegørelse og de stillede vilkår, at bedriften lever op til BAT vedr. opbevaring af husdyrgødning. Mariagerfjord Kommune har vurderet, husdyrbruget størrelse taget i betragtning, at det er BAT at overdække de nyetablerede gylletanke (1.1.22 og 1.1.23) med fast overdækning eller, ved anvendelse af andre virkemidler, at opnå et ammoniakemissionsniveau svarende til dette. Ansøger har valgt at overdække begge nyetablerede gyllebeholdere samt en eksisterende gyllebeholder, og der er derfor ikke regnet på, hvordan bedriften med andre virkemidler kunne opnå en ammoniakemission svarende til overdækning af de nyetablede gyllebeholdere.

3.4.6 Udbringning

BAT-Krav

- Måling af næringsstoffer
- Tilpasning af gødningsmængden, der skal spredes på marken med arealet og afgrødernes behov, samt eventuel tilførsel af andre typer gødningsprodukter
- Undgå at sprede gødning, når marken:
 - Er mættet med vand
 - Er oversvømmet
 - Er dækket med sne
- Undgå at tilføre flydende gødning på stærkt skrånende marker med en hældning på over 6 grader
- Undgå at tilføre gødning i nærheden af vandløb
- Spredning af gødning umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst og næringsstofoptag forekommer
- Undgå lugtgener hos naboer, mv. ved ikke at udbringe husdyrgødning nærmere end 200 m fra naboer på lør-, søn- og helligdage, og ved at tage hensyn til vindretningen i forhold til naboerne

BAT-redegørelse

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af Husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække (regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage), udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle), krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur, krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter, krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer, krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha, krav til efterafgrøder), hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte og planternes udbytte.

Det er en maskinstation, der står for udbringningen af halvdelen af gyllen. Gyllen, som køres ud af maskinstationen, køres ud med 25 m³ gyllevogn med slæbeslanger. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, bundfrossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer lige ned til vandløb og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Kommunen har skrevet, at man ud fra kort mener, at der kan være arealer, hvor det skrånner mere end en 6° ned mod vandløbet. Ansøger mener dog, at arealerne inden for de sidste 20 m ned til vandløbet har en hældning på mindre end 6°.

Gylleudbringning sker kun på hverdage og aldrig op til store fester (for så vidt, at der er kendskab hertil).

Der benyttes ikke nedfælder p.t. Det forventes, at der med ændring af sædskifte til vårbyg med efterafgrøder ændres til nedfældning.

Det vurderes at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

Når der udbringes separeret husdyrgødning eventuelt suppleret op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik og placering i sædskiftet, således fordampningen af ammoniak reduceres mest muligt og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Mariagerfjord Kommune vurderer, med ovenstående redegørelse og de stillede vilkår, at bedriften lever op til BAT vedr. udbringning. Da udbringningsarealerne mark 1, 14-1 og 14-2 ned mod Onsild Å er stærkt skrånende (> 6°), er der stillet vilkår om 20 meter dyrkningsfri bræmmer langs åen på de pågældende arealer, med henblik på, at mindske risikoen for direkte overfladisk afstrømning af husdyrgødning til vandmiljøet. Der er desuden stillet vilkår om egenkontrol i forhold til sædskifte- og gødningsplan og gødningsregnskab.

3.4.7 Fravalg af staldteknologi

Ansøgers redegørelse:

Gyllekøling i de eksisterende stalde

Det vurderes, at det ikke er BAT at etablere gyllekøling i eksisterende stalde. Der står således også i BAT-bladet "Køling af gyllen i svinestalde", at gyllekøling ikke umiddelbart kan etableres i eksisterende stalde. I øvrigt vil øvrigt genvundet varme ikke kunne udnyttes jf. gyllekølingsberegningerne.

Svovlsyrebehandling af gylle

BAT-bladet for svovlsyrebehandling af gylle er kun for slagtesvinestalde. Hvis der ses bort fra dette vil etablering af forsuring af anlæg til ca. 500 DE for at reducere ammoniakfordampningen koste ca. 1,2 millioner kr. i investering og årlige omkostninger på ca. 150.000 kr. (jf. notat om forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT teknologier af 17.

marts 2009). Beregningerne er baseret på beregninger for slagtesvin og kan derfor ikke umiddelbart overføres på et soanlæg.

Syrerensning af afkastluften

Syrerensning af afkastluften fra de eksisterende stalde vurderes ikke at være BAT pga. investeringsomkostningerne.

I BAT-bladet er der kun oplysninger i forhold til slagtesvin.

For at give en ide om omkostningerne, er her gengivet tal for rensning for 500-950 DE: Rensning for at reducere ammoniakfordampningen af 500-950 DE vil – afhængigt af type - koste mellem ca. 2-4 million kr og 8-17 millioner kr med årlige omkostninger på hhv. godt 200-500.000 og 1-2 million kr ved 100 % luftrensning. Ved 20 % luftrensning bliver beløbene mellem ca. 500-750.000 kr og ca. 2-4 millioner kr med årlige omkostninger på hhv. ca. 60-100.000 og 300-500.000 kr (jf. notat om forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT teknologier af 17. marts 2009).

Beregningerne er som nævnt baseret på beregninger for slagtesvin og kan derfor ikke umiddelbart overføres på et soanlæg. Med en udvidelse på ca. 430 DE vurderes investeringerne og meromkostninger ikke at være BAT. Dertil kommer, at der stadig er tekniske problemer med anlæggene og at der skal påregnes et vist tidsforbrug til overvågning. Det må også forventes, at de ovennævnte priser ikke holder, hvis der også skulle renses på eksisterende stalde, hvor der vil skulle ske tilpasninger for at kunne integrere rensningsanlæg. Scanairclean og Turbovent, som beregningerne er fortaget for, er således heller ikke tilgængelige på markedet længere. Denne teknologi er derfor fravalgt.

Når staldene en gang skal renoveres, vil der blive taget højde for, hvilke muligheder der er for at leve op til det, som på det tidspunkt er BAT for staldsystemer. Ingen af staldene forventes at skulle renoveres før om minimum 20 år.

3.4.8 Samlet vurdering

Mariagerfjord Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til anvendelse af BAT inden for de forskellige områder management, foder, forbrug af vand og energi, opbevaring og udbringning af husdyrgødning samt staldindretning for såvel nyetablerede som eksisterende stalde. Mariagerfjord Kommune vurderer endvidere, at husdyrbruget har argumenteret tilfredsstillende for fravalg af forskellige teknologier. Mariagerfjord Kommune vurderer på den baggrund, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved at anvende bedst tilgængelig teknik.

3.5 Undersøgte alternativer

Der er som sådan ikke undersøgt nogen alternativer i forbindelse med ansøgningsprocessen. Da to af staldene allerede er opført, er det ikke realistisk at finde alternative placeringer til disse stalde. De øvrige stalde er placeret ud fra driftsmæssige hensyn, samt for at binde anlægget sammen.

Som udgangspunkt er nul-alternativet, at der ikke udvides på ejendommen. Overvejer kommunen at meddele afslag til det ansøgte, vil ansøger dog gerne i dialog med kommunen om, hvilke andre muligheder, der er for udvidelse."

3.6 Ophør af husdyrbruget

I forbindelse med ophør af husdyrproduktion, vil der enten ske det, at ejendommen overdrages med alt indhold til en anden husdyrproducent - ellers vil anlægget blive tømt for dyr og gødning, og rester af kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ. Unødvendige olietanke vil blive sløjfet.

Mariagerfjord kommune vurderer, med de stillede vilkår, at der er truffet de fornødne foranstaltninger ved ophør af husdyrbruget for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende stand. Der er stillet vilkår, der beskriver, hvordan stedet bringes tilbage i tilfredsstillende stand. Herunder fastsættes, at for så vidt bygningerne ikke længere anvendes, skal de vedligeholdes, så de ikke henstår i forfald efter de gældende regler og definitioner i byggeloven, eller alternativt skal de nedrives.

3.7 Egenkontrol

Produktionen

Der føres journal over indgang og afgang af dyr.

Der er stillet vilkår om, at dokumentation for, at produktionen ligger indenfor godkendelsens rammer, skal fremvises i forbindelse med tilsyn og på forlangende.

Opbevaring af husdyrgødning

Der føres logbog over flydelag på gyllebeholderne.

Støj

Der er stillet vilkår om, at virksomheden, for egen regning, skal eftervise, at de stillede støjkrafter er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra virksomheden er velbegrundede.

Lugt

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at virksomheden foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra virksomheden er velbegrundede. Hvis der er væsentlige gener kan tilsynsmyndigheden kræve, at der udtages en måling eller beregning af lugt efter gældende retningslinier. Udgifter i forbindelse med undersøgelse, måling og afhjælpning afholdes af virksomheden.

Lys

Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

Energiforbrug

For at følge udviklingen i energiforbruget, samt at optimere dette, registreres dette hvert år. Anlæg der er særligt energiforbrugende, f.eks. ventilationsanlæg, skal løbende kontrolleres og vedligeholdes. Der er stillet vilkår om, at der på bedriften skal foretages et energieftersyn af et energiselskab eller konsulent, hvor de energiforbrugende processer i virksomheden gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal fremvises ved tilsyn

Foder

Der skal ved tilsyn fremvises dokumentation for, at vilkår vedr. fodring og foderkorrektion (type 2 korrektion for kvælstof) er overholdt. Det kan f.eks. være effektivitetskontrol, foderkontrol, foderanalyser, faktura for indkøbt foder, ajourførte foderplaner eller lignende.

Udbringningsarealer

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning.

Mariagerfjord Kommune vurderer, med de stillede vilkår i kapitel 2, at kravene til egenkontrol er opfyldt.

3.8 Natur og vand

Mariagerfjord Kommune har vurderet om produktionen på Væggedalen 3 og 7 har effekt på vand- og naturtilstanden samt grundvandskvaliteten i området. Vurderingen er foretaget på baggrund af beregninger udført i det lovbestemte elektroniske ansøgnings-skema om miljøgodkendelse jf. Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. I relation til overfladevand, dvs. vandløb, søer og marine områder, er der endvidere foretaget en vurdering ud fra kendskab til afstrømningsforhold til recipienterne samt dræning af arealerne.

3.8.1 Ammoniak

Generelt om ammoniak og natur

Kvælstof, der deponeres fra luften, er det begrænsende næringsstof for mange sårbare økosystemer, og i disse økosystemer kan der forventes væsentlige ændringer som følge af ekstra tilførsel af kvælstof.

Udvidelse af husdyrproduktioner kan give anledning til udslip af ammoniak og påvirke naturtyper i det åbne land. Særligt næringsfattige naturområder følsomme overfor forøget ammoniaknedfald. Ammoniakfordampningen pr. dyreenhed kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængig af dyreart, fodring, staldindretning, udbringningsmetode, renholdelse m.v.

Ved etablering, udvidelse og ændring af husdyrbrug, som har ansøgt efter 1. januar 2009 skal ammoniaktabet fra stald og lager reduceres med 25 % i forhold til det fastsatte referencestaldsystem.

Kravet om reduceret ammoniakemission gælder for udvidelser samt stalde, der renoveres, men kan gennemføres som et krav til reduktion af ammoniaktabet for både det eksisterende og det nye anlæg. I henhold til beskyttelse af naturområder er der udlagt 2 bufferzoner (I og II) om særligt ammoniakfølsomme naturområder (§ 7).

I henhold til ansøgningsmaterialet er det generelle krav om 25 % reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt.

Ejendommens samlede ammoniaktab fra anlægget til omgivelserne er beregnet til at være ca. 11.241 kg N/år, hvilket er en forøgelse på ca. 3.780 kg N/år.

Godkendelse af arealer

Godkendelsen omfatter samtlige arealer, som drives under samme CVR nr. 29524963. Arealerne fremgår af bilag 3. Størstedelen af arealerne må anvendes som udbringningsareal for husdyrgødning, men er underlagt de begrænsninger, som følger af vilkårene i denne miljøgodkendelse.

Flere arealer er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Disse arealer må ikke anvendes til udbringning af husdyrgødning eller på anden måde udsættes for en intensiveret drift.

Ved godkendelse af disse arealer har kommunen foretaget en luftfoto-tolkning.

Kommunen har endvidere, i forbindelse med revurdering af miljøgodkendelsen tilhørende ejendommen Væggedalen 7, foretaget en nyregistrering af beskyttet natur på ejendommen. Denne registrering har medført, at de er sket en tilrettelse af de oprindeligt ansøgte udbringningsarealer. Registreringen blev meddelt 28. oktober 2009.

Fredninger

Nærmeste fredede areal er en gravhøj, som ligger ca. 400 meter fra driftsbygningerne på Væggedalen 7. Der er ingen overlap mellem fredninger, fredsskov eller gravhøje og udbringningsarealerne. Det er således kommunens vurdering, at nærværende

godkendelse ikke er i konflikt med fredninger i nærheden af Væggedalen 3 og 7.

Udbringningsarealer

Projektet omfatter ikke udbringning af husdyrgødning på arealer registrerede som beskyttede naturtyper eller arealer, der skrånede ned mod arealer med beskyttet natur.

Udbringningsarealerne grænser ikke op til ammoniakfølsom natur, som påkræver skærpede vilkår.

Udbringningsarealerne er ikke placeret indenfor Natura 2000-områder. Arealernes afstand til nærmeste Natura 2000-område er min. Ca. 1,8 km.

Ifølge Kommuneplan 2009-2021 er udbringningsarealerne syd for Væggedalen beliggende indenfor jordbrugsområde. Arealerne nord for Væggedalen er beliggende indenfor naturområde og til dels økologisk forbindelseslinie. Den resterende del af udbringningsarealerne øst for E45 er beliggende i særligt naturområde og økologiskforbindelseslinie.

Retningslinje 2.10.1 om jordbrugsområder siger, at jordbrugsområderne skal som udgangspunkt forblive i jordbrugsdrift

Retningslinje 2.13.1 om særlige naturområder siger, at i de særlige naturområder skal naturværdierne og de kulturhistoriske, geologiske og landskabelige værdier beskyttes. Beskyttelseshensynet skal gå forud for andre interesser.

Retningslinje 2.13.2 om naturområder siger, at i naturområderne skal hensynet til natur- og landskabsinteresser varetages i balance med de øvrige interesser i det åbne land.

Retningslinje 2.13.5 om økologiske forbindelser siger, at i de økologiske forbindelser skal planlægning og administration vedrørende arealanvendelsen og tilstanden forbedre levesteder og spredningsmuligheder for de dyr og planter, som forbindelserne skal sikre

Mariagerfjord Kommune vurderer, at under forudsætning af, at den gældende lovgivning for udbringning af husdyrgødning, og vilkårene fastlagt i denne godkendelse følges, vil der ikke kunne ske en overfladeafstrømning af næringsstoffer til beskyttet natur omkring udbringningsarealerne. Dette skyldes, at tilførsel af husdyrgødning foregår på en måde, så denne afstrømning ikke vil finde sted. Derudover er naturarealerne ikke beliggende op til udbringningsarealer, der er skrånende. Afstanden mellem naturarealerne og udbringningsarealerne er endvidere med til at hindre en påvirkning grundet tilførsel af næringsrigt overfladeafstrømning. Påvirkning med luftbåren kvælstof som ammoniak og som partikulært stof vurderes at være uden betydning for naturarealerne i nærheden af udbringningsarealer. Dette skyldes primært afstanden mellem udbringningsarealerne og beskyttet natur.

Det er derved kommunens samlede vurdering, at udspreddning af husdyrgødning på markarealerne er forenelig med habitatdirektivforpligtelserne og beskyttelsen af arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

§ 7-arealer - husdyrloven

Kommunalbestyrelsen kan ikke efter husdyrloven godkende husdyrbrug, hvis etableringen, udvidelsen eller ændringen vurderes at medføre væsentlige virkninger på miljøet, jf. husdyrbekendtgørelsens § 9, stk. 1. Ved væsentlige virkninger på miljøet efter husdyrbekendtgørelsens § 9, stk. 1, forstås, at beskyttelsesniveauet for ammoniak, lugt, fosfor og nitrat overskrides, jf. husdyrbekendtgørelsens § 9, stk. 3. Beskyttelsesniveauet er fastlagt i bilag 3 til husdyrbekendtgørelsen.

Beskyttelsesniveauet for ammoniak er rettet mod områder, som er omfattet af husdyrlovens § 7 og betegnes som "særlige naturområder". Inden for bufferzoner til disse naturområder, må merbelastningen af ammoniak ikke overskride fastlagte niveauer. Bufferzone I er

inden for 0-300 m, og bufferzone II er inden for 300-1000 m, fra naturområder omfattet af lovens § 7.

Sydvest for den vestligste del af anlæggene på Væggedalen 7, ligger et større overdrevsareal, der er omfattet af § 7 i husdyrloven. En del af husdyrbrugets stalde og lagere ligger altså inden for 300 – 1000 m fra § 7-arealer (bufferzone II), og der er derfor nogle generelle grænser for, hvor stor merbelastningen af luftbåren kvælstof må være.

I bufferzone II er den tilladte merbelastning afhænger af antallet af øvrige ejendomme, hvor et eller flere anlæg har en samlet husdyrproduktion større end 75 DE, og hvor disse anlæg er placeret i samme bufferzone (både bufferzone I og II) og placeret nærmere end 1000 meter fra dele af staldanlæggene på det husdyrbrug, der skal have en miljøgodkendelse.

Merbelastningen må således ikke overskride følgende fastlagte beskyttelsesniveau, afhængigt af antal øvrige brug:

- 0,3 kg N/ha ved mere end 2 brug (mere end 1 ejendom udover husdyrbruget der ansøger)
- 0,5 kg N/ha ved 2 brug (1 ejendom udover husdyrbruget der ansøger)
- 0,7 kg N/ha ved 1 brug (husdyrbruget der ansøger)

Da der ligger 2 øvrige ejendomme, hvor et eller flere anlæg har en samlet husdyrproduktion større end 75 DE indenfor 1000 m af Væggedalen 3 og 7, samt det aktuelle overdrevsareal, fastsætter det generelle beskyttelsesniveau i loven, at den ansøgte udvidelse ikke må overskride 0,3 kg N/ha/år.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at arealerne som fremgår af bilag 9, skal administreres som § 7-areal, idet arealernes aktuelle tilstand gør, at der efter kommunens vurdering er tale om en forekomst af overdrev, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor internationalt naturbeskyttelsesområde.

Kommunen har foretaget beregninger af, hvor meget atmosfærisk båret kvælstof, der vil blive tilført overdrevet, som følge af den ansøgte produktion. Beregningerne viser, at tilførslen af atmosfærisk båret kvælstof til overdrevet vil stige med 0,1 kg N/ha/år. Se skema nedenfor.

Overdrevet og andre § 7-arealer afkaster, som nævnt, en bufferzone med en radius på 1000 meter, indenfor hvilken alt husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græsarealer.

Mariagerfjord Kommune finder på baggrund af påvirkningen husdyrlovens generelle beskyttelsesniveauer for § 7-arealer ikke anledning til at sætte skærpede krav til ammoniakfordampning fra stald og lager

Ammoniak fra anlægget

§ 3-natur – naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens § 3 omfatter søer og vandhuller, hvis de er på mindst 100 m², moser, enge, heder, overdrev, strandenge og strand-sumpe, hvis de hver for sig eller i sammenhæng har et areal på mindst 2.500 m². Moser under 2500 m² er også beskyttede, hvis de ligger ved beskyttede vandløb eller søer. Endvidere er de fleste vandløb også omfattet af beskyttelsen.

Der er forbud mod ændringer af de beskyttede naturtypers tilstand. Kommunen har i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbrug pligt til at håndhæve naturbeskyttelseslovens bestemmelser, herunder at der ikke må ske aktiviteter, som vil medføre tilstandsændringer på et beskyttet naturareal.

Den beskyttede natur er omfattet af et generelt forbud mod tilstandsændringer. Kommunen kan dog i helt særlige tilfælde dispensere fra dette forbud. Ønske om udvidelse eller ændring af husdyrproduktion er ikke at betegne som et særligt tilfælde. På vedlagte bilag 10 fremgår det, hvilke dele af ejendommen Væggedalen 3 og 7, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Er det efter en konkret vurdering kommunens opfattelse, at der sker tilstandsændringer i beskyttet natur som følge af produktionen på Væggedalen 3 og 7 skal kommunen stille yderligere vilkår efter husdyrbruglovens § 29, stk. 2.

Mariagerfjord Kommune har derfor foretaget en konkret vurdering af påvirkningen fra produktionen på Væggedalen 3 og 7 til nærtliggende følsomme naturområder.

Kommunen har i forbindelse med ansøgningens behandling foretaget en luftfototolkning af naturforekomsterne i nærheden af Væggedalen 3 og 7. Ejendommen ligger syd for den markante tunneldal ved Onsild Å og nord for ådalen ved Skals Å. Landskabet er relativt naturfattigt, men der findes stadig naturforekomster af stor værdi, bl.a. det ovenfor nævnte § 7-omfattede overdrev og en mindre højmose i Lokes Plantage mod nord. Mariagerfjord Kommune har gentagne gange i 2008, 2009 og 2010 besigtiget en række naturarealer omkring Væggedalen 3 og 7. Formålet med besigtigelsen var at vurdere naturarealernes tilstand og værdi som regionalt og lokalt naturområde i kommunens netværk af natur, samt eventuelle forekomster af fredede, rød- eller gullistede plante- eller dyrearter.

Projektet vil medføre en beregnet totalemission fra stald og lager på ca. 11241 kg N/år, hvilket svarer til en meremission på ca. 3780 kg N/år. Kommunen har beregnet kvælstofdepositionen for en række punkter i naturarealer, der ligger i nærheden af Væggedalen 3 og 7. Konkret er der foretaget en beregning i 6 naturpunkter. Naturarealernes beliggenhed kan ses af bilag 11 og beregningerne kan ses i skemaet herunder.

Punkt nr.	Naturtype	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Merbelastning (kg N/ha/år)
1	Mose	3,0	0,8
2	Overdrev	0,9	0,3
3	Overdrev	0,3	0,1
4	Mose	0,5	0,2
5	Overdrev	0,4	0,1
6	Mose	0,1	0,0

Totaldeposition er angivet som den samlede deposition fra Væggedalen 3 og 7

Baggrundsbelastningen i Mariagerfjord Kommune er på baggrund af nyeste tal fra DMU 15 kg N/ha/år (*Beregningsresultater fra DEHM-modellen – www.dmu.dk*). Husdyrtætheden i området omkring Væggedalen 3 og 7 er relativ høj. Det er derfor baggrund for at antage, at baggrundsbelastningen kan være højere end gennemsnittet for kommunen, dvs. højere end 15 kg N/ha/år.

Punkt 1 er placeret i en næringsrig mose, som er i ringe-dårlig tilstand. Ved besigtigelse 2. juli 2008 har kommunen noteret arter, som stor nælde, burre-snerre, lav ranunkle og gederams. Mosen kan karakteriseres som stærk næringsstofbelastet. Kommunen vurderer at mosens tålegrænse til at være i den øvre del af intervallet 15-25 kg N/ha/år. Det betyder, at tålegrænsen ikke er overskredet. Kommunen vurderer endvidere, at en beregnet merbelastning på 0,8 kg N/ha/år ikke vil være en væsentlig merbelastning

Punkt 2 er placeret i et næringsrigt overdrev, som er i moderat-ring tilstand. Ved besigtigelse 2. juli 2008 har kommunen noteret arter, som prikbladet perikon, alm. hvene, fløjlsgræs og alm. hundegræs. Overdrevet henligger uden drift eller pleje og fremstod ved besigtigelsen som meget næringsstofbelastet. Kommunen vurderer at mosens tålegrænse til

at være i den øvre del af intervallet 15-25 kg N/ha/år. Det betyder, at tålegrænsen ikke er overskredet. Kommunen vurderer endvidere, at en beregnet merbelastning på 0,3 kg N/ha/år ikke vil være en væsentlig merbelastning

Punkt 3 er ligeledes placeret i et overdrev, som lever op til kravene til § 7-områder. Overdrevet er estimeret til at være i en moderat naturtilstand. Ved besigtigelse 25. september 2008 har kommunen noteret arter, som prikbladet perikon, håret høgeurt, alm. kællingetand, rødknæ og alm. syre. Overdrevet henligger uden drift eller pleje og fremstod ved besigtigelsen som truet af næringsstofbelastning. Kommunen vurderer at mosens tålegrænse til at være i den øvre del af intervallet 10-20 kg N/ha/år. Det betyder, at tålegrænsen ikke er overskredet. Kommunen vurderer endvidere, at en beregnet merbelastning på 0,1 kg N/ha/år ikke vil være en væsentlig merbelastning

Punkt 4 er placeret i en mose, som er i god-moderat tilstand. Ved besigtigelse 11. februar 2009 har kommunen noteret arter, som tue-kæruld, klokkelyng, tråd-star og flere arter af tørvemusser. Mosen henligger uden drift eller pleje og fremstod ved besigtigelsen som muligvis truet af vedplante opvækst, samt jagtinteresser. Kommunen vurderer at mosens tålegrænse til at være i den nedre del af intervallet 5-15 kg N/ha/år. Det betyder, at tålegrænsen er overskredet i væsentlig grad. Kommunen vurderer dog, at en beregnet merbelastning på 0,1 kg N/ha/år ikke vil være en væsentlig merbelastning.

Punkt 5 er placeret i endnu et overdrev, som lever op til kravene til § 7-områder. Overdrevet er ulovligt omlagt i april 2008. Ud fra oplysninger fra Miljøcenter Aalborgs NOVANA-overvågning kan tilstanden estimeres til at have været høj-god. Data fra før den ulovlige omlægning, hvilket vil sige 2006, viser, at arealet har indeholdt flere arter, som er karakteristiske eller indikerer habitatnaturtypen 6230 Surt Overdrev. Det vil sige arter som lyngsnerre, opret potentiel, fåre-svingel, alm. tjærenellike, pille star og vellugtende gulaks. Overdrevet er af kommunen påbudt retableret, hvilket er tinglyst på den pågældende ejendom. Kommunen vurderer at overdrevets tålegrænse til at være maksimalt 10kg N/ha/år. Det betyder, at tålegrænsen er overskredet i væsentlig grad. Kommunen vurderer endvidere, at en beregnet merbelastning på 0,1 kg N/ha/år ikke vil være en væsentlig merbelastning

Punkt 6 er placeret i et større sø- og mosekompleks, som er i god-moderat tilstand. Ved besigtigelse 28. juni 2010 har kommunen noteret arter, som blåtop, mosepors, kragefod og arter af tørvemusser, på de mest næringsstoffølsomme dele af komplekset. Mosen henligger uden drift eller pleje, medens de enge, som grænser op til mosen, bruges til høslet. Mosen er truet af ændret hydrologi, tilgroning og næringsstofbelastning. Kommunen vurderer at mosens tålegrænse til at være i den nedre halvdel af intervallet 10-20 kg N/ha/år. Det betyder, at tålegrænsen er overskredet sandsynligvis er overskredet. Kommunen vurderer dog, at en beregnet merbelastning på 0,0 kg N/ha/år ikke vil være en væsentlig merbelastning

Mariagerfjord Kommune vurderer, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke vil medføre væsentlige påvirkninger på naturområder omfattet af lovens § 23. Det er samtidig kommunens vurdering, at der ikke er særlige forhold, som kan begrunde en skærpelse af de generelle beskyttelsesniveauer, som findes for natur.

Internationale naturbeskyttelsesområder

RAMSAR-områder, fuglebeskyttelsesområder og habitatområder indgår i et sammenhængende europæiske, økologiske netværk, som betegnes Natura 2000. Bevaringsmålsætningen for Natura 2000-områderne er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. Udpegningsgrundlagene for de for denne afgørelse relevante udpegningsgrundlag fremgår af bilag 12.

Retsgrundlag

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrlovens §§ 10, 11, 12 eller 16, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med

andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen) § 7, stk. 1, jf. § 8, stk. 6, nr. 2. Ved EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02 (Waddenzee-dommen) er der fastlagt principper for habitatvurderinger. I dommen fastslås således, at gennemførelse af en nærmere konsekvensvurdering af et projekts miljøpåvirkning af et EF-habitatområde er betinget af, at der foreligger sandsynlighed eller risiko for, at projektet vil påvirke habitatområdet væsentligt (præmis 43), at en konsekvensvurdering skal gennemføres, hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt (præmis 45), og at et projekt anses for at kunne påvirke et habitatområde væsentligt, når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning (præmis 49).

Ifølge dommens præmis 61 indebærer en konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området, og der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konklusionen på konsekvensvurderingen har opnået vished for, at projektet ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet. En sådan vished er opnået, når det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at der ikke er sådanne virkninger.

Habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, er udmøntet i §§ 7 og 8 i bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

Internationale naturbeskyttelsesområder omkring ejendommen

Der er ca. 1,7 km fra udbringningsarealer til nærmeste Natura 2000-område nr. 30 (Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal). Tættest på Væggedalen 3 og 7 ligger samme Natura 2000-område.

I udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 30 indgår en lang række naturtyper og arter, som fremgår af bilag 12. Flere af disse er følsomme overfor kvælstofbelastning. En ammoniakdeposition, som overskrider naturtypens tålegrænse, vil forhindre opfyldelse af målsætningen om at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for naturtypen. For arterne på udpegningsgrundlaget gælder det, at deres bevaringsstatus kan trues af, at deres levesteder forringes ved en for høj ammoniakdeposition.

Der er ikke foretaget beregning af ammoniakdeposition i Natura 2000-områder, idet at den beregnede totaldepositionen i punkt 1 er 0,3 kg N/ha/år. Punkt 1 ligger i samme retning som nærmeste Natura 2000-område, 1000-1400 m. fra anlæggene, medens Natura 2000-området ligger 2100-2700 m. fra anlæggene

Mariagerfjord kommune vurderer, at emission, i den aktuelle beregnede størrelsesorden, ikke vil have nogen målbar effekt på bevaringsstatusen for de naturtyper eller arter, som indgår i områdets udpegningsgrundlag. Vurderingen bygger på en kombination af emissionens størrelse og ikke mindst afstanden fra udbringningsarealer og driftsbygninger til Natura 2000-område nr. 30.

Mariagerfjord Kommune finder derved, at der med godkendelse produktionen på Væggedalen 3 og 7 er skabt vished for, at udvidelsen af produktionen ikke har skadelig virkning på nogle habitatområders integritet, ligesom det er godtgjort, at der er taget de nødvendige hensyn til de gældende forpligtigelser til at fastholde eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for de beskyttede arter og naturtyper.

Det kan således uden rimelig tvivl fastslås, at en udvidelse og godkendelse af virksomhedens samlede produktion ikke vil påvirke bevaringsmålsætningen om gunstig bevaringssta-

tus for de beskyttede arter og naturtyper negativt i det pågældende eller andre internationale naturbeskyttelsesområder.

Særligt beskyttede arter – bilag IV-arter

Der kan ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a), eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier, jf. habitatbekendtgørelsens §§ 8 og 11, stk. 1. Vurderingen skal fremgå af de afgørelser, der bliver truffet efter husdyrbruglovens § 10, 11 eller § 12, jf. habitatbekendtgørelsens § 11, stk. 3, jf. stk. 1. En fortegnelse over de i Danmark naturligt hjemmehørende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV fremgår af habitatbekendtgørelsens bilag 11.

På habitatdirektivets bilag IV er nævnt en lang række arter, som kræver en særlig beskyttelsesindsats. Listen omfatter både planter og dyr. Beskyttelsen vedrører også arternes yngle- og rasteområder.

Ifølge bekendtgørelse nr. 408 af 01/05 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter skal kommunen, før der træffes afgørelse i medfør af bl.a. husdyrlovens §§ 10, 11 og 12, foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke en bilag IV-art væsentligt. Kun når en konkret vurdering med sikkerhed kan fastslå, at der ikke vil være væsentlige negative konsekvenser for bilag IV-arten og/eller dens yngle- og rasteområder kan projektet gennemføres.

Der er ikke tidligere registreret arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Kommunen har i den aktuelle sag vurderet, at det er relevant at foretage en vurdering i forhold til følgende bilag IV-arter: markfirben, stor vandsalamander, løg- og spidssnudet frø

Der er ikke tidligere registreret arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Kommunen har i den aktuelle sag vurderet, at det er relevant at foretage en vurdering i forhold til følgende bilag IV-arter: arter af flagermus, markfirben, stor vandsalamander, løg- og spidssnudet frø

Kommunen har gennemgået luftfoto og data fra besigtigelser i 2008 og 2009 med henblik på at foretage en vurdering af projektets virkning på bilag IV-arter. Kommunen konstaterede i den forbindelse, at der med rimelig sikkerhed kan fastslås, at bilag IV-arter kan have yngle- og/ellers rasteområder i området omkring Væggedalen 3 og 7.

For så vidt angår alle arter af flagermus, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og løgfrø har kommunen ikke nogen konkret kendskab til forekomster af arterne, som vil blive påvirket negativt af projektet.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at der på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at projektet ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for andre arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Vurderingen bygger på en kombination af emissionens størrelse, viden om kriterier for gunstig bevaringsstatus for dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, og kommunens viden om forekomst af arterne. Det vurderes endvidere at brug af udbringningsarealer ikke vil berøre yngle- og rasteområder for bilag IV-arter.

3.8.2 Tab af næringsstoffer til overfladevand

Faktuelle forhold

Ansøgningen omfatter egne og forpagtede arealer på i alt 167,45 ha, hvoraf langt størstedelen (165,5 ha) afvander til inderfjorden i Mariager Fjord via Onsild Å og søen Hobro Vesterfjord, som gennemstrømmes af Onsild Å. De resterende ca. 2 ha (sydligste del af mark nr. 2) er beliggende i oplandet til Skals Å, som afvander til Hjarbæk Fjord.

Der afsættes husdyrgødning til tredjemand på i alt 1140,87 ha potentielle udbringningsarealer, alle arealer er beliggende i Randers Kommune i oplandet til hhv. Hjarbæk Fjord, Mariager Fjord og Randers Fjord. Disse arealer (Henrik Simonsen, Skalmstrupvej 4, 8930 Randers NØ) er godkendt efter husdyrlovens § 16 af Randers Kommune.

Ansøgningen forudsætter en separering af al gyllen på ejendommen. Væskefraktionen udbringes og fiberfraktionen afsættes til godkendt biogasanlæg. Men da gårdseparationsanlægget endnu ikke er i drift, har ansøger ønsket mulighed for et alternativt scenario (scenario 2), hvor gyllen ikke separeres, og hvor dyretrykkes sænkes fra 1,26 DE/ha i hovedansøgningen til 1,04 DE/ha. Ansøger har indsendt beregninger (skema nr. 20557 version 1) på dette scenario og Mariagerfjord Kommune har ligeledes vurderet dette.

Alle udbringningsarealerne ligger i nitratklasse 0, som omfatter områder, hvor nitraten, der udvaskes fra markens rodzone ifølge statens kortværk reduceres mellem 76 og 100 %.

Jordbundstyperne for udbringningsarealerne er i ansøgningen angivet som værende overvejende fin lerblandet sandjord (JB4) i blandet en smule finsandet jord (JB2) og humus (JB11). De 2 ha i oplandet til Hjarbæk Fjord er JB4. Der er god overensstemmelse med det vejledende tema på arealinfo.

Markerne nr. 34-0, 35-0a og 38 er helt eller delvis omfattet af lavbund okkerklasse I, mens andre marker (nr. 1, 2, 9, 11, 14-1 og 14-2) er delvis omfattet af lavbund okkerklasse 4. Alle arealer er angivet som drænet i ansøgningen.

Der er anvendt sædskifterne S2, S4 og G10 i hovedansøgningen og scenario 2. For marker med G10 er referencesædskiftet S4, på nær for en mark på humusjord, hvor reference-sædskiftet er S2. For marker med S2 og S4 er referencesædskiftet tilsvarende S2 og S4.

Udbringningsarealerne omfatter stærkt skrånende (> 6°) arealer (markerne nr. 1, 14-1 og 14-2) ned til Onsild Å. Der er derfor stillet vilkår om etablering af en 20 m dyrkningsfri bræmme langs åen på pågældende marker. (Se bilag 13)

Hele Onsild Å er omfattet af bestemmelsen om 2 m dyrkningsfri bræmmer. Bræmmen skal overholdes for følgende marker: nr. 1, 2, 9, 11, 14-1 og 14-2.

I alt 165,5 ha ligger i oplandet til fuglebeskyttelsesområde nr. 15 (*Randers og Mariager Fjorde og Ålborg Bugt, sydlige del*) og Ramsarområde nr. 11 (*dele af Randers og Mariager fjorde med tilgrænsende havområde*), der sammen med ådalene udgør habitatområde nr. 14 (*Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord*); samlet Natura2000-område nr. 14.

I alt 2 ha ligger i oplandet til fuglebeskyttelsesområderne nr. 24 (*Hjarbæk Fjord og Simested Å*) og nr. 14 (*Lovns Bredning*), der sammen med ådalene udgør habitatområde nr. 30 (*Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal samt Skravad Bæk*); samlet Natura2000-område nr. 30.

Kvælstof

Hovedansøgningen (med gylleseparering)

Der er foretaget selvstændige beregninger af udvaskningen fra rodzonen for samtlige udbringningsarealer. Den gennemsnitlige udvaskning fra rodzonen er med de angivne jordbundstyper, efterafgrødeprocent oa. i ansøgningssystemet beregnet til 47,8 kg N/ha/år, hvilket svarer til en udledning til fjordene på 5,7 kg N/ha/år³.

Dette svarer til, at den samlede udledning til Mariager Fjord fra de 165,5 ha vil ligge mellem 0 og 1900 kg N/år, mens udledningen til Hjarbæk Fjord fra de 2 ha vil ligge mellem 0 og 23 kg N/år³.

Scenario 2 (uden gylleseparering)

Tilsvarende beregninger for scenario 2 giver en gennemsnitlig udvaskning fra rodzonen fra samtlige udbringningsarealer og med de angivne jordbundstyper, efterafgrødeprocent oa. i ansøgningssystemet på 41,9 kg N/ha/år, hvilket svarer til en udledning til fjordene på 5,0 kg N/ha/år³.

Dette svarer til, at den samlede udledning til Mariager Fjord fra de 165,5 ha vil ligge mellem 0 og 1660 kg N/år, mens udledningen til Hjarbæk Fjord fra de 2 ha vil ligge mellem 0 og 20 kg N/år³.

Ansøgtes påvirkning

Det samlede landbrugsareal i Mariager Fjords opland er ifølge udkast til vandplan ca. 424 km². Udbringningsarealerne 165,5 ha udgør således ca. 0,39 % af det samlede landbrugsopland. Den beregnede udledning af kvælstof fra det ansøgte projekt til fjorden udgør mellem 0 og 0,35-0,4 % (afhængig af scenario) af det ifølge udkast til vandplan i forhøring (se tabel 1) samlede miljømål for vandbårne tilførsler med henblik på opnåelse af god økologisk tilstand i fjorden.

Det samlede landbrugsareal i Hjarbæk Fjords opland er ca. 931 km². Udbringningsarealerne 2 ha udgør således ca. 0,002 % af det samlede landbrugsopland. Den beregnede udledning af kvælstof fra det ansøgte projekt til fjorden udgør mellem 0 og 0,0027-0,0031 % (afhængigt af scenario) af det ifølge udkast til vandplan i forhøring (se tabel 1) samlede miljømål for vandbårne tilførsler med henblik på opnåelse af god økologisk tilstand i fjorden.

Fosfor

Ifølge hovedansøgningen er der et negativt fosforoverskud (fra husdyrgødningen) på -3,4 kg P/ha/år. I scenario 2 er fosforoverskuddet på 0,0 kg P/ha/år. Der er stillet vilkår om fosforbalance, dvs. at fosforoverskuddet ikke må overstige 0 kg P/ha/år samt at der ikke må tilføres fosfor med handelsgødning/uorganisk gødning, såfremt der er balance på areaerne (startgødning til majs dog undtaget).

Det er ikke muligt på tilsvarende vis at kvantificere den ansøgte bedrifts bidrag af fosfor til fjordene. Dog fraføres der, som ovenfor anført, i følge ansøgningssystemet fosfor med afgrøderne i et omfang, der medfører at det samlede overskud fra husdyrgødningen er på mellem -3,4 og 0,0 kg P/ha/år afhængigt af scenario.

Mariager Fjord og Hjarbæk Fjord er begge registreret som internationale beskyttelsesområder overbelastet med fosfor i statens kortværk på Danmarks Miljøportal.

Næringsstoffer fra husdyrproduktion i relation til vandmiljøet

Et husdyrbrug vil normalt give anledning til udledning af næringsstoffer til vandmiljøet, idet markerne generelt tilføres flere næringsstoffer, end der fjernes med afgrøderne. Tabet af

³ Udregnet som median dvs. 75 % af udvaskningen fra rodzonen for nitratklasse I og III, 37,5 % af udvaskningen fra rodzonen for nitratklasse II og 12,5 % af udvaskningen fra rodzonen for nitratklasse 0.

næringsstoffer til vandmiljøet kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængigt af udbringningsmetode, jordbundsforhold, jordens reduktionskapacitet, fosformætningsgraden m.v.

Transporten af kvælstof fra udbringningsarealer til vandløb, søer og hav er tæt knyttet til transport af vand og kan således ske dels overfladenært naturligt eller via dræn eller via udvaskning til grundvandet, der dernæst føder vandløb, søer og fjorde/hav. Overfladenær afstrømning betyder oftest, at en relativt stor del af kvælstoffet når fjordene, mens nedsivning til grundvandet oftest medfører reduktion i større eller mindre grad. Landet er inddelt i nitratklasser, dels efter recipientens kvælstoffølsomhed, dels efter forventet gennemsnitlig reduktionsprocent for kvælstof mellem rodzone og recipient.

Fosfor findes også opløst i jordvandet, men bindes i højere grad end kvælstof til partikler. Fosfor tabes ikke jævnt fordelt i tid og rum, idet en meget stor del af tabet sker fra mindre dele af arealerne og ofte i pulser. Da fosfor kan tabes til vandmiljøet både på opløst og partikulær form og ad flere veje, afhænger tabsrisikoen i høj grad af de lokale forhold. Oftest er det kombinationer af flere faktorer, der bestemmer, hvor høj risikoen er for tilførsel af tab til vandmiljøet. Om en sandjord eller en lerjord har den største samlede tabsrisiko afhænger således både af en række lokale forhold, og hvilken tidshorizont risikoen vurderes på. Dog er der generelt og for begge jordbundstyper en sammenhæng mellem overskud i tilførsler af fosfor, jordens fosforstatus og de arealbetingede tilførsler af fosfor til vandmiljøet.

Således stiger tabsmængden af partikelbundet fosfor ved overfladiske afstrømningsprocesser og i drænvand i takt med stigende fosforindhold i overjorden. Desuden øges risikoen for udvaskning af opløst fosfor med stigende fosformætningsgrad, idet jordens evne til at tilbageholde fosfor falder⁴. Dansk landbrugsjord er i en længere årrække tilført fosfor i overskud. Dette har medført, at jordens indhold af plantetilgængeligt fosfor i store dele af landet rigeligt dækker planternes behov. Der er således også uden en fortsat overskudstilførsel en stor pulje potentielt til rådighed for udledning.

Kvaliteten af vandmiljøet i søer, fjorde og indre farvande er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer. Forureningen medfører øget vækst af planktonalger og enårige alger som f. eks. søsalat. Ved store tilførsler af næringsstoffer reduceres sigtddybden i vandet, bundvegetation, som f. eks. ålegræs, reduceres, opvækstmuligheder for fisk forringes og risikoen for iltsvind øges til skade for plante- og dyrelivet. Søer er oftest mest følsomme overfor tilførsel af fosfor, mens mange fjorde og kystnære områder er følsomme overfor både kvælstof og fosfor.

Vandløb regnes generelt ikke for at være følsomme overfor en øget belastning med næringsstoffer. Deres funktion er primært som transportvej for næringsstoffer mellem udbringningsarealer og mere næringsstoffølsomme naturtyper som søer og fjorde. Også eventuelle halv våde naturtyper som moser og enge kan påvirkes af næringsstoffer i vandløb, der gennemløber disse.

Direkte overfladisk afstrømning af husdyrgødning og andet organisk materiale til vandløbene kan desuden have en væsentlig negativ indvirkning på vandløbsfaunaen på grund af akut giftighed og højt iltforbrug.

Det ansøgte projekt i relation til det generelle beskyttelsesniveau i husdyrloven

Kvælstof

Da udbringningsarealerne ikke er omfattet af nitratklasser, må dyretrykket i gennemsnit som udgangspunkt være 100 % af det generelt tilladte dyretryk. Et højere dyretryk (DE_{reel}) kan dog tillades, hvis der kompenseres via andre virkemidler, således at udvaskningen (kg N/ha DE_{reel}) af kvælstof fra rodzonen ikke overstiger en udvaskning svarende til det reducerede dyretryk (kg N/ha DE_{max}). Dette er opfyldt i det aktuelle projekt, da den maksimalt

⁴ Begrænsning af fosfortab fra husdyrbrug. Metoder til brug ved fremtidige miljøgodkendelser. Faglig rapport fra DMU, nr. 566.

tilladte og den reelle udledning af kvælstof fra rodzonen i ansøgningssystemet er beregnet til hhv. 64,5 og 47,8 kg N/ha i hovedansøgningen og hhv. 58,4 og 41,9 kg N/ha i scenario 2. Sænkningen af udvaskningen fra rodzonen er opnået via grundvandssædskifte. Der er stillet fastholdende vilkår til målretningen af grundvandsbeskyttelsen på markblokniveau.

Fosfor

Traditionelt og i husdyrgodkendelsesordningen er der, foruden arealer med risiko for direkte overfladisk afstrømning, fokus på arealer med specielt høj risiko for udvaskning af fosfor til overfladevand. Disse arealer er omfattet af fosforklasse 1 - 3.

Lavbundsarealer med okkerklasse II eller mere, der samtidigt er drænedede eller grøftede, er omfattet af fosforklasse 2⁵. Dette medfører, at der ikke må ske en øgning af fosforoverskuddet på disse arealer i forhold til nudriften. Tilsvarende er drænedede lerjorde omfattet af fosforklasse 0, 1 eller 3 afhængigt af fosfortallet i jorden. Kravene vedr. fosforoverskud på de enkelte risikoarealer beregnes og kontrolleres ikke selvstændigt, men som en del af det vægtede gennemsnitlige fosforoverskud på bedriftsniveau. Ifølge ansøgningssystemet er kravet til det gennemsnitlige fosforoverskud overholdt med en margen på 2159 kg i hovedansøgningen og 1588 kg i scenario 2.

Øvrigt

Det er vurderet, at der grundet stærkt skrånede udbringningsarealer ned til Onsild Å er behov for etablering af 20 m dyrkningsfri bræmmer på markerne 1, 14-1 og 14-2 for at mindske risikoen for direkte overfladisk afstrømning af husdyrgødning til vandmiljøet. (Se bilag 13)

Det er på baggrund af ovenstående Mariagerfjord Kommunes vurdering, at det aktuelle projekt opfylder det generelle beskyttelsesniveau for overfladevand, der er fastsat i det danske lovgrundlag vedr. husdyrbrug.

Påvirkning via overfladevand af internationale naturbeskyttelsesområder samt lokale og regionale interesser

Kommunen har mulighed for i særlige tilfælde at fastsætte yderligere vilkår ud over husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau. Ved særlige tilfælde forstås en virkning på miljøet, som ikke er i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelse om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, eller en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser⁶. I begge tilfælde skal anvendes beregningsmetoder og kriterier for vilkårsfastsættelse, der er beskrevet i bilag 3 og 4 i husdyrbrugsgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det påhviler således kommunen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med habitatdirektiv-forpligtigelserne jf. § 23 i husdyrgodkendelsesloven, EF-Habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 og bekendtgørelse nr. 408 af 01/05 2007 (habitatbekendtgørelsen). For at projektet kan gennemføres skal en konkret vurdering med sikkerhed kunne fastslå, at projektet **ikke vil være i modstrid med ønsket om at genoprette eller sikre gunstig bevaringsstatus for de relevante naturtyper og arter.**

Såfremt det samlede projekt, også efter en udtømmning af mulighederne for fastsættelse af skærpede vilkår efter kriterierne i bilag 4 i godkendelsesbekendtgørelsen, ikke kan udelukkes at medføre en skadevirkning på udpegningsgrundlaget for et habitatområde, kan projektet ikke godkendes og kommunen **skal** meddele afslag jf. § 11, stk. 5 i godkendelsesbekendtgørelsen (bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug), også selvom projektet medfører en nettoforbedring ("reduktion") i forhold til den nuværende situation⁷.

⁵ Bilag 3 til bekendtgørelse 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

⁶ § 11, stk. 3 i husdyrbrugsgodkendelsesbekendtgørelsen (nr. 294 af 31. marts 2009).

⁷ Som fortolket af juraprofessor Peter Pagh (bl.a. i Tidsskrift for Miljø, juni 2005, TfM 2005, 178). Fortolkningen synes desuden i overensstemmelse med bl.a. MKN-104-00061 af 21. januar 2010 (Afgørelse efter Miljøbeskyttelsesloven), hvor der stilles skærpede krav vedr. fosfor på trods af et fald i forhold til før-situationen samt kammeradvokatens notat af 3. december 2009 vedr. habitatvurderinger. Fortolkningen er dog

Habitatdirektivet rummer ikke umiddelbart hjemmel til i den konkrete vurdering at medregne mulige fremtidige effekter af pt. ikke-realiserede politiske aftaler (som Grøn Vækst) og/eller p.t. ikke-vedtagne samt indholdsmæssigt delvist ukendte planer (som vand- og naturplaner)⁸.

Kommunen **kan** desuden give afslag på en ansøgning, såfremt projektets gennemførelse, også efter en udtømmning af mulighederne for fastsættelse af skærpede vilkår efter kriterierne i bilag 4 i godkendelsesbekendtgørelsen, vurderes at kunne skade lokaliteter af lokal eller regional betydning (§ 11, stk. 6 i godkendelsesbekendtgørelsen (bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug).

Mariager Fjord, Hjarbæk Fjord og kvælstof

Mariager Fjord

Mariager Fjord er en særligt kvælstoffølsom recipient, som i forvejen er overbelastet med næringsstoffer (jf. bl.a. statens Natura 2000- og vandrammedirektiv-basisanalyser af 22. juni 2007). Modelberegninger udarbejdet af Nordjyllands og Århus Amter estimerede fjordens tålegrænse til ca. 12 kg N/ha fra landbrugsjorder, hvis fjorden i fremtiden skal nå en stabil miljøtilstand. Dette beskyttelsesniveau blev gengivet i den statslige basisanalyse, der heller ikke forventede, at fjorden alene i kraft af de nuværende og planlagte tiltag kan forventes at opnå miljømålsopfyldelse i 2015. Miljøcenter Aalborg fremlagde den 8. november 2007 oplysninger om fjordens aktuelle tilstand for Mariagerfjord Kommune. Det fremgik heraf, at fjorden senest sommeren 2006 var meget tæt på at blive omfattet af et alvorligt og omfattende iltsvind, lignende det som senest indtraf i 1997. Heller ikke modelberegninger, der indregner de senere års data (DMU rapport nr. 685, 2008) giver grundlag for at forkaste de tidligere faglige vurderinger af fjordens følsomhed for tilledning af næringsalte. Statens tværministerielle udvalg, Gotfredsens Udvalget publicerede i juni 2007 rapporten "Fagligt udredningsarbejde om virkemidler i forhold til implementering af vandrammedirektivet". Rapporten, som vurderer hvordan vandrammedirektivets miljømål kan opnås mest omkostningseffektivt, konkluderede således, at der vil være behov for en yderligere kvælstofreduktion til Mariager Fjord på 89-270 t N/år foruden allerede på det tidspunkt iværksatte eller vedtagne tiltag.

Hjarbæk Fjord

Hjarbæk Fjord er ligeledes en særligt kvælstoffølsom recipient, som i forvejen er overbelastet med næringsstoffer (jf. statens Natura 2000- og vandrammedirektiv-basisanalyser af 22. juni 2007.) Der fandtes ikke, hverken i basisanalyse eller amternes planer for Limfjorden specifikke miljømål/tålegrænser for Hjarbæk Fjord eller de øvrige mindre dele af Limfjorden. Regionplanernes mål om et naturligt og alsidigt dyreliv forventedes imidlertid at kunne opfyldes ved en samlet tilførsel af kvælstof på mellem 8.000 og 12.000 tons kvælstof og ca. 300 ton fosfor årligt til hele Limfjorden, hvilket kan omsættes til en gennemsnitlig udledning fra landbrugsarealerne i hele fjorden på mellem 9 og 16 kg N/ha/år⁹. Basisanalysen¹⁰ citerede recipientkvalitetsplanen for Limfjordens miljømål på 9520 tons kvælstof i alt fordelt med 1340 tons fra punktkilder og 8180 tons fra den diffuse tilførsel og konstaterer, at selv hvis/når der opnås fuld effekt af vandmiljøplanerne I – III, når den samlede diffuse tilførsel maksimalt ned på ca. 9700 tons kvælstof pr. år. Basisanalysen fordelte ikke det diffuse bidrag mellem landbrug og øvrigt opland, men regnes med en gennemsnitlig

ikke i overensstemmelse med svar af 13. februar 2010 til Hedensted Kommune fra Miljøstyrelsens help-desk, hvor i det lyder: "Når det ansøgte projekt medfører en reduktion af kvælstofdepositionen i Natura 2000-området i forhold til depositionen fra det dyrehold der i forvejen er tilladt på ejendommen, finder Miljøstyrelsen dog, at der ikke kan gives afslag til godkendelse efter husdyrgodkendelsesloven med den begrundelse, at projektet (dvs. udvidelsen eller ændringen, jf. ovenstående) vil påvirke Natura 2000-området negativt".

⁸ Som eksemplificeret ved Miljøministerens besvarelse af § 20-spørgsmål vedr. eventuel inddragelse af fremtidige vådområdeprojekter i vurdering (nr. 841 af 16. januar 2010).

⁹ Limfjordens Miljøtilstand før, nu og i fremtiden, Nordjyllands, Viborg, Ringkøbing og Århus Amter, 2006.

¹⁰ Vandrammedirektivets Basisanalyse del II: Vurdering af vandforekomsters tilstand og en vurdering af risikoen for, at vandforekomsterne ikke kan opfylde regionplanmålene senest 22. december 2015 for Oplandet til Limfjorden omfattende vanddistriktsmyndighed 65, 76 og 80 Ringkøbing Amt, Viborg Amt, Århus Amt og Nordjyllands Amt, 2006.

tilførsel for den øvrige del af oplandet på 5,8 kg N/ha, kan de 8.180 tons N fra den samlede diffuse tilførsel omregnes til gennemsnitligt 14 kg/ha/år fra landbrugsarealet.

Hjarbæk Fjord, der udmunder i Lovns Bredning og herefter i Risgårde Bredning er pga. en dæmning med uhensigtsmæssig konstruktion over forbindelsen til Lovns Bredning en kunstig tærskelfjord med deraf følgende ringe udskiftning af vand og næringsstoffer. Fjorden har desuden et meget stort opland ikke mindst set i relation til fjordens størrelse. Afsnøringen af fjorden kombineret med det store opland og deraf følgende store næringssalttilførsel gør Hjarbæk Fjord til et særligt sårbart område¹¹, der ofte rammes af iltsvind. Iltsvindet medfører, udover skader på dyre og plantelivet, frigivelse af næringsalte fra bunden og er dermed med til at forværre situationen yderligere i form af næring til nye opblomstringer. Der er derfor af de tidligere amter peget på, at en særlig indsats i oplandene til de ofte iltsvindsramte områder vil være mere givtig end en gennemsnitlig reduktion af udledningen fra hele oplandet til Limfjorden. Således var der i Viborg Amts sidste regionplan en målsætning for udledning af kvælstof fra landbrugsarealer til Limfjorden, hvorefter der højst måtte udledes 14 kg N/ha til Limfjorden og 10 kg N/ha i de indre dele af fjorden.

Mariager Fjord, Hjarbæk Fjord, Hobro Vesterfjord og fosfor

I lighed med udvaskningen af kvælstof, skal der tages konkret stilling til risikoen for og effekten af tilførsel af fosfor til habitatområder¹². De to fjorde er (foruden kvælstof) følsomme overfor fosfor, idet algeproduktionen i dele af året er styret af tilgængeligheden af fosfor. Det er i de tidligere regionplaner samt i basisanalyserne vurderet, at der vil være behov for at reducere tilførslerne af fosfor. Fjordene er således i statens kortværk registreret som Natura 2000-områder overbelastet med fosfor.

Hobro Vesterfjord er en lavvandet sø med et overfladeareal på 11 ha. Søen har stor lokal betydning, grundet sin beliggenhed centralt i Hobro og den deraf rekreative benyttelse af søen og dens omgivelser. Søen har et stort opland, idet Onsild Å løber gennem søen, og videre ud i Mariager Inderfjord gennem et ca. 200 m langt kanaliseret åforløb. Hobro Vesterfjord er ligeledes i økologisk ubalance, hvilket fremgår af udkastet til vandplanen for Mariager Fjord, hvor søen i øjeblikket kun opfylder en ringe økologisk tilstand. Årsagen til den manglende målopfyldelse er en for stor tilførsel af næringsstoffer.

Søen er særligt følsom overfor tilførsel af fosfor, fordi fosfor er den begrænsende faktor for algeproduktionen gennem hele året i størstedelen af alle ferske søer. Den største fosforkilde til søerne er i dag det åbne land, hvoraf landbrugsbidraget udgør en betydelig andel¹³. Data fra 27 intensivt overvågede søer viser, at der er sket en betydelig ændring i den relative fordeling af fosforkilderne til søerne. Bidraget fra spildevand er således reduceret fra at udgøre 16 % i perioden 1989-95 til at udgøre kun 3,9 % i 2004, mens bidraget fra det åbne land øget fra 45 % til 66 % i samme periode¹⁴.

I regionplaner og basisanalyser er det vurderet, at der er en risiko for en **øget tilførsel af fosfor** frem til 2015, idet de vedtagne tiltag kun sigter på at reducere den samlede **overskudstilførsel** og dermed stigning i jordens indhold af fosfor. Samme analyser vurderer således, at der er en risiko for, at noget af effekten af en faldende tilførsel af kvælstof vil kunne blive ophævet af en stigende tilførsel af fosfor.

Vandplaner

Miljøministeriet offentliggjorde den 14. januar 2010 udkast til vandplaner i forhøring. For Mariager Fjords vedkommende er de samlede mål for næringssalttilførslerne med henblik

11 Også Skive Fjord, Lovns Bredning, Risgårde Bredning, et område vest for Mors samt Halkær Bredning /Sebber Lo rammes hyppigt af iltsvind og er derfor særligt sårbart.

12 Som det er understreget i den seneste tids afgørelser fra Miljøklagenævnet, bl.a. af afgørelsen MKN-130-00146 af 19. juni 2009.

13 Nr. 480: Danske søer - fosfortilførsel og opfyldelse af målsætninger VMP III, Fase II. Søndergaard, M., Jensen, J.P., Liboriussen, L. & Nielsen, K., 2003. 36 s.

14 Nr. 553: Søer 2004. Lauridsen, T.L., Jensen, J.P., Søndergaard, M., Jeppesen, E., Strzelczak, A. & Sortkjær, L. 2005. 62 s.

på at opnå minimum "god tilstand" i fjorden baseret på de senere års modelberegninger. For kvælstofs vedkommende er målene for udvaskning lidt lavere end i regionplaner, statslige basisanalyser m.v., mens der ifølge vandplanen i forhøring for Mariager Fjord skal reduceres væsentligt mere i fosfortilførslerne end forudsat i regionplanerne.

Den 4. oktober 2010 kom dernæst udkast til vandplaner i offentlig høring. Her er miljømålene for tilførslerne af kvælstof og fosfor samt den nødvendige reduktion for at nå målopfyldelse udover allerede vedtagne/ iværksatte tiltag udeladt. Dette skyldes sandsynligvis følgende (citater): "Indsatsen er svarende til 9.000 tons kvælstof på landsplan. Det er med Grøn Vækst aftalerne fra hhv. juni 2009 og april 2010 besluttet, at der skal ske en reduktion på 19.000 tons kvælstof fra landbruget i 2015. For de 10.000 tons kvælstof er der som følge af aftalerne i Grøn Vækst igangsat et udredningsarbejde om vandplanernes konsekvenser i visse egne af landet og den fremadrettede kvælstofregulering med belysning af fordele og ulemper ved en model med omsættelige kvælstofkvoter i forhold til alternativer med henblik på fastlæggelse af resterende indsatskrav og valg af konkrete virkemidler". For kvælstof vil det endelige resterende indsatsbehov, der skal nås i første planperiode (2010-2015) først fastlægges for det enkelte vandopland, når ovenstående analyse foreligger. Den samlede analyse skal være færdig i 2011. For fosfor er (citater) "indsatskrav til P alene opgjort ud fra de indsatskrav, der følger af indsatskrav overfor søer og vandløb samt tiltag som følge af Grøn Vækst. Vurderingen af yderligere behov for specifik indsats overfor fosfor foretages i næste planperiode".

Tabel 1 opsummerer udkast til vandplaner i hhv. forhøring og offentlig høring for de to fjorde:

Table 1: Opsummering af miljømål, indsatsbehov og planlagt indsats i Mariager Fjord og Hjarbæk Fjord	Miljømål for vandbåren kvælstoftilførsel svarende til "god tilstand" (inkl. atmosfærisk bidrag)	Reduktion i bidrag nødvendigt for målopfyldelse udover allerede vedtagne/ iværksatte tiltag	Reduktion planlagt gennemført i 1. planperiode (ekskl. atmosfærisk bidrag)	Krav pt. til supplerende indsats i 1. planperiode (ekskl. atmosfærisk bidrag). Endelig indsats overfor kvælstof afventer analyse
Bygger på	Udkast til vandplan i <u>forhøring</u> (af 14/01/10)		Udkast til vandplan i <u>offentlig høring</u> (af 04/10/10)	
Vandbåren kvælstoftilførsel (Tons pr. år) Mariager Fjord	471 ¹⁵ (520)	479	384	173
Vandbåren fosfortilførsel (Tons pr. år) Mariager Fjord	10,9 (11)	8,7	2,8	2,5
Vandbåren kvælstoftilførsel (Tons pr. år) Hjarbæk Fjord	747 ¹⁶ (996)	881	728	294

For Mariager Fjord skal reduktionen i udledningen af kvælstof i 1. planperiode i følge udkast til vandplan i offentlig høring findes hovedsageligt gennem stramninger i de generelle regler for landbruget (136,8 ton N/år), mens 38,8 ton N/år skal findes via vådområdeprojekter. Såvel vådområdeindsatsen som de øvrige arealrelaterede tiltag er i vandplanen baseret på landsgennemsnitstal for effekter og kostpriser. For Hjarbæk Fjord fremgår fordelingen af virkemidler ikke umiddelbart klart af vandplan i offentlig høring. For begge fjorde gælder

15 Såfremt hele den fremtidige vandbårene udledning af kvælstof fordeles på landbrugsjorden (i flg. vandplan 74 % af total areal i opland), og der således ikke beregnes bidrag fra andre vandbårene kilder, svarer miljømålet på 471 tons N/år til en gennemsnitlig udledning på 11,1 kg N/ha/år.

16 Såfremt hele den fremtidige vandbårene udledning af kvælstof fordeles på landbrugsjorden (iflg. vandplan 78 % af total areal i opland til Limfjorden), og der således ikke beregnes bidrag fra andre vandbårene kilder, svarer miljømålet på 4818 tons N/år til en gennemsnitlig udledning på 8,2 kg N/ha/år fra landbrugsjorden i hele Limfjordens opland.

det, at der ikke længere indgår en indsats via omsættelige kvælstofkvoter, idet anvendelse af dette virkemiddel forventes at afvente ovennævnte analyse.

Der er ikke i 1. planperiode planlagt en selvstændig målrettet indsats med henblik på at reducere fosfortilførslerne til de enkelte marine områder, heller ikke hvor der, som for Mariager Fjord (jf. vandplan i forhøring), er fastsat et mål for de årlige tilførsler. I denne planperiode er der ikke fastsat et endeligt mål for tilførslen af fosfor til Limfjorden eller dele heraf. Der forventes dog at ville ske reduktioner også til fjordene dels som følge af de generelle landbrugsrettede virkemidler, såsom bræmmer (1,9 tons P i Mariager Fjord oplandet på basis af landsgennemsnitstal), dels som følge af målrettede tiltag på enkelte søer i oplandet (P-ådale og spredt bebyggelse, knapt 700 kg i Mariager Fjord). For Limfjorden forventes der at ske en samlet reduktion på 56 tons pr. år. Arbejdet vedr. P-ådale er dog ikke som oprindeligt planlagt igangsat sammen med vådområdeindsatsen med henblik på kvælstoffjernelse.

For Hobro Vesterfjord er der i udkast til vandplan i offentlig høring for Mariager Fjord beregnet et indsatsbehov overfor fosfor i forhold til en delvis målopfyldelse svarende til en reduktion i den eksterne fosfortilførsel fra landbruget på 665 kg P/år (formentligt via bræmmer og en ådalsindsats på 53,4 ha). Indsatsen, som svarer til 44 % af den forventede indsats for fuld målopfyldelse (dvs. god økologisk tilstand), er planlagt gennemført i 1. planperiode. Indsatsen forventes dog ikke at være tilstrækkelig til at nå målopfyldelse i 2015, idet en intern belastning af fosfor fra søbunden vil hindre en ligevægt i at indfinde sig. Et indgreb overfor den interne belastning kan først iværksættes, når den eksterne fosforbelastning er reduceret tilstrækkeligt.

Mariagerfjord Kommune har på denne baggrund vurderet, at sigtepunktet generelt bør være, at der fraføres ligeså meget fosfor med afgrøderne, som der tilføres med gylle og/eller handelsgødning i oplandene til søen og de to fjorde. Hvorvidt et mindre overskud i nogle tilfælde kan forsvares, afhænger af en konkret vurdering i forhold til nærhed/umiddelbar adgang til vand samt eventuelt jordens fosforstatus¹⁷.

Kvælstofpåvirkning af habitatområderne

Mariagerfjord Kommunes vurdering af skadevirkningen fra kvælstofudledningen på habitatområderne bygger på hhv. en dialog med Miljøstyrelsen, som er mundet ud i konkrete 'retningslinier' samt Miljøstyrelsen vejledning om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande¹⁸.

Vurdering af skadevirkning jf. resultat af dialog med Miljøstyrelsen

På baggrund af en række møder, hvor Miljøstyrelsen har udtrykt sig kritisk overfor den hidtidige linje i administrationen af ansøgninger om godkendelse af husdyrbrug i Mariagerfjord Kommune, traf byrådet den 28. januar 2010 beslutning om, at udvalget for Teknik og Miljø skulle iværksætte udarbejdelse af et "*administrationsgrundlag i overensstemmelse med Miljøstyrelsens tilkendegivelser, der indebærer at husdyrlovens standarder følges*".

Udvalget for Teknik og Miljø vedtog d. 8. februar 2010, at følgende udsagn¹⁹ fra Miljøstyrelsen skal lægges til grund ved behandlingen af ansøgninger om husdyrgodkendelse i Mariagerfjord Kommune:

- at husdyrgodkendelsesloven er baseret på nogle "*midlertidige beskyttelsesniveauer*",

¹⁷ Hvilket er i overensstemmelse med Miljøklagenævnets praksis, jf. bl.a. MKN-130-00108 af 28. august 2010 og MKN-104-00061 af 21. januar 2010 (afgørelse efter Miljøbeskyttelsesloven).

¹⁸ Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven. Miljøstyrelsen. 24. juni 2010.

¹⁹ En del af udsagnene kan findes i flere skrifter fra Miljøstyrelsen, bl.a. som følger: nr. 4 findes i Miljøstyrelsens notat om Miljøklagenævnets praksis (2. udgave af 15. december 2009) og nr. 6 i Miljøstyrelsens notat om påvirkning af Natura-2000-områder af 6. juli 2009, mens de øvrige udsagn (1-3, 5, 7 – 11) findes i Referat af møde mellem Miljøstyrelsen og Mariagerfjord Kommune 30. november 2009.

- at de midlertidige beskyttelsesniveauer "i de allerfleste tilfælde betyder, at der ikke vil være tale om en væsentlig virkning på miljøet",
- at "i forbindelse med en husdyrgodkendelse er der ikke et krav om at skulle opfylde et nærmere fastlagt mål",
- at "kommunen skal vurdere, om projektet kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt",
- at ".....kravene i medfør af habitatdirektivet vedr. vurdering af husdyrprojekter er indarbejdet i husdyrgodkendelsesloven",
- at "....der i de midlertidige fastlagte beskyttelsesniveauer er indarbejdet hensynet til den kumulative effekt",
- at der skal meddeles afslag hvis en skade på et Natura 2000-område "...ikke kan afværges ved vilkår efter godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 eller 4",
- at "....afgørelser i medfør af husdyrgodkendelsesloven ikke skal føre til målopfyldelse.... men skaltræffes på baggrund af de midlertidigt fastlagte beskyttelsesniveauer",
- at ".....regeringen med Grøn Vækst har vedtaget de tiltag, der skal medvirke til målopfyldelse af vand- og Natura 2000-planerne" ,
- at "Grøn Vækst ikke omfatter tiltag, der fastlægger, at kommunerne gennem godkendelsesarbejdet skal bidrage til målopfyldelse af vand- og Natura 2000-planerne",
- at "....udstedelse af godkendelser, hvormed der søges at bidrage til målopfyldelse af disse planer, vil resultere i, at der reelt bliver tale om "dobbeltindsats",.

Første skridt i en vurdering af et godkendelsespligtigt projekts betydning for Natura 2000-områder er i følge Miljøstyrelsen²⁰ "vurderingen af, om der vil ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områderne. Kun **hvis påvirkningen vil være væsentlig**, skal der således foretages en nærmere vurdering af konsekvenserne for Natura 2000-områderne".

Vurdering af skadevirkning jf. Miljøstyrelsen vejledning

Mariager Fjord klassificeres af Mariagerfjord Kommune, som et særlig sårbart område jf. Miljøstyrelsens vejledning om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande¹⁸, idet inderfjorden er et lukket bassin og yderfjorden er Natura2000-område. Desuden kan hele oplandet til fjorden betragtes som opland til habitatområde nr. 14 i yderfjorden pga. den udstrakte opblanding af vandet i fjorden²¹. Dette betyder, at det ansøgte ikke må udgøre mere end 1 % af den samlede udvaskning til Mariager Fjord, hvis projektet skal kunne udelukkes at kunne have en skadesvirkning på fjorden. Projektets udbringningsarealer i oplandet til Mariager Fjord ligger alle uden for nitratklasse. Det samlede dyretryk i oplandet til Mariager Fjord har været faldende i perioden 2000-2007²². Der er ikke sket nogen ændring i den samlede kvælstoftilførsel til fjorden i perioden 1992-2006, men korrigeres for nedbøren ses et fald i udvaskningen på 151 ton N i perioden 1997-2006²³.

Ifølge beregningerne (tabel 2) vil bidraget fra det ansøgte afhængig af scenarierne udgøre 0,007-0,017 % af den samlede kvælstofudvaskning til Mariager Fjord. I henhold til ovenfor beskrevne afskæringskriterier vil det ansøgte hverken i sig selv eller i kumulation med andre husdyrprojekter i vandoplandet have en skadevirkning på Mariager Fjord.

20 Miljøstyrelsens udkast til praksisnotat (2. udgave) og notat om beskyttelsesniveauer mm. af 15. december 2009.

21 Jf. Miljøklagenævnsafgørelse MKN-104-00061 af 21. januar 2010.

22 Beregninger af ConTerra for perioden 2000-2008 i oplandet til Mariager Fjord.

23 Analyse af miljøtilstanden i Mariager Fjord fra 1986 til 2006. Stiig Markager, Marc Bassompierre & Ditte L. Jansen Petersen, 2008. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. 55 sider. Faglig rapport fra DMU nr. 685.

Tabel 2: Mariager Fjord

Det ansøgte (navn)	Væggedalen 7	
	Hovedansøgning	Scenario 2
Reduktion, %	87,5	87,5
Areal til udspreddning, ha	165,5	165,5
Udvaskning til rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år	4	9,9
Samlede påvirkning til Natura2000 området, kg N/år	82,8	204,8
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura2000 området, %	0,007	0,017

Hjarbæk Fjord klassificeres ligeledes af Mariagerfjord Kommune, som et særlig sårbart område jf. Miljøstyrelsens Vejledning om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande¹⁸, idet fjorden er et lukket bassin og samtidigt et meget følsomt Natura2000-område. Dette betyder, at det ansøgte ikke må udgøre mere end 1 % af den samlede udvaskning til Hjarbæk Fjord, hvis projektet skal kunne udelukkes at kunne have en skadevirkning på fjorden. Projektets udbringningsarealer i oplandet til Hjarbæk Fjord ligger i nitratklasse II. Det samlede dyretryk i oplandet til Hjarbæk Fjord har været stagnerende i perioden 2001-2006²⁴.

Ifølge beregningerne (tabel 3) vil bidraget fra det ansøgte afhængig af scenarierne udgøre 0,00005-0,00006 % af den samlede kvælstofudvaskning til Hjarbæk Fjord. I henhold til ovenfor beskrevne afskæringskriterier vil det ansøgte hverken i sig selv eller i kumulation med andre husdyrprojekter i vandoplandet have en skadevirkning på Hjarbæk Fjord.

Tabel 3: Hjarbæk Fjord

Det ansøgte (navn)	Væggedalen 7	
	Hovedansøgning	Scenario 2
Reduktion, %	87,5	87,5
Areal til udspreddning, ha	2	2
Udvaskning til rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år	3,4	4,2
Samlede påvirkning til Natura2000 området, kg N/år	0,9	1,1
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura2000 området, %	0,00005	0,00006

Fosforpåvirkning af habitatområderne

I forhold til fosfor hviler vurderingen på, at der i følge ansøgningssystemet fraføres mindst lige så meget fosfor med afgrøderne, som der tilføres med husdyrgødningen, hvorfor det vurderes hverken på kortere eller længere sigt at medføre en væsentlig risiko for udledning til søen og fjordene, og at det som følge heraf heller ikke vil påvirke eutrofieringstruede dele af udpegningsgrundlaget negativt. En tilsvarende vurdering gør sig gældende i forhold til en eventuel opfyldning med handelsgødning til fosforbalance. Der er derfor stillet vilkår om fosforbalance, dvs. at fosforoverskuddet ikke må overstige 0 kg P/ha/år samt at der ikke må tilføres fosfor med handelsgødning/uorganisk gødning, såfremt der er balance på arealerne (startgødning til majs dog undtaget).

²⁴ Analyse af udviklingen i Husdyrtryk i Limfjordsoplandet. Limfjordsrådet. Bygger på beregning af ConTerra.

Mariagerfjord Kommunes konklusion

Mariagerfjord Kommune konkluderer på baggrund af ovenstående, at det beskrevne projekt med en udledning af kvælstof i gennemsnit til fjordene på 5,0-5,7 kg N/ha/år afhængigt af scenario samt et fosforoverskud i gennemsnit for hele bedriften fra husdyrgødningen på - 3,4 til 0,0 kg P/ha, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter påvirker habitatområderne i Mariager Yderfjord og Hjarbæk Fjord samt den lokale søs eutrofieringsstatus væsentligt.

Der er derfor ikke i den aktuelle sag foretaget yderligere beregninger eller undersøgelser med henblik på en nærmere konsekvensvurdering i forhold til det samlede udpegningsgrundlag for habitatområdet. Det samlede udpegningsgrundlag er dog vedlagt som bilag 12.

Overordnet hviler konklusionen især på de ovenstående argumenter nr. 6 samt 8 – 11:

- at *"....der i de midlertidige fastlagte beskyttelsesniveauer er indarbejdet hensynet til den kumulative effekt"*,
- 1 at *"....afgørelser i medfør af husdyrgodkendelsesloven ikke skal føre til målopfyldelsemen skaltræffes på baggrund af de midlertidigt fastlagte beskyttelsesniveauer"*,
- 2 at *"....regeringen med Grøn Vækst har vedtaget de tiltag, der skal medvirke til målopfyldelse af vand- og Natura 2000-planerne"*,
- 3 at *"Grøn Vækst omfatter ikke tiltag, der fastlægger, at kommunerne gennem godkendelsesarbejdet skal bidrage til målopfyldelse af vand- og Natura 2000-planerne"*,
- 4 at *"....udstedelse af godkendelser, hvormed der søges at bidrage til målopfyldelse af disse planer vil resultere i, at der reelt bliver tale om "dobbeltindsats"*.

I forhold til kvælstofudledningen til habitatområderne i Mariager og Hjarbæk Fjorde bygger vurderingen af om den ansøgte produktion **i sig selv** kan påvirke habitatområdet på Miljøstyrelsens vejledning om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande¹⁸ samt de tidligere anførte procentsatser²⁵ for det ansøgte projekts andel af miljømålet for den fremtidige udledning set i relation til de kriterier for og eksempler vedr. **væsentlighed**, der er anført i Miljøstyrelsens notat af 6. juli 2009 vedr. påvirkninger af Natura 2000 områder.

Vedr. de kumulative effekter hviler vurderingen for kvælstofs vedkommende ligeså på Miljøstyrelsens Vejledning om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande samt i særlig grad på ovenstående argument nr. 6, at *"der i de midlertidige fastlagte beskyttelsesniveauer er indarbejdet hensynet til den kumulative effekt"*.

Argumenter herfor er, jvf. Miljøstyrelsens notat om beskyttelsesniveauer m.m. af 15. december 2009:

1. at strukturudviklingen over en kortere årrække vil "tvinge" hovedparten af udbringningsarealet igennem godkendelsessystemet,
2. at der er et fald eller en stagnation i antal dyreenheder på landsplan og i det enkelte opland, samt
3. at de skærpede beskyttelsesniveauer i form af nitratklasser vil medføre, at den samlede udvaskning af kvælstof fra et givet opland med nitratklasser vil falde med antallet af godkendelser, da de ikke godkendte bedrifter formodes drevet med en udvaskning svarende til det højere almene harmonitryk.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledninger^{18, 26} er der således ved overholdelse af nitratklasserne indarbejdet vurderingen af projektet "i sammenhæng med andre projekter". Den un-

²⁵ %-satserne for det ansøgte projekter er beregnet ud fra den samlede udledning fra projektet, mens Miljøstyrelsens eksempler til dels bygger på et estimat på 10 kg N/ha/år for ekstraudledning pga. husdyrgødning. En tilsvarende udregning på baggrund af et estimat for merudledning forårsaget af husdyrgødning for den aktuelle ansøgning ville ligge på ca. 0,9 promille af det fremtidige miljømål for Hjarbæk Fjord og 0,5 promille af det fremtidige miljømål for Mariager Fjord.

²⁶ Jf. citat fra Bilag til Miljøstyrelsens notat om Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkendelser af husdyrbrug af 6. juli (og 15. december) 2009: "Den samlede udvaskning fra oplandet vil derfor i disse oplande reduceres således som følge af sagsbehandlingen af "projektet i

derliggende forudsætning, at der ikke er en stigning i det samlede antal dyreenheder, er opfyldt i oplandene til de to fjorde.

3.8.3 Kvælstofudvaskning til grundvandet

Ejendommen har udbringningsarealer, som er beliggende i nitratfølsomt indvindingsopland. Det nitratfølsomme indvindingsopland er en del af et område med særlig drikkevandsinteresse, OSD 29. Området er ikke indsatsplanlagt endnu, men det forventes, at indsatsplanen påbegyndes i efteråret 2010. Der er i hele området foretaget en nitratsårbarhedskortlægning i 2005, der opdeler det nitratfølsomme område i områder med lille, nogen og stor sårbarhed overfor nitrat. I foråret 2010 har Miljøcenter Aalborg revideret kortlægning, således at det oprindelige NFI nu er reduceret til at omfatte nitratsårbare områder. Disse er fortrinsvist beliggende, hvor området tidligere var kortlagt med nogen og stor sårbarhed.

En del af ejendommens arealer udvasker således til et sårbart og delvist ubeskyttet grundvandsmagasin, hvor det kan forventes, at udvaskningen fra rodzonen vil fortsætte lidt - eller ikke reduceret direkte til grundvandsmagasinet, da der ingen eller meget lidt beskyttelse er.

I forhold til den tidligere kortlægning har Mariagerfjord Kommune haft NIRAS til at vurdere reduktionen af nitrat gennem jordlagene under ejendommens arealer. Konklusionen af rådgivernes vurdering var, at der under arealerne med stor sårbarhed sker en reduktion af nitrat på 0-5%, mens der under arealer med nogen sårbarhed sker en reduktion på op til 30%.

Der henvises til NIRAS Notat; Udvasning fra rodzone til grundvandsmagasin 17. marts 2009.

Mariagerfjord Kommune har vurderet, at NIRAS's konklusion stadig er aktuel, idet de geologiske betragtninger, som ligger til grund for konklusionen, fortsat er rigtige. Der er få arealer, som før var klassificeret som sårbare, som ifølge det nye kortværk ikke længere er sårbare. Disse arealer vurderes nu til at udvaske til et velbeskyttet grundvandsmagasin og udvaskningen for disse arealer skal dermed overholde husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau.

For de sårbare arealer vurderes det, på baggrund af rådgivernes konklusion samt valide data om grundvandets sårbarhed i medfør af nitratsårbarhedskortlægningen fra 2005, at lovens generelle beskyttelsesniveau *ikke* er tilstrækkeligt, til at sikre beskyttelsen af grundvandet i området. Miljøcenter Aalborg har forud for den kommende indsatsplan for området udarbejdet et udkast til redegørelsesrapport for området. Af denne fremgår det faktum, at den gennemsnitlige nitratudvaskning for hele OSD'en er på 89 mg nitrat pr. l.

Der henvises til Udkast til Redegørelsesrapport for kortlægningsområde 1431 Hobro, Mariagerfjord1431 Hobro Mariager Fjord Kommune side 54.

På baggrund af ovenstående har Mariagerfjord Kommunes Byråd d. 6. september 2010 besluttet, at der i den konkrete sag kan tillades en maksimal udvaskning fra rodzonen på 50 mg nitrat /l i nitratsårbare områder.

I hovedansøgning medfører udbringningen af den separerede gylle en udvaskning fra rodzonen på 50 mg nitrat pr. l, med en merbelastning på -21 til -23 mg nitrat pr. l. Ansøgningen opfylder dermed både lovens generelle beskyttelsesniveau samt byrådsbeslutningen af d. 6. september 2010. Den særlige beskyttelse af grundvandet på grund af de sårbare ud-

sammenhæng med øvrige projekter", hvis det er placeret i en nitratklasse. Vurderingen af et projekt i sammenhæng med andre projekter vil derfor næppe kunne medføre, at et vandområde påvirkes væsentligt, hvis der samlet set sker en reduktion i udvaskningen i oplandet." Se også Miljøstyrelsens notat af 15. december 2009 vedr. beskyttelsesniveauer mm af 15. december 2009.

bringningsarealer er i ansøgningen opnået ved hjælp af grundvandssædskifte G10 på alle arealer, som er beliggende i nitratsårbart område.

I scenario 2 som er perioden indtil gylleseparationsanlægget er etableret medfører gyllen en udvaskning på 44 til 45 mg nitrat pr. l med en merbelastning på -26 til -28 mg nitrat pr. l. Også i dette tilfælde er dels lovens generelle beskyttelsesniveau samt byrådsbeslutningen opfyldt. I dette scenario er den særlige beskyttelse også opnået ved hjælp af grundvandsædskifte G10 på alle arealer, som er beliggende i nitratsårbart område. Forskellen mellem udvaskningen i hovedansøgningen og scenario 2 skyldes, at der afgives mere gylle til aftalearealer i scenario 2, hvorfor udvaskningen mindskes.

Da en del af ejendommens udbringningsareal er beliggende i område med særlig drikkevandsinteresse, som er nitratfølsomt, skal det med vilkårene sikres, at der fremadrettet ikke sker en merbelastning, af grundvandet med kvælstof, ved udspreddning af gylle fra ejendommen.

Mariagerfjord kommune vurderer at udvaskning af nitrat til grundvandet i hovedansøgningen samt scenario 2 ikke medfører en væsentlig miljøvirkning, når vilkårene om begrænsning af udvaskningen er overholdt.

4. Samlet vurdering

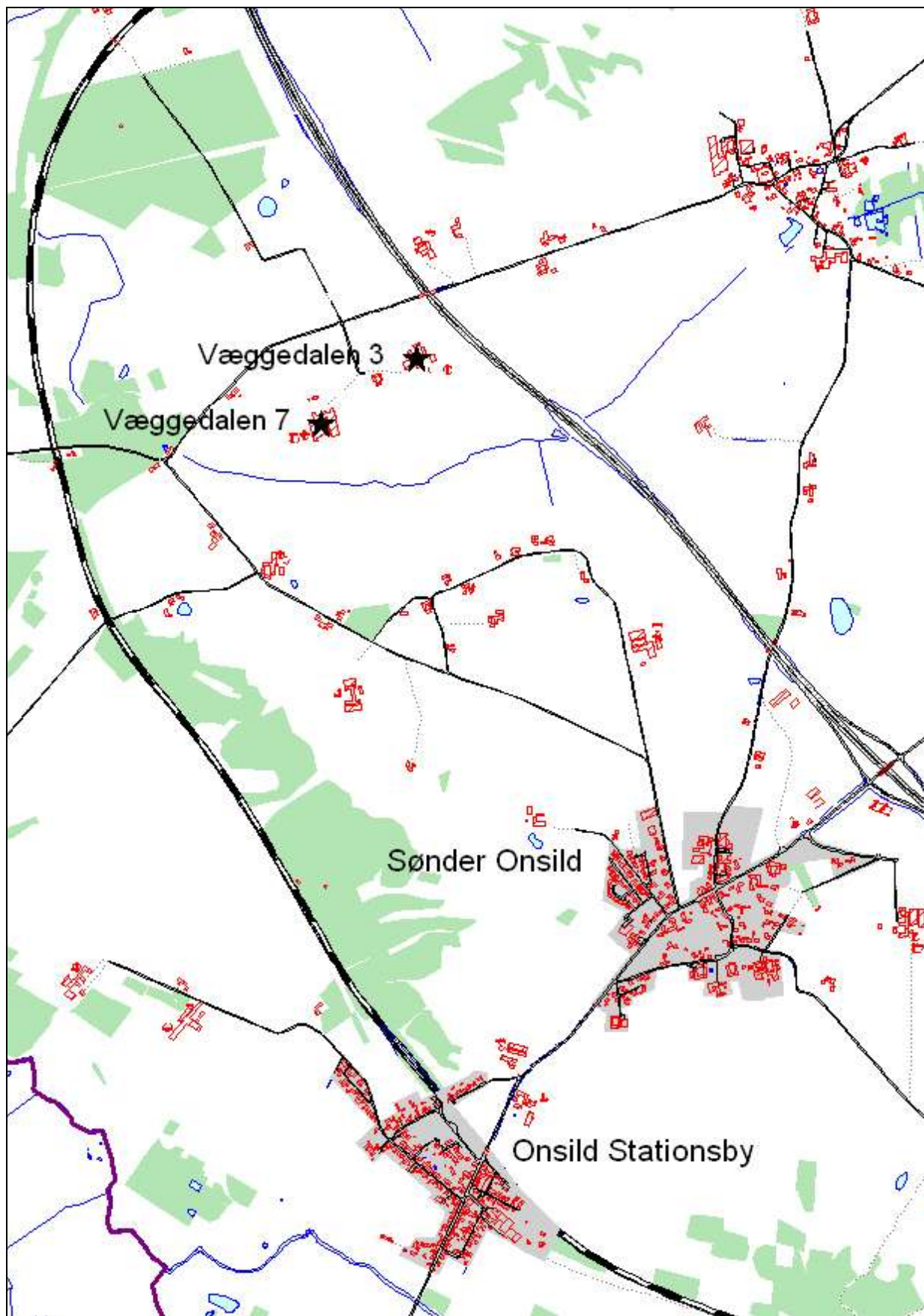
På baggrund af ansøgningsmaterialet samt Kommunens registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har Kommunen vurderet, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for anvendelse og drift af udspretningsarealerne, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Mariagerfjord Kommune vurderer:

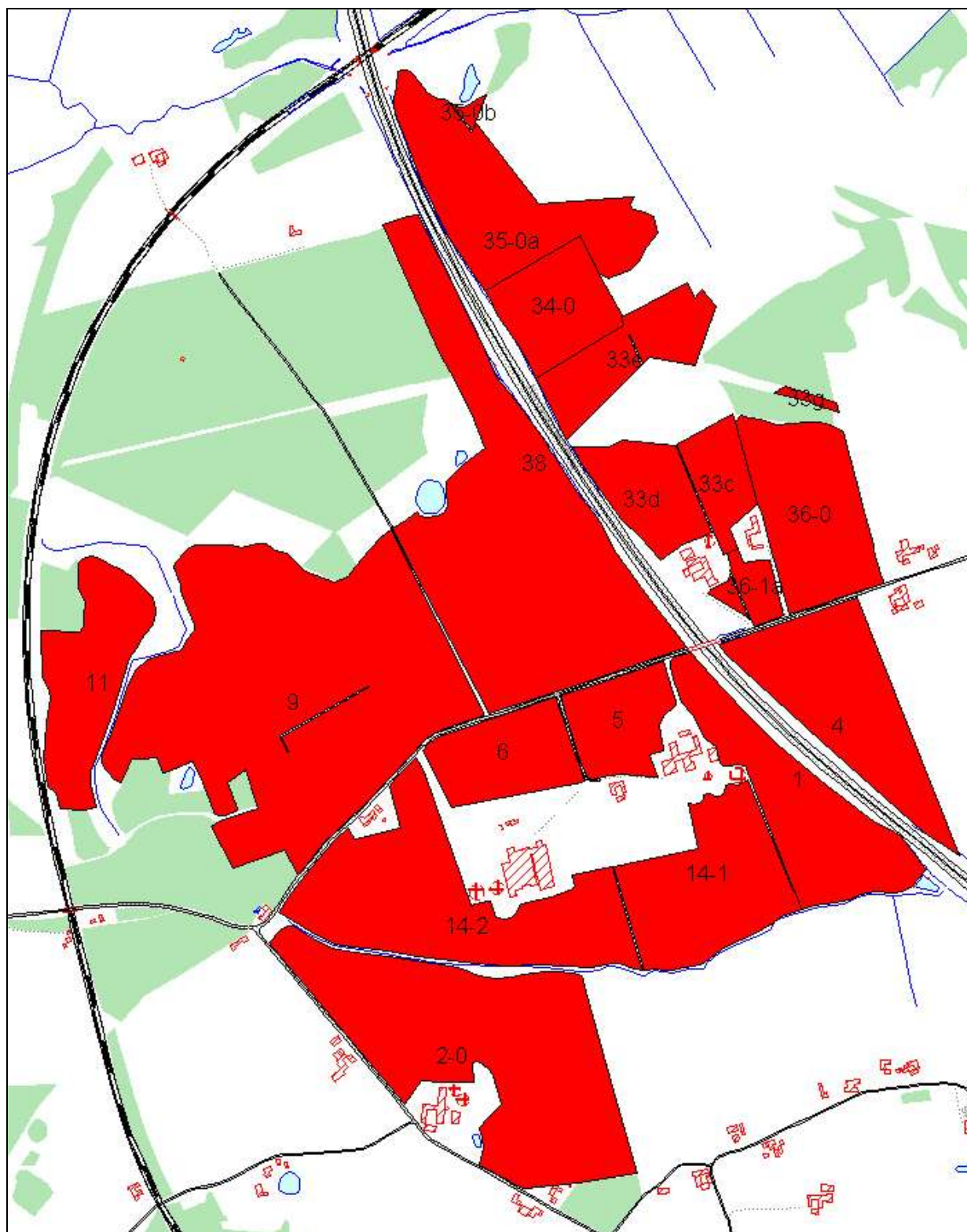
at udvidelse af husdyrbruget kan godkendes, idet udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, naturområder omfattet af § 7 i loven, Natura 2000 områder overbelastet med fosfor (Limfjorden og Mariager Fjord), kvælstofsårbare Natura 2000-områder (Limfjorden og Mariager Fjord), grundvandet herunder nitratfølsomme indvindingsområder samt landskabelige værdier og kulturmiljøer. Endvidere er det vurderet, at ændringen og udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder eller andre naturområder, som er beskyttet mod tilstandsændring. Endvidere er det vurderet, at udvidelsen/ændringen ikke vil medføre væsentlige ændringer i arealer, som er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller er særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning. Endeligt er det vurderet, at de ovennævnte naturområders bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder ikke vil påvirkes væsentligt af det ansøgte projekt.

at der anvendes bedst tilgængelig teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

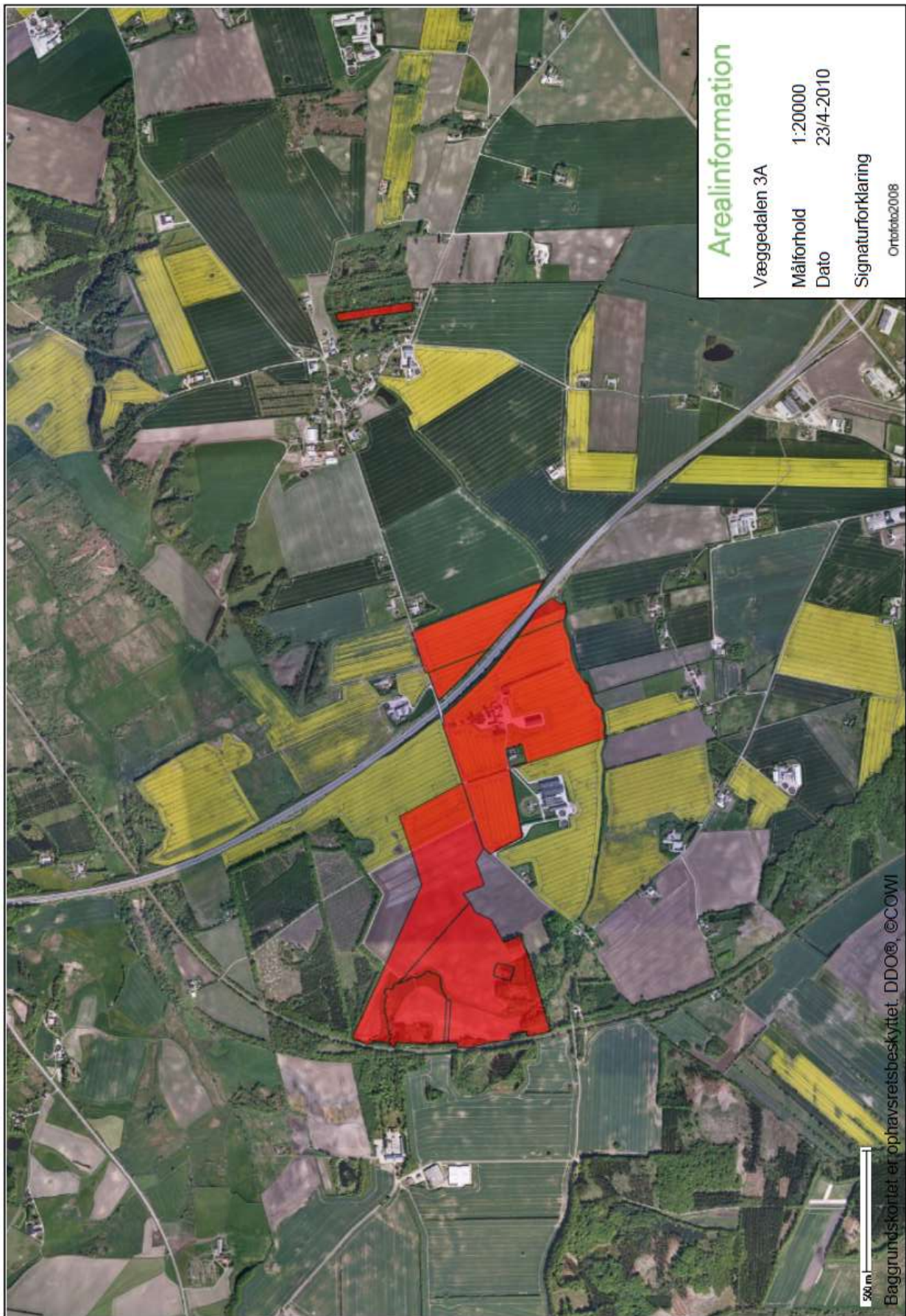
Bilag 1: Husdyrbrugets beliggenhed

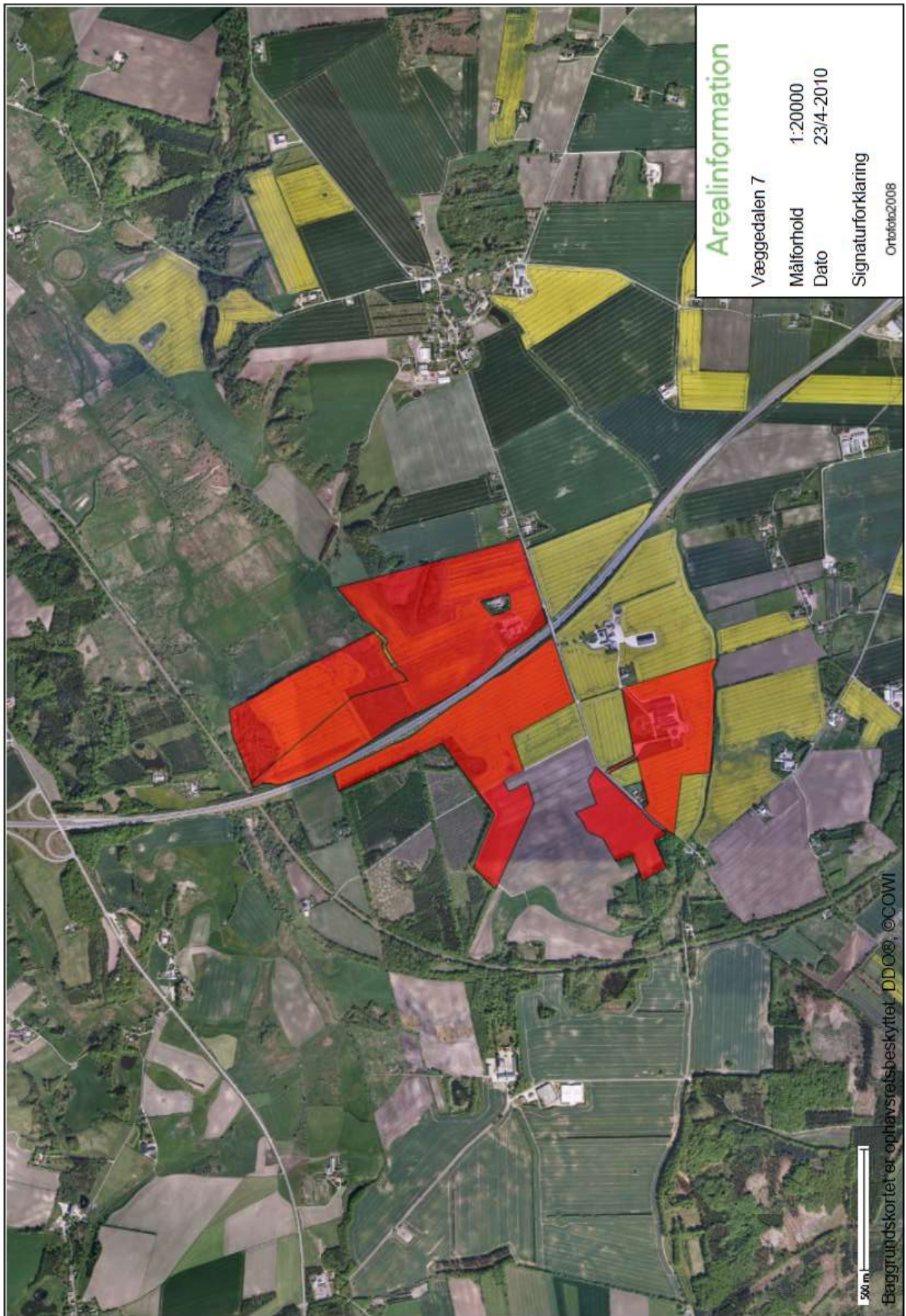
Bilag 2: Udbringningsarealer

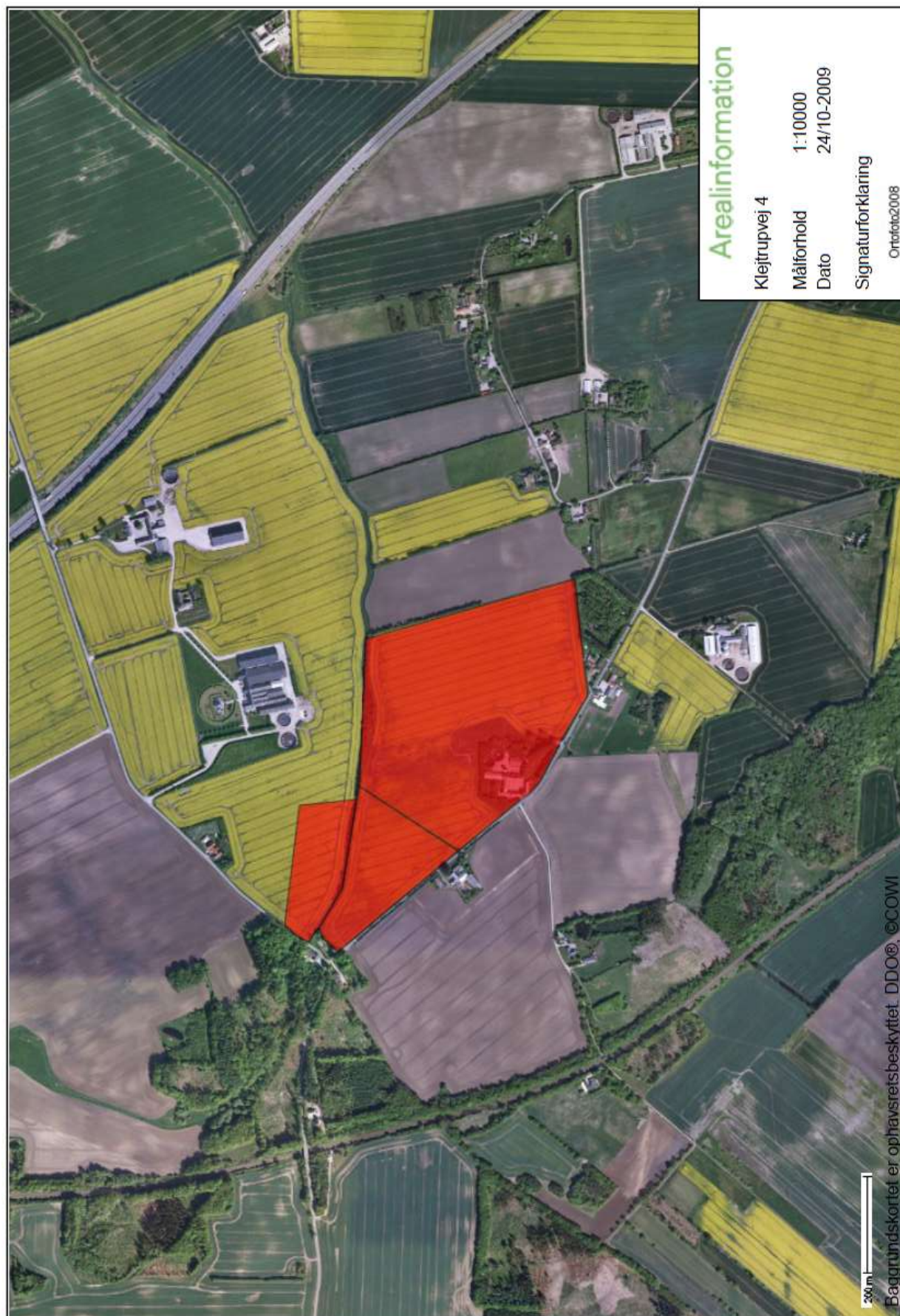
Bilag 3: Bruttoarealkort

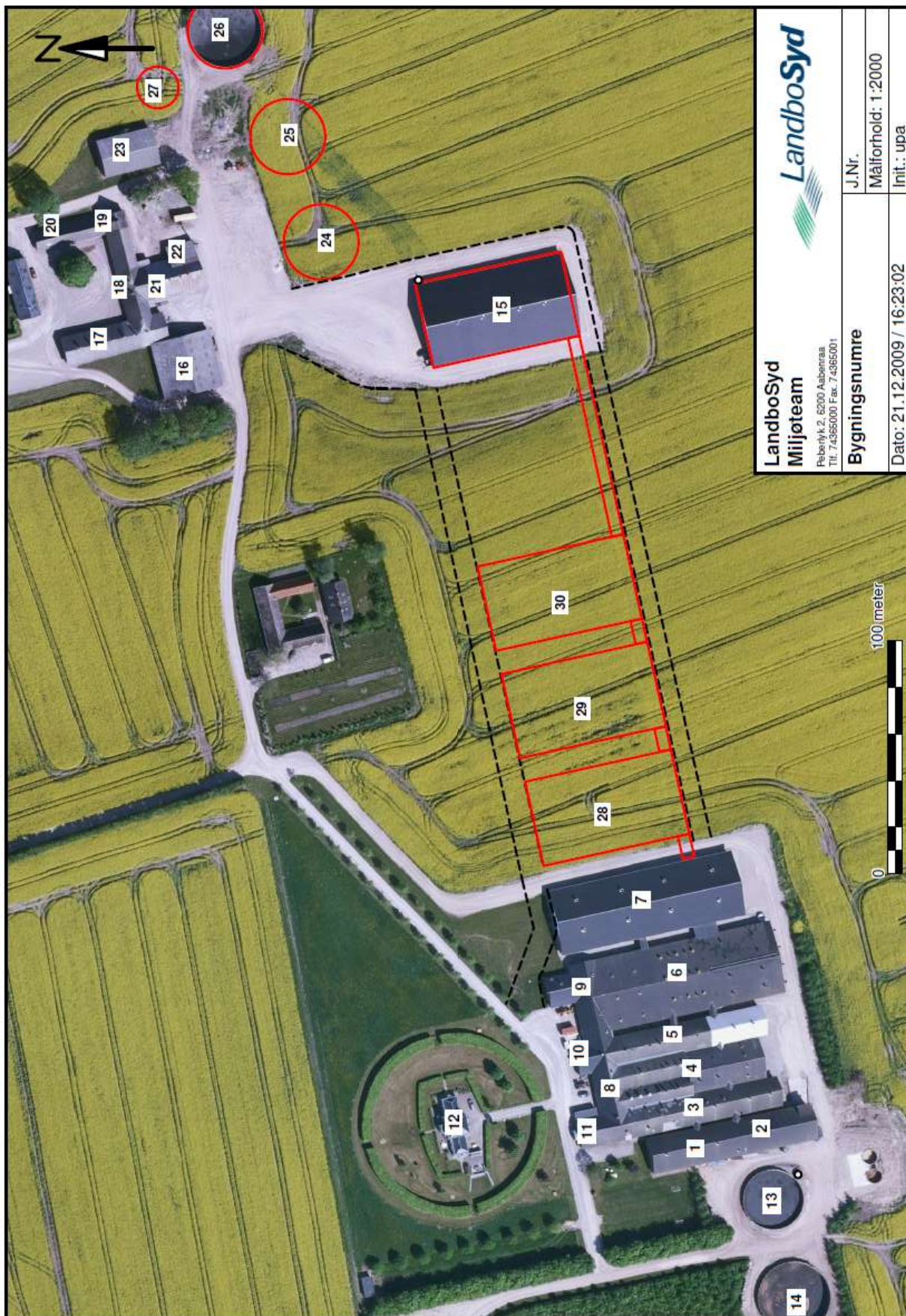
Bilag 3: Bruttoarealkort - fortsat

Bilag 3: Bruttoarealkort - fortsat

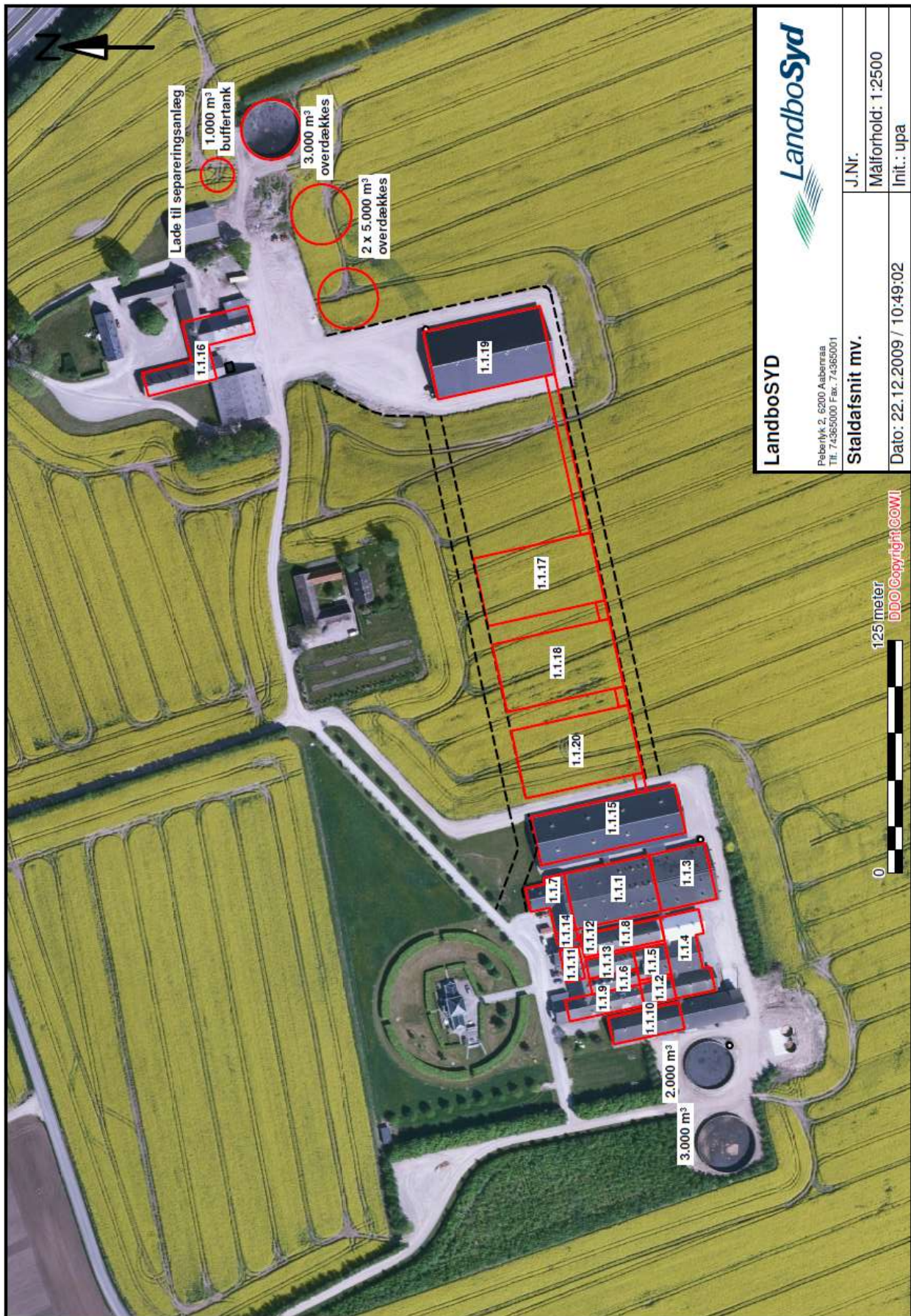
Bilag 4: Bygningsoversigt

Bilag 4: Bygningsoversigt

Bygning		Grundplan	Bygningshøjde	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
1	Stald	550 m ²	8	25 °	Røde mursten, gråt eternittag	Søer
2	Foderlade	550 m ²	8	25 °	Røde mursten, gråt eternittag	Foder
3	Stald	1.000 m ²	7	25 °	Røde mursten, gråt eternittag	Drægtighedsafd.
4	Stald	1.100 m ²	8	25 °	Røde mursten, gråt eternittag	Søer
5	Stald	800 m ²	7	25 °	Røde mursten, gråt eternittag	Søer
6	Stald	2.300 m ²	8	20 °	Røde mursten, gråt eternittag	Løbe afd.
7	Stald	2.047 m ²	9	20 °	Røde mursten og sort eternittag	Farestald
8	Stald	400 m ²	7	25 °	Røde mursten, gråt eternittag	Søer
9	Stald	520 m ²	7	25 °	Røde mursten, gråt eternittag	Søer
10	Service	100 m ²	5	25 °	Røde mursten, gråt eternittag	Personale
11	Service	100 m ²	5	25 °	Røde mursten og sort eternittag	Personale
12	Stuehus	135 m ²	4-5	20 °	Pudsede mursten (grå) og grå skiffertag	Stuehus
13	Gl. gylletank	2.000 m ³	4	-	Betonelementer	gylle/rejectvand
14	Gl. gylletank	3.000 m ³	4	-	Betonelementer	gylle/rejectvand
15	Stald	2.135 m ²	9	25 °	Røde mursten, sort eternittag	Løbe/drægtig
16	Maskinhus	660 m ²	8	20 °	Røde mursten, gråt eternittag	Maskiner
17	Stald	570 m ²	7	25 °	Røde mursten, gråt eternittag	Drægtig
18	Stald	360 m ²	7	25 °	Røde mursten, gråt eternittag	Drægtig
19	Lade	120 m ²	7	25 °	Røde mursten, gråt eternittag	Depot
20	Garage	260 m ²	7	25 °	Røde mursten og sort eternittag	Depot
21	Stald	350 m ²	7	20 °	Røde mursten, gråt eternittag	Søer
22	Fyrrum	80 m ²	3	15 °	Røde mursten, gråt eternittag	Halmfyr
23	Lade	400 m ²	8	20 °	Rødt blik og grå eternit	Separering og halm
24	Gyllebeholder	5.000 m ³	5	-	Betonelementer, overdækkes med telt dug	Gylle/rejectvand
25	Gyllebeholder	5.000 m ³	5	-	Betonelementer, overdækkes med telt dug	Gylle/rejectvand
26	Gyllebeholder	3.000 m ³	5	-	Betonelementer, overdækkes med telt dug	Gylle/rejectvand
27	Buffertank	1.000 m ³	4	-	Betonelementer, overdækkes med låg	Gylle til separation
28	Ny stald	2.135 m ²	9	25 °	Røde mursten, sort eternittag	Løbe/drægtig
29	Ny stald	2.135 m ²	9	25 °	Røde mursten, sort eternittag	Løbe/drægtig
30	Ny stald	2.135 m ²	9	25 °	Røde mursten, sort eternittag	Løbe/drægtig

Bilag 5: Bygningsoversigt (staldafsnitsnumre jf. it-ansøgningen)

LandboSYD
 Peberlyk, 2, 6200 Aabenraa
 Tlf: 74365000 Fax: 74365001

LandboSyd

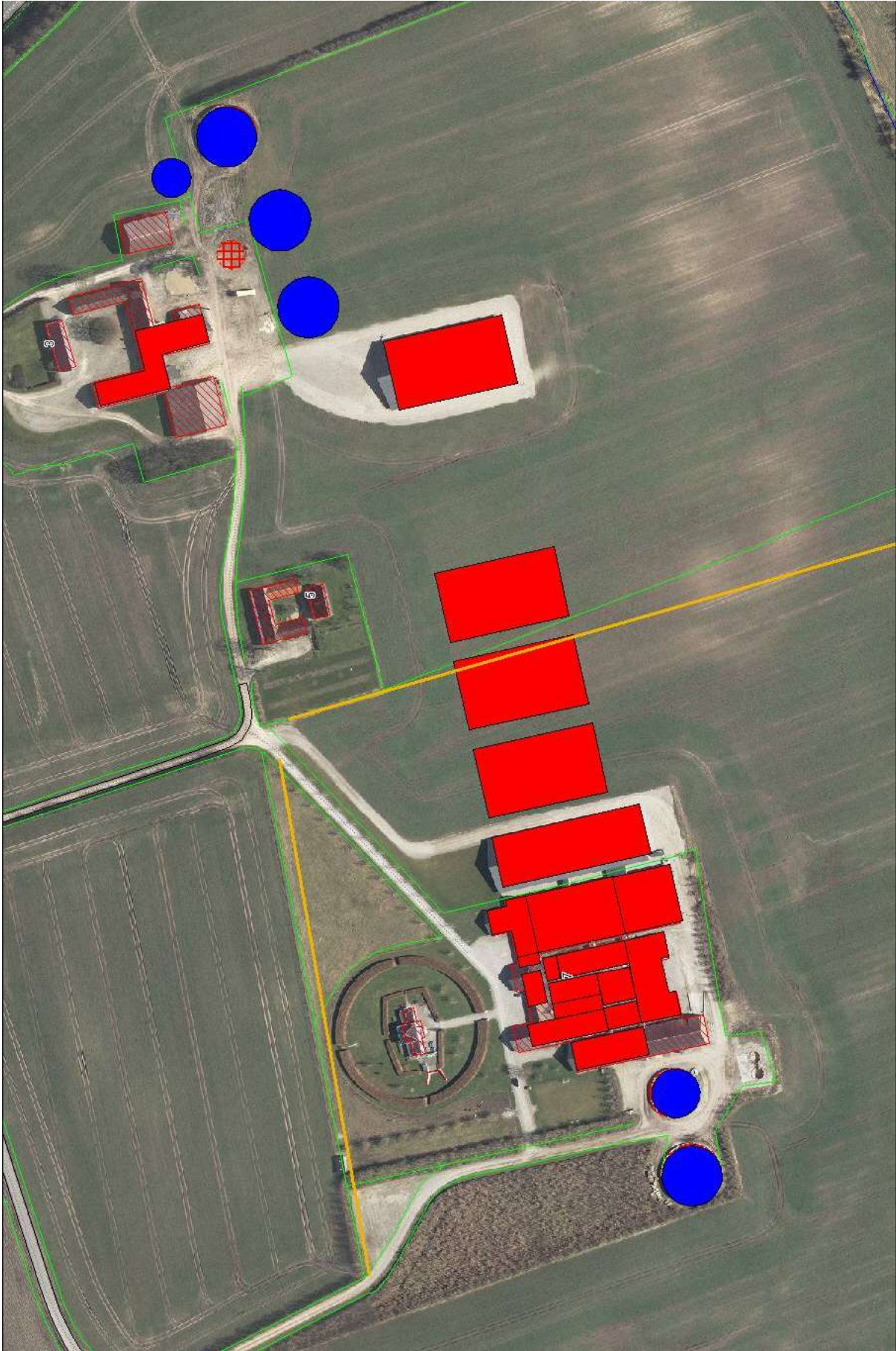
Staldafsnit mv.

J.Nr. _____
 Målforshold: 1:2500
 Init.: upa

Dato: 22.12.2009 / 10:49:02

125 meter
 DDO Copyright COWI

Bilag 6: Oversigtskort med dige ml. Væggedalen 3 og 7

Bilag 7: Forudsætninger for type 2 korrektion - kvælstof

Følgende formel og normtal er anvendt ved beregning af den aktuelle type 2 korrektion for kvælstof (jf. Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug):

Formel for kvælstof

Søer:

Type 2: Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, antal fravænnede grise og fravænningsvægt skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formlen:

$$\left(\left(\text{FE pr. årssø} \times \text{g råprotein pr. FE} \right) / 6250 \right) - 1,50 - \left(\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,024 \text{ kg N pr. kg tilvækst} \right) / 27,2$$
$$\left(\left(1.442 \text{ FE pr. årssø} \times 138,4 \text{ g råprotein pr. FE} \right) / 6250 \right) - 1,50 - \left(30 \text{ (antal fravænnede grise pr. årssø)} \times 7,2 \text{ kg (fravænningsvægt)} \times 0,024 \text{ kg N pr. kg tilvækst} \right) / 27,2$$

Kilde:

Bilag til Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug fra Skov og Naturstyrelsen

Appendiks 1: Korrektion af kvælstof- og fosforindhold i husdyrgødning og standardforudsætninger for husdyrgødningsproduktion med udgangspunkt i 2005/2006

I ansøgningen er anvendt følgende tal.

- 1442 FE pr. årssø (Normtal)
- 138,4 g råprotein pr. FE (Oplyst i IT-ansøgningskemaet)
- 30 fravænnede grise pr. årssø (Oplyst i IT-ansøgningskemaet)
- 7,2 kg fravænningsvægt (Normtal)

Bilag 8: Beregning af opbevaringskapacitet

Jf. standardkapacitetsberegninger er der ca. 6,32 m³ gylle/årsso (heri er der inkluderet 340 l vaskevand pr. so).

Kapacitetsberegning:

4.000 årssøer x 6,32 m³ = 25.280 m³

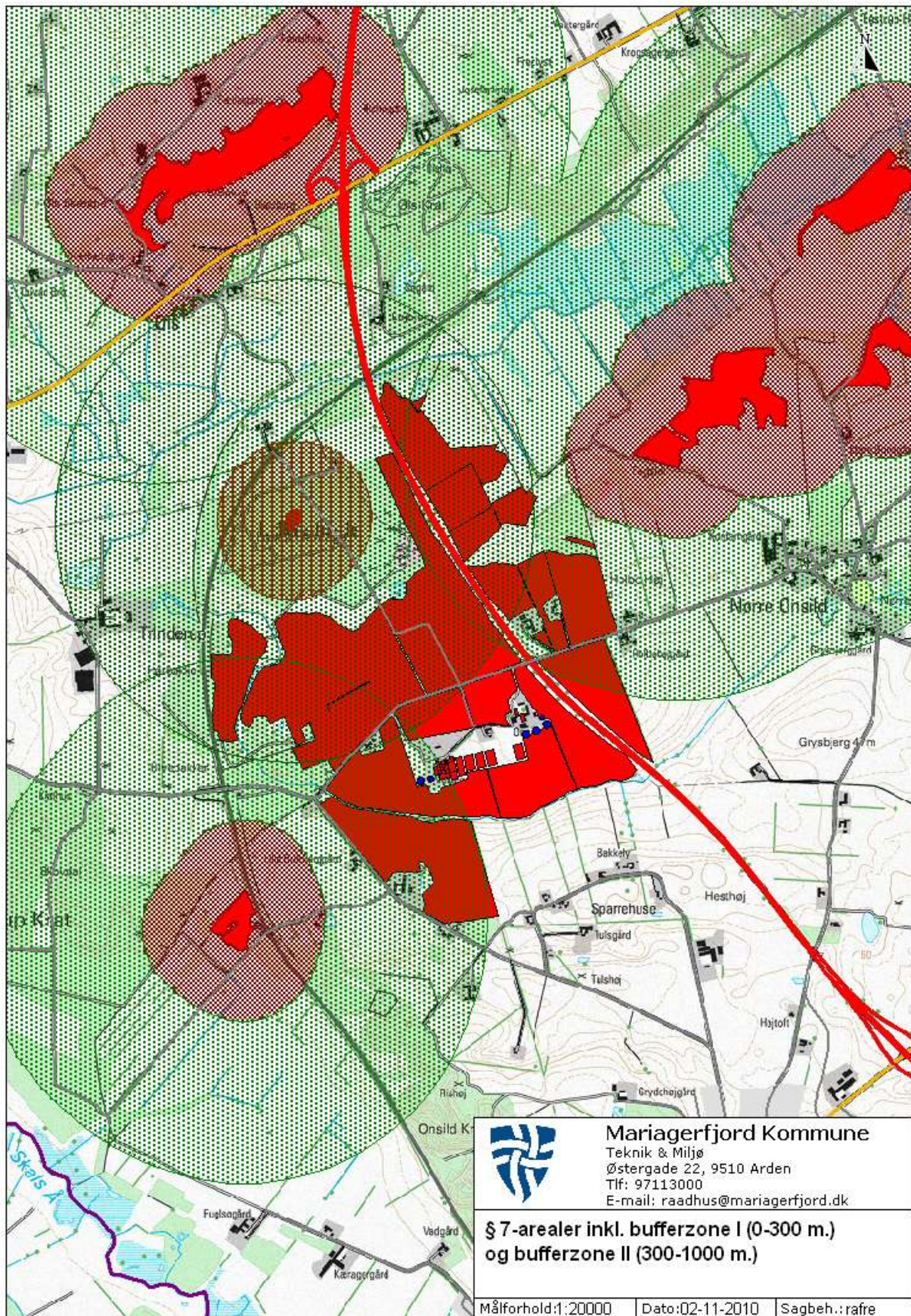
Vaskeplads regnvand på vaskevand = 55 m³

Fradrag for overdækning (0,4 m³/m² x 13.000 m³/4 m) = 1.300 m³

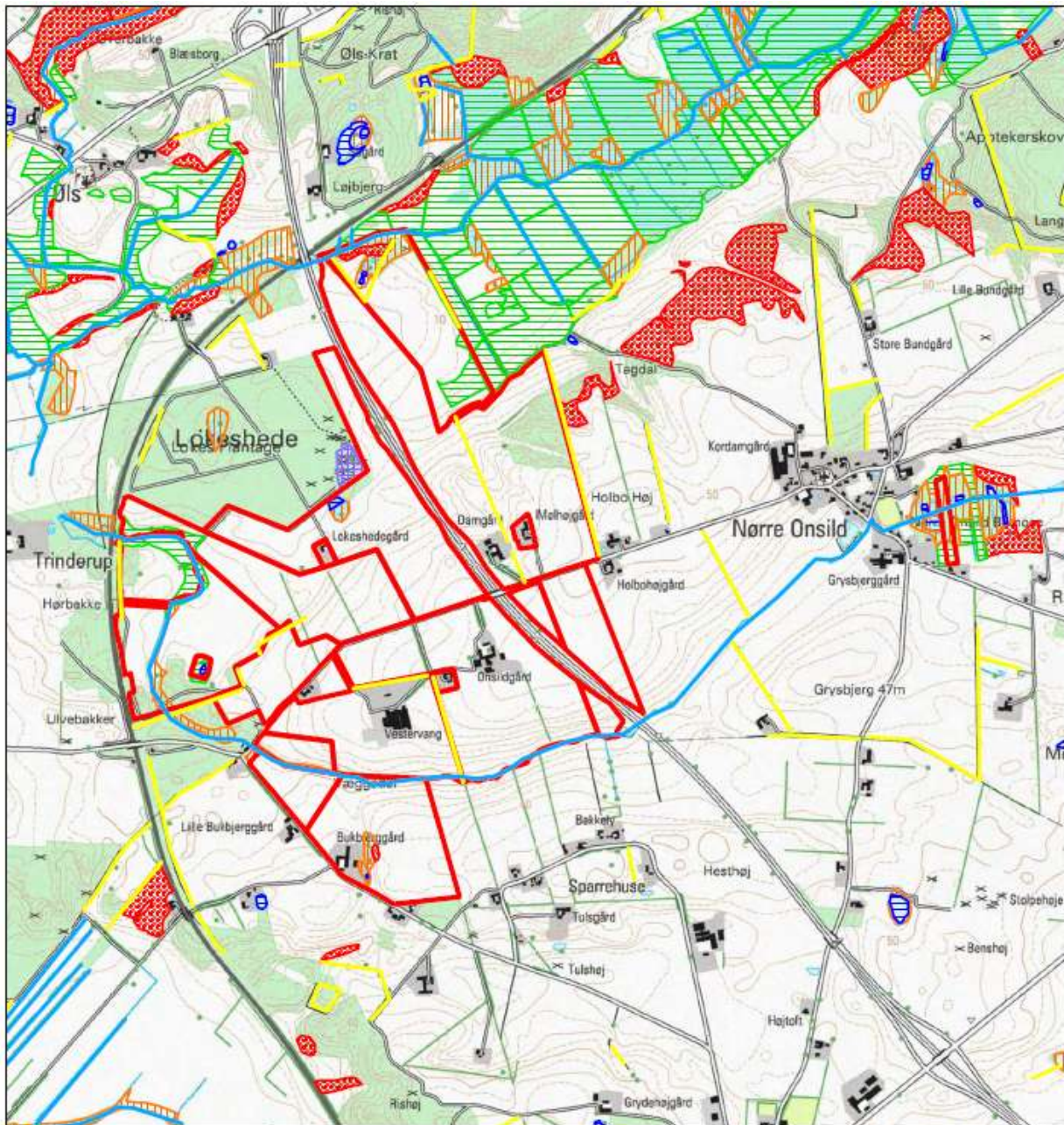
I alt 24.035 m³

Beholderkapacitet i gyllebeholdere er på 18.000 m³ og i kanaler i stalde på maksimalt 5.848 m³. Dvs. op til 11,9 måneders opbevaringskapacitet. Der vil dog blive tilsat vand i forbindelse med gyllesepareringen. Tommelfingerreglen er dog, at der tilsættes ca. samme volumen, som der fjernes fibre.

Bilag 9: § 7 arealer inkl. bufferzoner

Bilag 10: Oversigtskort – beskyttet natur omkring ejendommen

Journalnr:
09.17.00-K08-43-07

Sagsbehandler:
rafre

Dato:
14. oktober 2010

Målforhold: 1: 20.000

Bilag 10: Oversigtskort – (fortsat)

Mariagerfjord KOMMUNE

Naturbeskyttelsesloven

En række naturtyper er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven, der trådte i kraft i 1992. Det er forbudt at foretage ændringer i naturarealer, der er større end 2500 m² i sammenhængende areal, i søer over 100 m² og i vandløb, der er udpegede som beskyttede.

Sammenhængende områder, bestående af flere naturtyper, er også beskyttede, hvis det samlede areal er mindst 2500m², og uanset størrelsen på moser og lignende, hvis de grænser op til en sø eller et vandløb, der er beskyttede.

Vandløb er beskyttede, hvis de er vist på de kort naturfredningslovens § 43-vandløb, udgivet af Nordjyllands Amt i 1993.

Sten- og jorddiger er beskyttede af museumslovens § 29a.

Der er særlige regler for § 3-arealer i byzone- og sommerhusområder, skove og arealer med tilskudsordninger.

Naturtyper omfattet af § 3

Heder er tørre og næringsfattige arealer, ofte bevokset med Hedelyng, Revling og andre dværgbuske samt græsser.

Overdrev er udyrkede tarbundsarealer, tit kuperede og med vedvarende græs og åben urtevegetation. Der findes ofte spredte træer og buske, der kan udvikle sig til krat.

Strandenge og -rumsøer er våde til tørre enge ved kysterne. Den del af engene, der ligger yderst mod kysten er saltpåvirket med salttålende planter.

Moser har en gennemsnitlig høj vandstand og et ferskvandspåvirket, naturligt plantedække af urter, buske og træer. Moser vil oftest have dannet tørv.

Ferske enge findes på relativt lavtliggende og fugtige arealer. Enge er oftest med lav plantevækst, domineret af græsser og flerårige urter. Naturenge omlægges sjældent eller aldrig og modtager normalt ikke gødsning. Kulturenge omlægges med 7-10 års mellemrum og modtager oftest gødsning har få arter, ofte primært kulturgræsser.

Søer er både naturlige og helt eller delvist kunstige søer, vandhuller og damme.

Vandløb der er beskyttede kan være både naturlige eller kunstige.

Registrering af § 3

Efter naturbeskyttelseslovens ikrafttrædelse i 1992 udførte amtene en registrering af de beskyttede naturtyper. Disse registreringer var primært baseret på tolkning af luftfotos fra 1992.

Registreringen er en løbende proces og er siden blevet udbygget og kvalitetssikret gennem feltbesigtigelse. Der kan dog være medtaget arealer, som ikke er omfattet af beskyttelsen, og der kan findes arealer der er beskyttede, men som ikke er medtaget i registreringerne. Naturen ændre sig hele tiden, og arealer kan endvidere vokse sig ind i eller ud af beskyttelse.

§ 3-registreringen er vejledende. Det er altid det konkrete forhold i marken, der afgør om et areal er beskyttet. Der er lodsejers/brugers ansvar at være opmærksom på arealernes status og spørge kommunen hvis man er i tvivl.

Registrering af beskyttede naturtyper og sten- og jorddiger kan ses på (www.miljøportal.dk).

Naturbeskyttelsens betydning for lodsejeren

På § 3 arealer kan ejeren fortsat benytte jorden som før 1992 med mindre der i tiden efter 1992 har indfundet sig en mere ekstensiv drift på arealet, da er det denne drift der danner grundlag for hvordan arealet kan benyttes.

Landbrugsdriften på beskyttede arealer må ikke intensiveres, og følgende indgreb er f.eks. ikke lovlige:

- opdyrking

- tilplantning
- opfyldning
- ændret dræningsforhold
- etablering af andeopdræt og udsætning af ænder
- gravning af vandhuller
- forøget gødsning og sprøjtning

Ønske om ændringer af et beskyttet naturareal kræver en dispensation. Der kan kun i særlige tilfælde gives dispensation. Skriftlig ansøgning om dispensation skal sendes til:

Mariagerfjord Kommune
Natur og Grundvand
Østergade 22
9510 Arden

En indledende telefonisk kontakt til kommunen vil ofte være nyttig 97 11 30 00.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Natura 2000-områderne er et netværk af naturområder i hele EU, der indeholder særligt værdifuld natur. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rastområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyreakter, der er buede, sårbare eller sjældne i EU. Natura 2000-områdemekan ses på (www.miljøportal.dk).

Anmelderordningen

I naturbeskyttelsesloven er der indført en anmelderordning § 19b, hvorefter bestemte former for driftsændringer eller aktiviteter i Natura 2000-områder kræver en forudgående anmeldelse til enten Skov- og Naturstyrelsen (skovbevoksede fredskovsarealer) eller kommunen (andre arealer).

De driftsændringer eller aktiviteter, der skal anmeldes, er aktiviteter, der normalt ikke kræver tilladelse eller lignende, men som kan være til skade for værdifuld natur i Natura 2000-områderne. Anmeldepligtige aktiviteter er f.eks. ændring af græsningstryk og ændring af tilstanden på naturarealer, der er for små til at være omfattet af lovens § 3. Læs mere om anmeldepligtige aktiviteter på (www.blst.dk/Natura2000). Anmeldelse skal ske inden aktiviteten sættes i gang, for at myndighederne kan vurdere, om den ønskede driftsændring eller aktivitet kan påvirke arter og naturtyper negativt.

Er du i tvivl om en aktivitet er anmeldepligtig så henvend dig til kommunen.

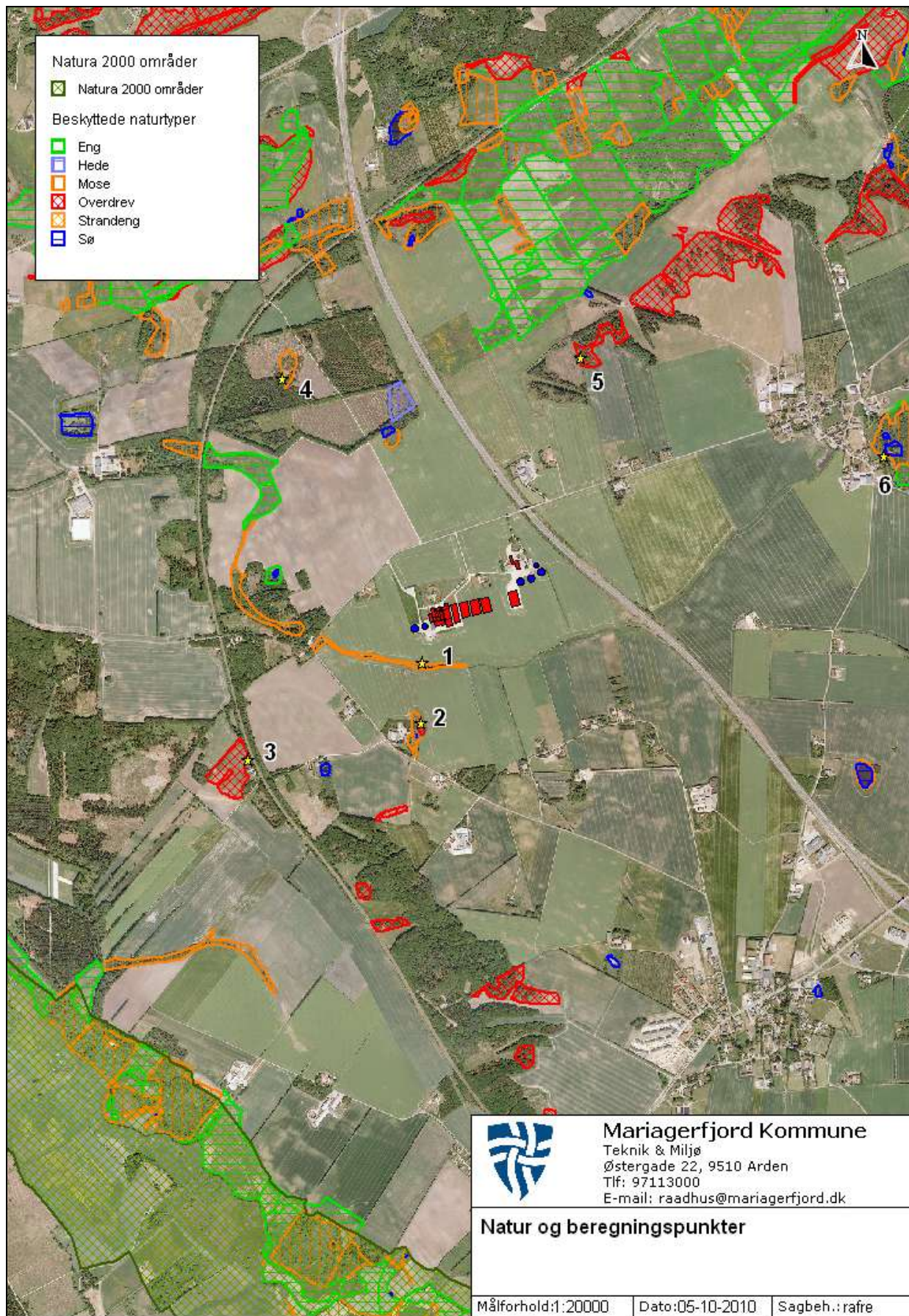
Jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur

I 2004 trådte lov om drift af landbrugsjorder i kraft. Lovens formål er at fremme en bæredygtig udvikling af driften af landbrugsjorder ved at forene hensyn til bevaring af produktionsgrundlaget og bevaring af natur, miljø og landskabelige værdier. Den efterfølgende bekendtgørelse om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur udmønter dele af lov om drift af landbrugsjorder i kraft. Bekendtgørelsen indfører bl.a.

- en pligt til regelmæssigt at rydde opvækst af vedplanter, som måtte være etableret siden 2004 på lysåbne landbrugsarealer, herunder heder, overdrev og enge.
- en mulighed for, at landbrugsjord kan udlægges til natur, herunder skov, og således ikke nødvendigvis skal indgå i omdriften.
- en mulighed for at anmelde sådanne udlæg mhp. evt. senere at lade arealerne indgå i omdriften igen senere.

Reglerne supplerer en række eksisterende regler om anvendelse af landbrugsarealer. Her tænkes især på naturbeskyttelseslovens regler om beskyttede naturtyper (§ 3), beskyttelseslinjer og Natura 2000-områder, som fortsat gælder og skal tages i betragtning i forbindelse med drift af landbrugsjord.

Bilag 11: Natur og beregningspunkter

Bilag 12: Udpegningsgrundlag for berørte natura 2000-områder

Udpegningsgrundlag for: Habitatområde nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal

- 1013 Kildevælds-vindelsnegl (*Vertigo geyeri*)
- 1037 Grøn kølleguldsmed (*Ophiogomphus cecilia*)
- 1042 Stor kæguldsmed (*Leucorrhina pectoralis*)
- 1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)
- 1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)
- 1103 Stavsild (*Alosa fallax*)
- 1166 Stor vandsalamander (*Triturus cristatus cristatus*)
- 1318 Damflagermus (*Myotis dasycneme*)
- 1355 Odder (*Lutra lutra*)
- 1365 Spættet sæl (*Phoca vitulina*)
- 1393 Blank seglmos (*Drepanocladus vernicosus*)
- 1528 Gul stenbræk (*Saxifraga hirculus*)
- 1140 Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
- 1150 * Kystlaguner og strandsøer
- 1160 Større lavvandede bugter og vige
- 1210 Enårig vegetation på stenede strandvolde
- 1220 Flerårig vegetation på stenede strande
- 1230 Klinte eller klipper ved kysten
- 1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
- 1330 Strandenge
- 2140 * Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
- 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden
- 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- 3160 Brunvandede søer og vandhuller
- 3260 Vandløb med vandplanter
- 4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng
- 4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)
- 5130 Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
- 6120 * Meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand
- 6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
- 6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- 6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
- 6430 Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
- 7120 Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse
- 7140 Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
- 7150 Planter samfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tør
- 7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
- 7230 Riggær
- 9110 Bøgeskove på morbund uden kristtorn
- 9130 Bøgeskove på muldbund
- 9160 Egeskove og blandeskove på mere eller mindre rig jordbund
- 9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund
- 91D0 * Skovbevoksede tørvemoser
- 91E0 * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Udpegningsgrundlag for: Fuglebeskyttelsesområde nr. 14 Lovns Bredning

Sangsvane
Hvinand
Toppet skallesluger
Stor skallesluger

Udpegningsgrundlag for: Fuglebeskyttelsesområde nr. 24 Hjarbæk Fjord

Rørdrum
Sangsvane
Engsnarre
Klyde
Hjejle
Taffeland
Troldand
Hvinand
Blishøne

Udpegningsgrundlag for: EF-Habitatområde nr. 14. Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord

- 1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)
- 1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)
- 1103 Stavsild (*Alosa fallax*)
- 1355 Odder (*Lutra lutra*)
- 1365 Spættet sæl (*Phoca vitulina*)
- 1903 Mygblomst (*Liparis loeselii*)
- 1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
- 1130 Flodmundinger
- 1140 Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
- 1150 * Kystlaguner og strandsøer
- 1160 Større lavvandede bugter og vige
- 1210 Enårig vegetation på stenede strandvolde
- 1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
- 1330 Strandenge
- 2110 Forstrand og begyndende klitdannelser
- 2120 Hvide klitter og vandremiler
- 2130 * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
- 2140 * Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
- 2170 Kystklitter med gråris
- 2180 Kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter
- 2190 Fugtige klitlavninger
- 2250 * Kystklitter med enebær
- 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden
- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- 3160 Brunvandede søer og vandhuller
- 3260 Vandløb med vandplanter
- 4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)
- 5130 Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
- 6120 * Meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand
- 6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
- 6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- 6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
- 7230 Rigkær
- 9110 Bøgeskove på morbund uden kristtorn
- 9130 Bøgeskove på muldbund
- 9160 Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
- 9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund
- 91D0 * Skovbevoksede tørvemoser
- 91E0 * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

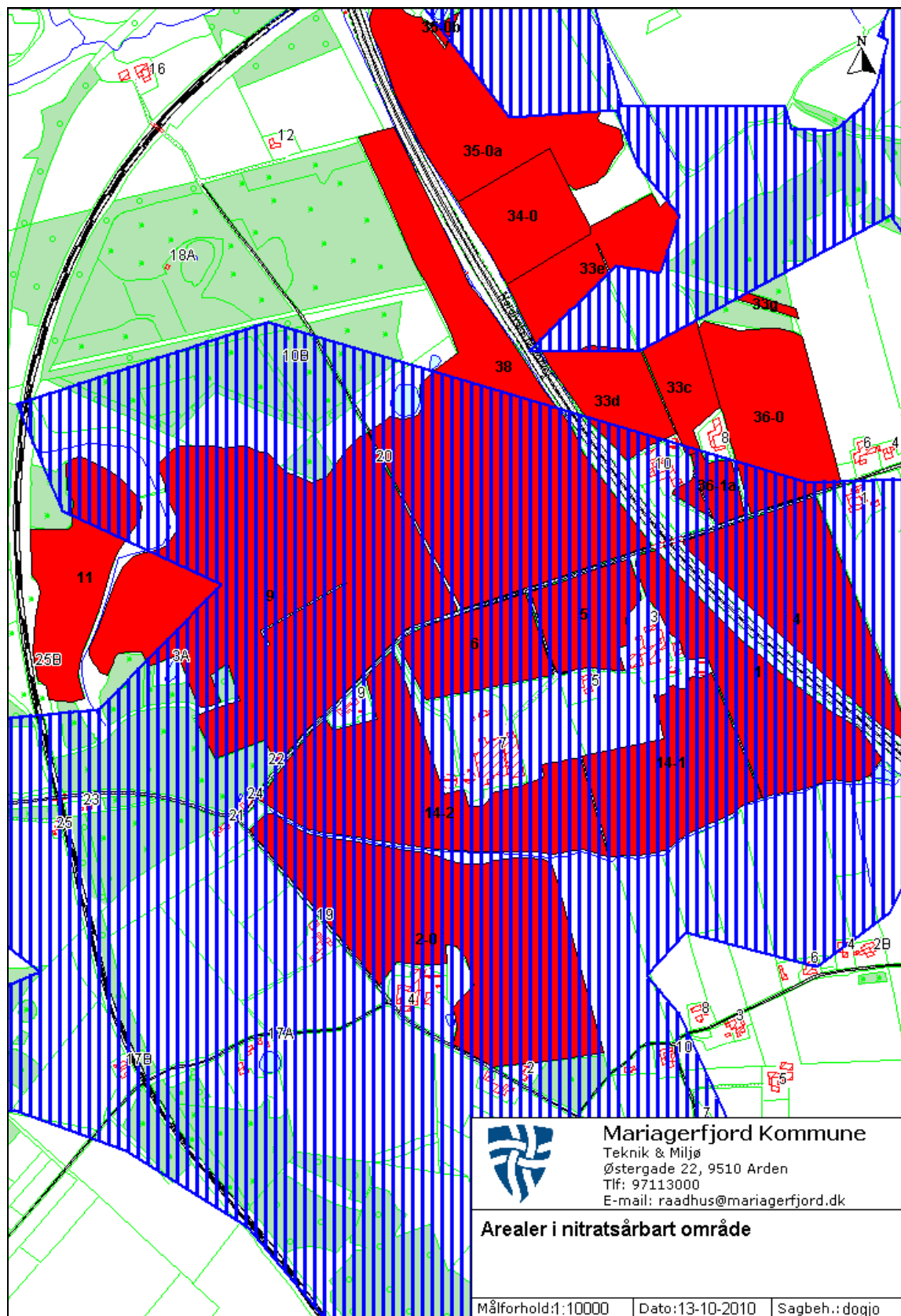
Udpegningsgrundlag for: EF-Fuglebeskyttelsesområde nr. 15, Randers og Mariager Fjorde og Ålborg Bugt, sydlige del

Pibesvane
Sangsvane
Klyde
Hjejle
Fjordterne
Havterne
Dværgterne
Skarv
Knopsvane
Lysbuget knortegås
Gravand
Bjergand
Ederfugl
Sortand
Fløjlsand
Hvinand
Stor skallesluger

Bilag 13: Dyrkningsfri bræmme til Onsild Å

Bilag 14: Arealer i nitratsårbart område

Bilag 15: Beredskabsplan

Beredskabsplan

Beredskabsplan for Væggedalen 3 og 7

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE	88
BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS.....	89
OVERLØB AF GYLLE	90
KEMIKALIE- OG OLIESPILD	91
STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE	92
STRØMSVIGT	93
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER	94
BILAG A KORT OVER EJENDOMMEN	95
BILAG B KORT OVER UDLØBSPUNKTER FRA DRÆN TIL VANDLØB	FEJL! BOGMÆRKE ER IKKE DEFINERET.

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i forrum i stalden og i kontoret i stuehuset Væggedalen 7.

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager (Round Up)
- Dieseltanke
- Drænbrønde / regnvandsbrønd
- Udløbspunkter til vandløb
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- Flugtveje for dyr/frigørelse mm.

Husk

Ved store uheld ring altid 112, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 112.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står i indgang til omklædning og har nr. 9851 1757.

Miljømyndighed	kontaktes på telefon
Falck	kontaktes på telefon 7010 230
Brandvæsen	kontaktes på telefon 112
Lægevagt	kontaktes på telefon 7015 0300 / 7011 0707
Tandlægevagt	kontaktes på telefon 7020 0255
Dyrlæge	kontaktes på telefon 8669 0055
Foderstofforretning	kontaktes på telefon 9986 3333
Elektriker	kontaktes på telefon 9851 2838
Smeden	kontaktes på telefon 9852 5861
VVS	kontaktes på telefon 9852 5861
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon 9862 3311

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.

Hvad er der sket og at det er en gårdbrand.

Er der tilskadekomne – hvor mange?

Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget.

Kontakt driftsleder Peter Nielsen på tlf. 9837 8738 / 2086 1757.

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskort.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlevér denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed.

Hvor det brænder.

Brandens omfang.

Hvor der er adgangsveje.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan afhjælpe situationen:

Skumslukkere

OVERLØB AF GYLLE INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken – RING 112

Oplys:

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.

Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt driftsleder Peter Nielsen på tlf. 9837 8738 / 2086 1757.

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 112

Forsøg opdæmning for at undgå at gylle løber til drænbrønd og vandløbet syd for ejendommen.

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængigt af mængden af gylle.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Frontlæsser (står i maskinhus Væggedalen 3)

KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

Ved større overløb af kemikalier eller olie – RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.

Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud.

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt driftsleder Peter Nielsen på tlf. 9837 8738 / 2086 1757.

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 112.

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber olie eller kemikalier til drænbrønd eller vandløb (se bilag).

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

I laden på Væggedalen 3 findes der savsmuld eller kattegrus, der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. er angivet på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhanernes placering – se bilag.

Elektricitet

Hovedafbryderes placering – se bilag.

Nye amperesikringer (63, 35 og 10) opbevares i computerrum i foderladen.

Herudover er der automatsikringer.

STRØMSVIGT INSTRUKS

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til 9851 2838 / 2030 3237 og forhør om varigheden af udfaldet.

Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator (står i foderladen Væggedalen 7).

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Instruks:

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon, således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.

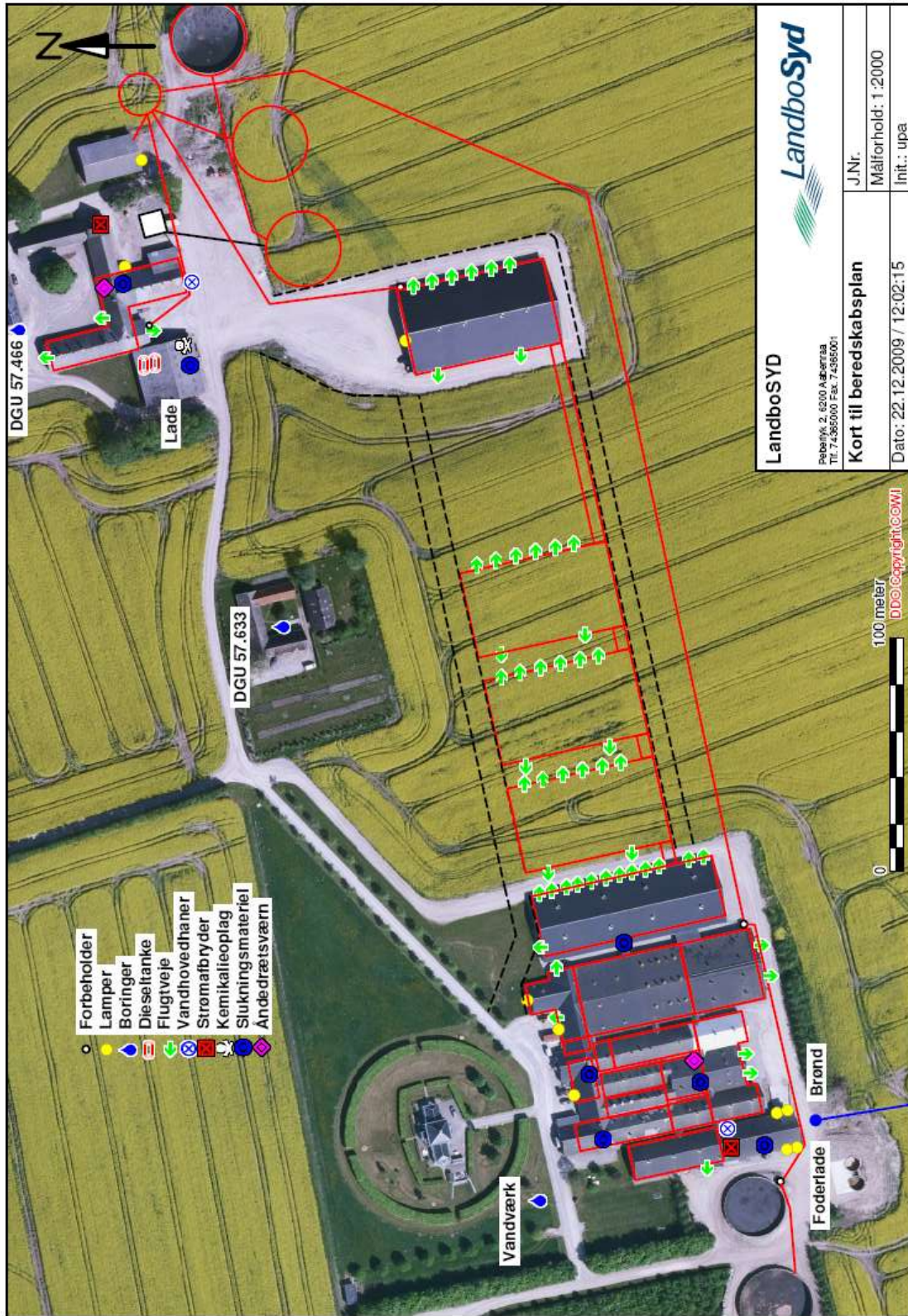
Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllemiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

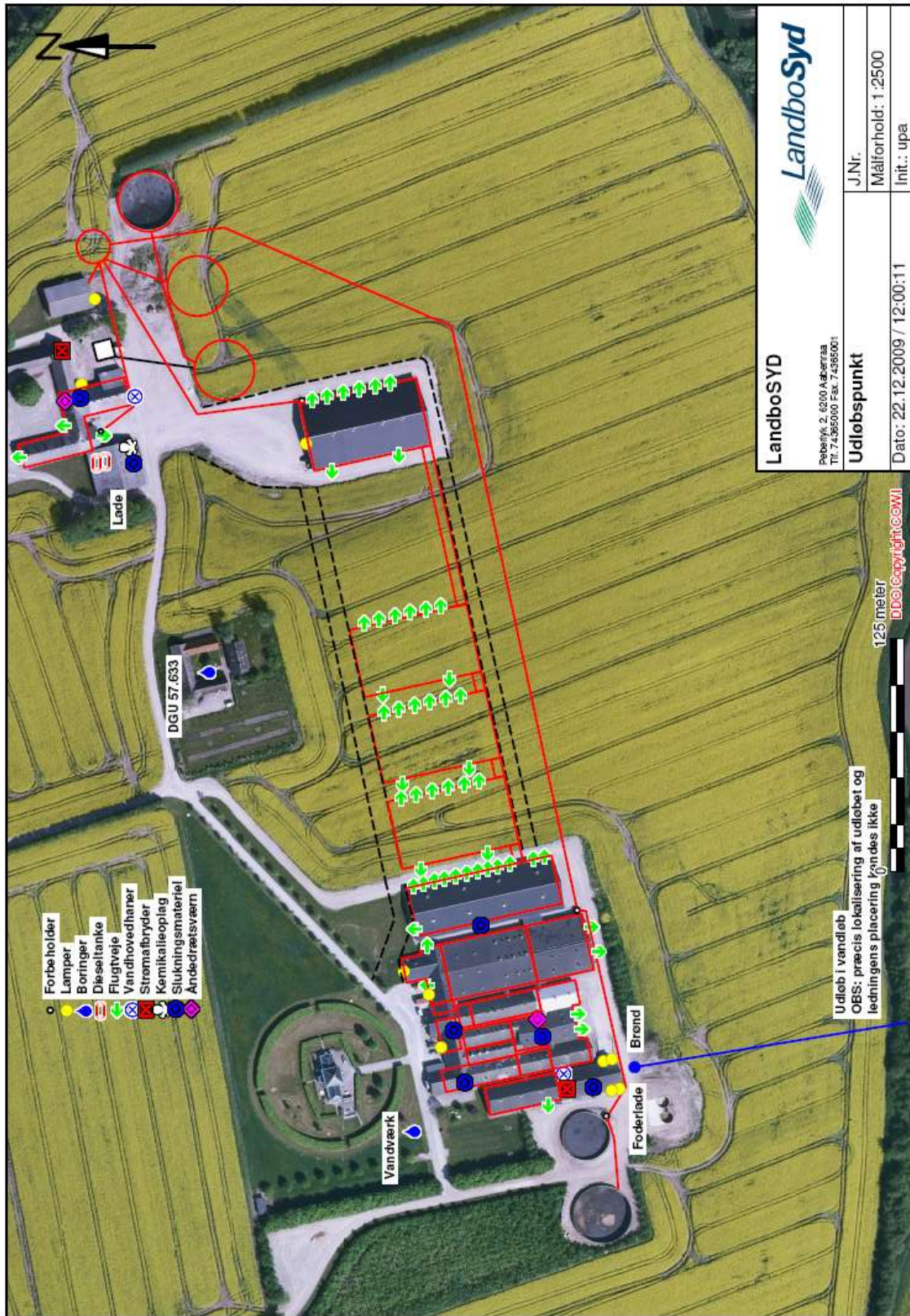
Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

BILAG A Kort over ejendommen

BILAG B Udløbspunkt

Bilag 16: Ansøgningen

Oplysningsskema til www.husdyrgodkendelse.dk skema 14703

**Væggedalen 3 og 7
9500 Hobro**

version 7

Indholdsfortegnelse

Formalia.....	99
Oplysninger om ejendommen	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Lokalisering, ressourcer, management	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Lokalisering og landskab.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Generelle afstandskrav	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Landskabelige hensyn	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Energj	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Energibesparende foranstaltninger	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Vand	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Vandbesparende foranstaltninger	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Døde dyr	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Affald.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Management.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Egenkontrol.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Ansøgt anlæg – Ejendomme.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Spildevandsmængde:	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Spildevand tilledt gyllebeholdere	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Spildevand afledning.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Transport	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Risici	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Støjkilder.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Beskrivelse af støjkilder	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Driftsperiode for støjkilder	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Tiltag mod støjkilder	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Skadedyr.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Generel bekæmpelse af skadedyr.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Fluegener.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Rottebekæmpelse	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Kemikalier	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Pesticider og sprøjteudstyr.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Oplag af olie og kemikalier	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Foderopbevaring.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Ensilage og foderopbevaring.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Diverse.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Lysforhold	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Foranstaltninger ved ophør af produktion.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Rengøring og desinficering	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Overbrusning af svinestalde.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Foderoplysninger	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Bedste tilgængelige staldteknologi	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Ventilationsoplysninger	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Gødningsopbevaringsanlæg	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Bedste tilgængelige udbringningsteknik	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Arealer	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Supplerende oplysninger til www.husdyrgodkendelse.dk	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Bilagsoversigt	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

Formalia

Ansøger:

Navn: Onsildgård Produktion Aps
Adresse: Væggedalen 7
Postnummer: 9500 Hobro
Telefon: 74761628
Mobiltelefon: 40196148
E-mail: Lund@agropartnere.dk

Konsulent:

Navn: Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd
Adresse: Peberlyk 2
Postnummer: 6200 Aabenraa
Telefon: 7436 5043
Mobiltelefon: 6155 8262
E-mail: urp@landbosyd.dk

Kontaktperson på bedriften

Navn: Peter Nielsen
Adresse: Væggedalen 7
Postnummer: 9500 Hobro
Telefon: -
Mobiltelefon: 20861757
E-mail: -

Bedriftoplysninger

Navn på bedriften: Onsildgård svineproduktion
Adresse: Væggedalen 3 og 7
Postnummer: 9500 Hobro
CVR-nummer: 29524963

Kort beskrivelse

Der ansøges om at ændre og udvide dyreholdet på adresserne Væggedalen 3 og 7. Mariagerfjord Kommune har vurderet, at der er samdrift mellem de 2 ejendomme.

I nudrift er de tilladte dyrehold på ejendommene på henholdsvis 480 årssøer og 9.000 smågrise samt 1.000 årssøer og 25.000 smågrise 7,2-30 kg, svarende til 501,10 DE.

Der ansøges om et samlet dyrehold på 4.000 årssøer med 30 smågrise pr. årssø, i alt 930,26 DE. Der skal bygges nye bygninger i forbindelse med udvidelsen.

Der ønskes mulighed for at kunne variere antal smågrise og fravænningsvægten indenfor maksimalt 930,26 DE under forudsætning af, at den ansøgte foderkorrektio overholdes.

Da pdf'en, som genereres i www.husdyrgodkendelse.dk, æder noget af teksten og alligevel ikke viser alle felter, henvises til word-versionen af ansøgningen dateret **29. september 2010**. I dokumentet står alle oplysninger under samme overskrift som angivet her i skemaet.

Ikke-teknisk resume af de miljømæssige konsekvenser

Væggedalen 7, 9500 Hobro er i 1991 miljøgodkendt af Hobro kommune. Ifølge oplysning d. 15. september 2006 fra Peter Nygaard, Hobro Kommune, skal der laves en ny miljøgodkendelse.

I 1994 blev Væggedalen 7 sammenlagt med Væggedalen 10 og i den forbindelse er der lavet til-læg til miljøgodkendelsen. De to produktioner har kørt som hver sin "ejendom".

I januar 2006 er der ansøgt om at flytte produktionen på nr. 10 over til nr. 7. Sammenlægningen af produktionerne er godkendt af Nordjyllands Amt den 28. februar 2006, så den samlede produktion blev på 1.238 søer og 35.300 smågrise. Der blev dog aldrig meddelt miljøgodkendelse hertil jf. Miljøbeskyttelsesloven.

På ejendommen er der opført en endnu ikke godkendt farestald på 2047 m² samt en fortank på 21 m³.

På Væggedalen 3 er der i dag en tilladt produktion på 480 årssøer og 9000 smågrise.

På ejendommen er der opført en endnu ikke godkendt løbe-drægtighedsstald på 2.135 m².

I forbindelse med udvidelsen opføres yderligere 3 løbe/drægtighedsstalde på samme størrelse, to gyllebeholdere på hver 5.000 m³, en buffertank på 1.000 m³ samt et gylleseparationsanlæg. Det forventes at knap 31 % af N i gyllen ender i fiberfraktionen, som afsættes til et biogasanlæg (for-modentlig biogasanlægget på Overgård Gods). Separationsanlægget forventes umiddelbart at blive et anlæg fra AL-2 Teknik (tidligere Kemira). Da der sker meget på markedet, kan det dog og-så blive et andet anlæg (se bilag vedrørende separationsanlæg).

Oprindeligt er der ansøgt i skema 2375 i www.husdyrgodkendelse.dk. Da ansøgningen er ændret, så der i stedet ønskes flere årssøer men ingen polteproduktion i staldanlægget, er det aftalt med kommunen, at skema 2375 bortfalder og erstattes af skema 14703.

I nudrift er der indtastet et dyrehold på samlet 1.480 årssøer og 34.000 smågrise. Der har de sene-re år været et varierende dyrehold på ejendommene. I nudrift er der fraført en mængde husdyr-gødning svarende til husdyrtrykket på arealerne i gennemsnit de sidste 5 år (1,294 DE/ha).

I bedriften indgår på nuværende tidspunkt en produktion på Klejtrupvej 4 på i alt 121 DE svin. I takt med udvidelsen gennemføres vil produktionen ejendommen enten blive nedlagt eller overdraget til en anden ejer. Det er også muligt, at der vil kunne blive afsat gylle fra produktionen til gyllemodta-ger.

Udvidelsen vil medføre et større antal transportere til og fra ejendommen (forøgelse på ca. 50 %). Det vurderes dog, at transporterne ikke kommer til at give anledning til væsentlige gener for nabo-er. Med hensyn til lugt, så viser beregningerne, at alle genekriterier er overholdt.

Der er kapacitet til opbevaring af gylle på knap et år.

Det generelle ammoniakreduktionskrav på 25 % reduktion for udvidelsen/ændringen opfyldes dels ved valg af staldsystem, gyllekøling, overdækning af en del af gyllebeholderne og en foderkorrekti-on på foderet til søerne.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde på land, ligger ca. 2 km syd for ejendom-men. Nærmeste marine internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 29 km øst for ejendom-men.

Der er ca. 870 m og 1.200 til nærmeste udpegede § 7 arealer. Der er tale om overdrev sydvest og nordøst for ejendommene.

På grund af afstandene til internationale naturbeskyttelsesområder, er der umiddelbart ingen restriktioner med hensyn til merdeposition af ammoniak til naturarealer. Beregningen til merdeposition til § 7 naturareal viser, at beskyttelsesniveauet for ammoniak i forhold til § 7 naturarealer overholdes, idet merdepositionen er på 0,07 kg N/ha. Der må maksimalt være en merdeposition på 0,3 kg N/ha, så længe der er 2 andre ejendomme med mere end 75 DE indenfor bufferzonen til overdrevet sydvest for ejendommen. Overdrevet opfylder dog tilsyneladende ikke kravet til § 7, da det er mindre end 2,5 ha.

Totaldepositionen fra ejendommen til overdrevene er på ca. 0,22 kg N.

Alle udbringningsarealer i bedriften ligger indenfor oplande til fosforbelastede internationale naturbeskyttelsesområder og nitratfølsomme indvindingsområder.

Beskrivelse af ansøgningsforløbet og udmeldinger fra Mariagerfjord Kommune forud for indsendelse af version 3 af skema 14703:

I den første version af ansøgningen var vist 194,33 ha egne udbringningsarealer til udbringning af det separerede gylle fra svineproduktionen med ca. 1,22 DE/ha i ansøgt drift. Resten af det separerede gylle og fiberen blev afsat til aftalearealer og biogasanlæg. Nitratudvaskningen faldt med 3,4 mg til 69,7 mg nitrat pr. liter.

Mariagerfjord Kommune har d. 6. juli fremsendt udkast til afslag til ansøgningen med henvisning til bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug § 11 stk. 6, idet kommunen vurderer, at grundvandet ikke er beskyttet godt nok. Udvalget har på udvalgmøde d. 22. juni 2009 vurderet, at indholdet af nitrat i grundvandsmagasinet højst bør være 25 mg/l. På baggrund af en rapport fra Niras, vurderes det, at der i områder med stor sårbarhed ingen nitratreduktion sker fra vandet forlader rodzonen, og at der sker en reduktion på ca. 30 % i områder med nogen sårbarhed hvorved vandet, der forlader rodzonen, maksimalt må indeholde 36 mg nitrat pr. liter.

Farm N beregninger viser, at det kun er muligt at opnå en udvaskning på 25 mg ud af rodzonen, hvis man undlader at køre husdyrgødning på sine arealer og samtidigt reducerer handelsgødningskvoten med mere end 70 % med et normalt kornsædskifte (S3) eller ca. 40 % med et sædskifte udelukkende bestående af vårbyg med 100 % efterafgrøder (G10 grundvandssædskifte).

I det øjeblik arealer ikke længere modtager husdyrgødning, skal de efter vores vurdering ikke længere indtegnes i www.husdyrgodkendelse.dk, idet systemet fordeler husdyrgødningen på alle indtegnede arealer. De ca. 76 ha i område med stor sårbarhed blev derfor taget ud af ansøgningen.

Mariagerfjord Kommune har efter bl.a. møder med Miljøministeren og Miljøstyrelsen ændret holdning. På udvalgmøde d. 12. april 2010 blev det således besluttet, at kommunen kan godkende en maksimal udvaskning på 37,5 mg/l til grundvandsmagasinet. Forvaltningen har oplyst, at det fortsat skal komme ansøger til gode, hvis der tilhører naturarealer og andre arealer til bedriften, som medvirker til en mindre udvaskning til grundvandsmagasinet. For at få udvaskningen ned på 37,5 mg/l i område med stor sårbarhed, bliver man nød til at tage eksisterende dyrkningsarealer ud af drift. Der er derfor udtaget 4,7 ha af mark 9 og lagt ud til naturareal. Herefter er der:

Sårbarhed	Ha natur, bygninger mv.	Ha udbringningsareal
Lille	ca. 32,7	ca. 38,3
Nogen	ca. 30,2	ca. 74,9
Stor	ca. 20,2	ca. 68,8
I alt	ca. 83,1	ca. 182,0

Hvis der maksimalt må være en vægtet udvaskning på 37,5 mg/l i område med stor sårbarhed bliver den gennemsnitligt udvaskning:

$$\frac{(68,8 \text{ ha} * x \text{ mg/l}) + (20,2 \text{ ha} * 5 \text{ mg/l})}{(68,8 \text{ ha} + 20,2 \text{ ha})}$$

x =

$$\frac{((37,5 \text{ mg/l} * (68,8 \text{ ha} + 20,2 \text{ ha})) - (5 \text{ mg/l} * 20,2 \text{ ha}))}{68,8 \text{ ha}}$$

x = 47,0 mg/l

Hvis der maksimalt må være en vægtet udvaskning på 53 mg/l i område med nogen sårbarhed bliver den gennemsnitligt udvaskning, det der regnes med en reduktion på minimum 30 %:

$$\frac{(74,9 \text{ ha} * x \text{ mg/l}) + (30,2 \text{ ha} * 5 \text{ mg/l})}{(74,9 \text{ ha} + 30,2 \text{ ha})}$$

x =

$$\frac{((53 \text{ mg/l} * (74,9 \text{ ha} + 30,2 \text{ ha})) - (5 \text{ mg/l} * 30,2 \text{ ha}))}{74,9 \text{ ha}}$$

x = 72,4 mg/l

FarmN fordeler tilsyneladende ikke gødning og handelsgødning ens i nudrift og ansøgt drift, idet der, selv om der er samme sædskifte i nudrift og ansøgt drift, og selv om der udbringes færre kg N i ansøgt drift, beregnes en stigning i udvaskningen på arealer med S4 sædskifte. Dette giver ingen mening. Finn Pilgaard Vinther, Institut for Jordbrugsproduktion og Miljø har telefonisk bekræftet dette.

Der er derfor lavet særskilt beregning for udvaskning på arealer med G10 sædskifte og arealer med S4 sædskifte for henholdsvis situationen med usepareret gylle og separeret gylle.

Skemanr.	Sædskifte	Sårbarhed	DE/ha	Gylletype	mg/l
18548	G10	stor	0,5	usepareret	46,9
18556	G10	stor	1,0	separeret	47,0
18555	S4	nogen	1,3	usepareret	72,3
18557	S4	nogen	1,29	separeret	72,4

Med 68,8 ha i stor sårbarhed og 113,2 ha i nogen og lille sårbarhed bliver det maksimalt tilladte dyrehold for separeret gylle 214,8 DE og for usepareret gylle 181,56 DE.

Grunden til, at der vises beregninger for usepareret gylle er, at der kan gå et stykke tid, før separeringsanlægget bliver etableret. Der er jo tale om en lovliggørelse, så godkendelsen vil blive "taget i brug" med det samme. Så vidt vi er orienteret, vil Henrik Simonsen endvidere få en godkendelse til enten at kunne modtage både separeret og usepareret gylle.

Efter tilretning af arealer inklusiv udlægning af omdriftsareal til naturareal, er der nu ca. 182 ha ejede udbringingsarealer til bedriften.

Beskrivelse af ansøgningsforløbet og udmeldinger fra Mariagerfjord Kommune forud for indsendelse af version 4 af skema 14703:

Mariagerfjord Kommune modtager 21. juni version 3. I den forbindelse tages kontakt til forvaltningen for at høre, om det indsendte materiale er tilfredsstillende. Dette bliver hverken be- eller afkræftet trods adskillige henvendelser. Først d. 18. august melder forvaltningen tilbage, at man ikke vil acceptere, at der anvendes forskelligt husdyrtryk på arealer med forskelligt sædskifte/beliggenhed:

"Det har altid været (2007-), og er fortsat, en klar praksis i Mariagerfjord Kommune, at differentieret dyretryk ikke er et anvendeligt virkemiddel. Dette beror dels på husdyrlovens og godkendelsessystemets udformning (der regnes med et samlet gennemsnitligt dyretryk på bedriften), dels på det forhold, at det ikke i praksis vil være muligt for Mariagerfjord Kommune at føre tilsyn med en differentieret udbringning af husdyrgødning på forskellige dele af ejendommen. I omhandlede tilfælde er der endda blot tale om dele af dyrkede marker. Vi har ikke fantasi til at forestille os vilkår, som skulle kunne sikre overholdelsen af et differentieret dyretryk på udbringningsarealerne/udarbejdelse af udbringningsjournaler på dele af dyrkede marker. En sådan ordning vil i øvrigt næppe heller blive accepteret af klagemyndigheden."

Det er ansøgers vurdering, at husdyrtrykket kan dokumenteres ved anvendelse af registreringsmulighederne i mark- og gødningsplanen. I mark og gødningsplanen laver landmanden og planteavlskonsulenten under alle omstændigheder en planlægning af, hvad den enkelte mark skal modtage af henholdsvis husdyrgødning og handelsgødning, da det er denne planlægning, der benyttes til at beregne landmanden N-kvote. Denne plan kan landmanden bruge til at styre, hvor mange DE/ha han må køre på den enkelte mark.

Med hensyn til kommunens kommentar om, at nogle af markerne er "dele af dyrkede arealer", er opdelingen lavet i forbindelse med de vægtede beregningerne. Om landmanden vælger at dele sine marker op på en anden måde end ansøgt, er kommunen uvedkommende, så længe der som minimum er G10 sædskifte på de arealer, der er vist med G10 sædskifte i ansøgningen. Det er jo ikke forbudt at have et større areal med G10 sædskifte end ansøgt.

Forvaltningen oplyser endvidere:

"Mht. fosforoverskuddet i scenario 2, ønsker vi at holde fast i en reduktion af fosforoverskuddet til fosforbalance=0 på bedriftsniveau. Dette bygger på flere afgørelser fra MKN, bl.a. MKN-104-00061 som stadfæster at et vilkår om fosforoverskud skal skærpes fra 5,4 kg P/ha/år til fosforbalance i overensstemmelse med nævnets praksis i oplandet til Mariager Fjord (i øvrigt sandjord). Det er vurderet at hverken bekendtgørelsens bilag 3 eller 4 kan sikre beskyttelsen af habitatområdet, hvorfor der principielt skal gives afslag med mindre ansøger vælger at tilpasse sin ansøgning som i denne sag."

Da ansøger ikke kan afvente en klagesagsbehandling i Miljøklagenævnet på forventeligt flere år med risiko for fornyet langsommelig behandling i Mariagerfjord Kommune, kan ansøger ikke gøre andet end at tilpasse ansøgningen. Nøjagtig ligesom ansøger har været tvunget til i forbindelse med udvaskningsproblematikken.

Slutteligt forlanger forvaltningen, at:

"Den vejledende registrering viser en række diger på udbringningsarealerne. Registreringen er vejledende, så enten skal de dele af udbringningsarealerne, hvor der er registreret beskyttede diger tegnes ud af udbringningsarealet, eller godkendelsen af udbringningsarealerne må afvente en afklaring af, om der faktisk er tale om beskyttede diger."

Et sådan krav betragter ansøger som magtmisbrug, og kan kun bunde i et ønske fra forvaltningens side om endnu en gang at forhale godkendelsen. De udpegede diger er fjernet før de nuværende ejere overtog ejendommen. Ejendommen er erhvervet for ca. 5 år siden, og luftfotos på Danmarks Miljøportal viser, at ændringerne i markarealer (og nedlægning af diger!?) er sket i perioden mellem 1995 og 1999. Det forhold, at der muligvis ulovligt er fjernet diger, har intet med Mariagerfjord Kommunes sagsbehandling af godkendelsen at gøre. Endvidere er kommunen er ikke myndighed

på området. Digerne udgør knap 0,4 ha, og der er redegjort for tilstrækkeligt areal, idet der er vist mere end rigeligt gylleaftaleareal.

På baggrund af udmeldingerne fra Mariagerfjord Kommune fra 18. august 2010 er ansøgningen tilpasset. Dels er der taget areal ud af ansøgningen, hvor der før har været udpeget diger, dels er etape I ændret til et husdyrtryk på 0,5 DE/ha usepareret gylle og etape II er ændret til 1 DE/ha separeret gylle med en udnyttelse på 85 %, hvilket er de maksimale tilførsler af husdyrgødning der kan ske på baggrund af Mariagerfjord Kommunes udmeldinger.

Der er vist 1.140,87 ha aftalearealer. Der er ansøgt om § 16 godkendelse for de to bedrifter som aftalearealerne tilhører.

Beskrivelse af ansøgningsforløbet og udmeldinger fra Mariagerfjord Kommune forud for indsendelse af version 5 af skema 14703:

Mariagerfjord Kommune meddeler, at man har glemt at kræve, at arealer, der før lå i lille sårbarhed, men nu efter seneste viden ligger i udpegningen af sårbare arealer, skal angives som sårbare. Endvidere gør kommunen opmærksom på, at arealer med JB2 ikke overholder udvaskningen på maks. 72,4 mg/l. Af kommunikationen med kommunen kommer det frem, at Mariagerfjord Kommune har lavet en ny administrationspraksis, men at de ikke har tænkt sig at åbne op for, at denne ansøgning kan behandles efter denne nye praksis, eftersom kommunen antager, at det ikke vil være en fordel for ansøger. Senere bliver det dog meddelt, at vi har mulighed for at søge under den nye administrationspraksis.

Administrationspraksis:

Tema	Fokus	Bemyndigelse til forvaltningen	Se note
Områder med drikkevandsinteresser samt Områder med begrænsede drikkevandsinteresser	Nitrat	<ul style="list-style-type: none"> Godkendelse efter husdyrlovens generelle bestemmelser. (Byrådet den 25. februar 2010 pkt. 43).	
Nitratfølsomme indvindingsområder	Nitrat	Områder hvor staten <u>ikke har</u> foretaget sårbarhedskortlægning: <ul style="list-style-type: none"> Godkendelse efter husdyrlovens generelle bestemmelser. (Byrådet den 25. februar 2010 pkt. 43). Områder hvor staten <u>har</u> foretaget sårbarhedskortlægning, med henblik på snarlig udarbejdelse af en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse: <ul style="list-style-type: none"> Ikke sårbare områder godkendes efter husdyrlovens generelle bestemmelser. I sårbare områder må der maksimalt udvaskes 50 mg N/l fra rodzonen. (bygger i princippet på UTM 8. marts 2010 pkt. 60). I sårbare områder der samtidig er beliggende i et alment vandværks indvindingsopland må der maksimalt udvaskes 25 mg N/l fra rodzonen.	9. 10 og 11. 12.
Almene vandværkers indvindingsområder der p.t. ikke er sårbarhedskortlagt	Nitrat	Vandværker hvor nitratindholdet i vandet er stabilt: <ul style="list-style-type: none"> Godkendelse efter husdyrlovens generelle bestemmelser. Vandværker hvor nitratindholdet i vandet er stigende over de seneste 5 år og højere end 25 mgN/l: <ul style="list-style-type: none"> Der må maksimalt udvaskes 25 mgN/l fra rodzonen. 	13.

Mariagerfjord Kommune meddeler endvidere:

"Efter Mariagerfjord Kommunes delegationsgrundlag, må udvaskningen fra arealer der i den statslige sårbarhedskortlægning i OSD – områder er kategoriseret som "sårbar" ikke overstige 50 mg N/l. I beregningen af udvaskningen anvendes den dominerende jordbundstype indenfor den del af marken, som er kategoriseret som "sårbar". Det er op til ansøgeren at vælge en løsning der opfylder det fastsatte krav til udvaskningen – i den forbindelse er det en mulighed at vælge, at udtage arealet af ansøgningen."

Normalt vil man vælge at angive en mark som drives i et stykke med den dominerende jordbundstype.

Vi er heller ikke her enige i Mariagerfjord Kommunes udlægning af reglerne, men da vi ikke har noget valg, andet end at få et afslag, har vi tilpasset ansøgningen.

Vi har ikke opdelt arealer i ikke sårbar udpegning efter jordbundstype, da dette ikke er relevant, da der for disse arealer ingen krav er efter Husdyrlovens generelle bestemmelser.

Dette betyder, at vi har været nødt til at skære marker over og tage delarealer med JB2 ud af ansøgningen. På JB2 arealer kan man nemlig kun komme ned under 50 mg/l, hvis man kommer ned på 0,6 DE/ha usepareret gylle. Med i alt 186,57 ha når alle arealer er med, ville der kun kunne udbringes 111,9 DE.

For at kunne udbringe så mange DE på egne arealer, er ansøger tvunget til at smide 19,11 ha harmoniareal ud af ansøgningen, således, at der er **167,45 ha** tilbage som ligger i JB4-11 eller uden for udpegningen af sårbare arealer. De 19,11 ha vil ikke modtage husdyrgødning. Sådan som arealerne er pillet ud af ansøgningen, er markopdelingen på en del af arealerne ikke særlig hensigtsmæssig. Med **167,45 ha** kan der udbringes enten op til 211 DE separeret gylle af 120 kg N pr. DE eller 175 DE usepareret gylle. For usepareret gylle er det kommunens udmelding om, at der kræves fosforbalance, der er begrænsende.

Vilkår om sædskifte bør dog blive - at såfremt at ansøger senere vælger at ændre markskel, så der opstår marker, der udelukkende ligger udenfor udpegningen af sårbare arealer - så kan ansøger frit vælge sædskifte for disse marker.

Yderligere oplysninger til sagen:

I word-versionen af ansøgningen (version fra **29/9-2010**) er der tilføjet to afsnit: "Arealer" samt "Supplerende oplysninger til www.husdyrgodkendelse.dk". Afsnittene forklarer baggrunden for indtastningerne i www.husdyrgodkendelse.dk, beskriver hvilken fleksibilitet, der ønskes for driften af arealerne samt opsummerer oplysninger, der ikke naturligt hører hjemme andre steder i systemet, men som er et krav jf. bilag 2 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

Starttidspunkt for byggeriet

01-03-2012

Sluttidspunkt for byggeriet

01-03-2013

Starttidspunkt for driften

01-10-2010

Beskrivelse af datoerne

Farestalden (staldafsnit 1.1.15) og den ene drægtighedsstald (staldafsnit 1.1.19) er allerede bygget. De to øvrige drægtighedsstalde ønskes opført om ca. 2 år, men der kan også gå længere tid. Da der endvidere kan gå tid med at få indsat dyr og komme op på 30 smågrise pr. årssø ønskes

op til 5 år til at udnytte godkendelsen. Starttidspunkt sættes som forventet tidspunkt, hvor godkendelsen kan tages i brug.

Oplysninger om biaktiviteter:

Der foregår ingen godkendelsespligtige biaktiviteter på ejendommen. Ejendommens gylle vil dog blive separeret. Det vurderes, at separationsanlægget ikke er omfattet af miljøbeskyttelseslovens listepunkt K213, og at det er tilstrækkeligt, at separationsanlægget miljøgodkendes jf. Husdyrloven i forbindelse med denne ansøgning.

Oplysninger om ejendommen

Lokalisering, ressourcer, management

Lokalisering og landskab

Det ønskes af hensyn til en optimal drift på anlægget at de nye drægtighedsstalde placeres forholdsvis tæt på staldene på Væggedalen 7. Da dette bevirker, at der vil blive bygget hen over det nuværende skel mellem Væggedalen 3 og 7, vil ejendommene blive lagt samme før bygningerne bliver opført.

Der er ikke andre ejendomme med husdyrproduktion indenfor 300 m. Nærmeste ejendom med husdyrproduktion på mere end 75 DE ligger ca. 400 m syd for ejendommen.

Bygningsbeskrivelse (OBS: der er ikke helt overensstemmelse mellem bygningsnumre og staldafsnit):

Bygning	Grundplan	Bygningshøjde	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
1 Stald	550 m ²	8	25 °	Røde mursten, gråt eternit-tag	Søer
2 Foderlade	550 m ²	8	25 °	Røde mursten, gråt eternit-tag	Foder
3 Stald	1.000 m ²	7	25 °	Røde mursten, gråt eternit-tag	Drægtighedsafd.
4 Stald	1.100 m ²	8	25 °	Røde mursten, gråt eternit-tag	Søer
5 Stald	800 m ²	7	25 °	Røde mursten, gråt eternit-tag	Søer
6 Stald	2.300 m ²	8	20 °	Røde mursten, gråt eternit-tag	Løbe afd.
7 Stald	2.047 m ²	9	20 °	Røde mursten og sort eternit-tag	Farestald
8 Stald	400 m ²	7	25 °	Røde mursten, gråt eternit-tag	Søer
9 Stald	520 m ²	7	25 °	Røde mursten, gråt eternit-tag	Søer
10 Service	100 m ²	5	25 °	Røde mursten, gråt eternit-tag	Personale
11 Service	100 m ²	5	25 °	Røde mursten og sort eternit-tag	Personale
12 Stuehus	135 m ²	4-5	20 °	Pudsede mursten (grå) og grå skiffertag	Stuehus
13 Gl. gylletank	2.000 m ³	4	-	Betonelementer	gylle/rejectvand
14 Gl. gylletank	3.000 m ³	4	-	Betonelementer	gylle/rejectvand
15 Stald	2.135 m ²	9	25 °	Røde mursten, sort eternit-tag	Løbe/drægtig
16 Maskinhus	660 m ²	8	20 °	Røde mursten, gråt eternit-tag	Maskiner

17	Stald	570 m ²	7	25 °	Røde mursten, gråt eternit-tag	Drægtig
18	Stald	360 m ²	7	25 °	Røde mursten, gråt eternit-tag	Drægtig
19	Lade	120 m ²	7	25 °	Røde mursten, gråt eternit-tag	Depot
20	Garage	260 m ²	7	25 °	Røde mursten og sort eternit-tag	Depot
21	Stald	350 m ²	7	20 °	Røde mursten, gråt eternit-tag	Søer
22	Fyrrum	80 m ²	3	15 °	Røde mursten, gråt eternit-tag	Halmfyr
23	Lade	400 m ²	8	20 °	Rødt blik og grå eternit	Separering og halm
24	Gyllebeholder	5.000 m ³	5	-	Betonelementer, overdækkes med teltdug	Gylle/rejectvand
25	Gyllebeholder	5.000 m ³	5	-	Betonelementer, overdækkes med teltdug	Gylle/rejectvand
26	Gyllebeholder	3.000 m ³	5	-	Betonelementer, overdækkes med teltdug	Gylle/rejectvand
27	Buffertank	1.000 m ³	4	-	Betonelementer	Gylle til separation
28	Ny stald	2.135 m ²	9	25 °	Røde mursten, sort eternit-tag	Løbe/drægtig
29	Ny stald	2.135 m ²	9	25 °	Røde mursten, sort eternit-tag	Løbe/drægtig
30	Ny stald	2.135 m ²	9	25 °	Røde mursten, sort eternit-tag	Løbe/drægtig

Gyllebeholder på 3.000 m³ beliggende Væggedalen 3 er 4 meter dyb, to meter over terræn, dykket indløb, naturlig flydelag ingen afskærmende beplantning. Overdækkes i forbindelse med udvidelsen.

Gyllebeholder på 2.000 m³ beliggende Væggedalen 7 er 4 m dyb, ca. 2 m over terræn, dykket indløb, intet spjæld, ingen pumpe eller fast rør til overpumpning af gylle, overdækning i form af naturligt flydelag, ingen afskærmende beplantning.

Gyllebeholder på 3.000 m³ beliggende Væggedalen 7, 4 m dyb, ca. 2 m over terræn, dykket indløb, intet spjæld, ingen pumpe eller fast rør til overpumpning af gylle, overdækning i form naturligt flydelag, ingen afskærmende beplantning.

To nye gyllebeholdere på hver 5000 m³, 5 meter dybe 2 meter over terræn. Fabrikat: Agritanken. Overdækkes.

En ny buffertank med låg på maksimalt 1.000 m³. Maksimalt 2 m over terræn.

Fortank på ca. 30 m³ fra 1991 med pumpe og rør til overpumpning til gyllebeholder.

På Væggedalen 7 er der ca. 3.134 m³ opbevaringskapacitet i kanalerne i staldene og på Væggedalen er der ca. 857 m³ i kanalerne i staldene. I de nye drægtighedsstalde kommer der ca. 619 m³ opbevaringskapacitet i kanalerne i hver stald.

Fodersiloer: Alle siloer til råvarer står indendørs i bygning 2.

Belysningsforhold på facader og udenfor bygninger og anlæg

Der er udendørs belysning ved foderladen og i forbindelse med indgangspartiet i servicebygningen. Der er 6 små lamper på stuehuset.

Afskærmende beplantningsbredde og træartsvalg

Der er afskærmende beplantning vest og syd for ejendommen. Derudover er der beplantning rundt om stuehuset. Der er ligeledes etableret et større område med beplantning nordvest for gyllebeholderne. Denne beplantning består af eg, bøg osv.

Stalde, gyllebeholdere, andre bygninger, ventilationsafkast, relevante dræn, afløb, adgangs- og transportveje mv. fremgår af vedlagte bilag.

Der er ingen ensilageplads, møddingsplads, eller nedgravede olietanke. Den eneste befæstede plads er vaskepladsen, ellers er der grusbelagt.

Generelle afstandskrav

Afstandene er mål fra nærmeste stald eller gyllebeholder:

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabo (ikke ejet)	ca. 275 m	Fra stald, bygning 1 til Væggedalen 9 (ejendom med landbrugspligt)	50 m
Nabo (ikke ejet)	ca. 415 m	Fra gyllebeholder på Væggedalen 7 til nærmeste nabo uden landbrugspligt Væggedalen 24	285 m*
Naboskel	ca. 32 m ca. 190 m	Fra nye drægtighedsstalde til Væggedalen 5 (ejet) Fra stald, bygning 11, til matr. nr. 16 a af Sdr. Onsild By, Sdr. Onsild	30 m
Beboelse på samme ejendom (stuehus)	ca. 45 m	Fra stald, bygning 8, til stuehuset	15 m
Levnedsvirksomhed	ca. 3 km	Købmanden i by	25 m
Samlet bebyggelse i landzone	ca. 1,2 km	Fra staldanlægget til samlet bebyggelse i Nørre Onsild	680 m*
Byzone	ca. 1,5 km	Fra staldanlægget til byzonegrænse ved Sønder Onsild	921 m*
Sommerhusområde	ca. 15 km	Fra staldanlægget til sommerhusområde ved Mariager by	921 m*
Fælles vandindvindingsanlæg	ca. 1,5 km	Fra staldanlægget til vandværkerne i Nørre og Sønder Onsild	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	ca. 13 m	Fra eksisterende staldafsnit 1.1.16 til boring DGU-nr. 57.466	25 m

	ca. 75 m	Fra nye stalde til nærmeste boring DGU-nr. 57.633	
Vandløb - åbent	ca. 170 m	Fra gyllebeholder til bæk syd for ejendommene	15 m
Dræn	ca. 135 m	Fra gyllebeholder til vandløb	15 m
Privat vej	ca. 15 m	Indkørslen til ejendommen	15 m
Offentlig vej	ca. 105 m	Fra eksisterende gyllebeholder på Vægedalen 3 til motorvej	15 m

* Afstandskravet er opgivet som de beregnede geneafstande. Der skal gøres opmærksom på, at afstanden måles fra et beregnet midtpunkt til beboelsesbygningen ved samlet bebyggelse og til zonegrænse ved sommerhus- og byzoneområde.

Kilde: www.husdyrgodkendelse.dk, Danmarks Miljøportal og Jupiterdatabasen (Geus).

Inden for bufferzone II til § 7 arealet sydvest for ejendommene (et overdrev på ca. 2,29 ha) er der 2 andre ejendomme med husdyrproduktion: Klejtrupvej 4 og 13. Der er derfor valgt "to eller flere ejendomme" under kumulation i forhold til ammoniakdeposition. Ruhed opland er sat til L og ruhed natur er sat til Mk. Det er dog mærkværdigt, at arealet fremgår som § 7, da det er mindre end 2,5 ha!?

Landskabelige hensyn

Afstande til følsom natur (§ 7) samt afstande til andre natur- og kulturområder på bedriftens arealer (Kilde Danmarks Miljøportal, Kulturarvsstyrelsens hjemmeside, kortbilag til Nordjyllands Amts Regionplan 2001-2012). OBS: når der herunder står arealerne, menes der udbringingsarealerne:

Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser: Bygningerne og arealerne ligger udenfor udpegningen "Særligt næringsfattige naturarealer". Enkelte arealer ligger indenfor udpegningen "Naturområder". Bygningerne og de fleste af arealerne ligger udenfor udpegningen "Område med naturinteresser".

Arealer udpeget jf. § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug: Der er ca. 870 m og 1.200 til nærmeste udpegede § 7 arealer. Der er tale om overdrev sydvest og nordøst for ejendommene.

Natura 2000: Bygningerne ligger udenfor udpegningerne. Enkelte arealer ligger indenfor Natura 2000. Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde på land, ligger ca. 2 km syd og ca. 2 km øst for ejendommen (habitatområderne Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, Skravad Bæk). Nærmeste marine internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 29 km øst for ejendommen.

Områder med landskabelig værdi: Bygningerne ligger udenfor udpegningen "Værdifulde kystlandskaber". Ca. halvdelen af arealerne ligger indenfor udpegningen. Både bygninger og arealer ligger udenfor udpegningen "Værdifulde landskaber"

Uforstyrrede landskaber: Bygningerne og størstedelen af arealerne ligger indenfor udpegningen.

Områder med særlig geologisk værdi (Skovtilplantning uønsket pga. Geologi): Der er ingen bygninger og arealer indenfor udpegningen.

Rekreative interesseområder: Der er hverken bygninger eller arealer indenfor udpegningerne: "Planlagte arealer til byformål", "Fritidsområder", "Eksisterende byzonearealer", "Nye og Eksiste-

rende sommerhusområder”, ”Arealudlæg til ferie-fritidsformål” eller ”Planlagte arealer til ferie-fritidsformål”.

Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer: Bygningerne ligger udenfor udpegningen ”Værdifulde kulturmiljøer”. Der er ingen bygninger og arealer indenfor udpegningen ”Kulturhistoriske enkeltelementer”.

Kirkeomgivelser: Bygningerne og arealerne ligger udenfor ”Kirkelandskaber”.

Kystnærhedszonen: Bygningerne og de fleste af arealerne ligger udenfor udpegningen.

Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering: Bygningerne ligger udenfor lavbundsarealer. Der er enkelte arealer som har en lille del i lavbundsområder. De områder, der er klassificeret, er klasse IV med ingen risiko for okkerudledning.

Skovrejsningsområder: ingen bygninger men en del af arealerne ligger indenfor udpegningen.

Fredede områder: Bygninger og arealerne ligger udenfor fredede områder. Nærmeste fredede område ligger i Øls og omkring Fyrkat ved Hobro begge ca. 2 km fra staldanlægget.

Beskyttede naturarealer (§ 3): Flere af arealerne støder op til vandløb der er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og 2-meter bræmmer til målsatte vandløb overholdes.

Strandbeskyttelseslinie: Bygningerne ligger udenfor udpegningen.

Klitfredningslinie: Der er hverken bygninger eller arealer indenfor udpegningen.

Skovbyggelinie: Bygningerne ligger udenfor udpegningen. En del af arealerne ligger indenfor udpegningen.

Kirkebeskyttelseslinie: Bygningerne ligger udenfor udpegningen ”Kirkebyggelinier”. Ca. 1532 meter til nærmeste.

Fortidsmindebeskyttelseslinie:

Nærmeste fortidsmindebeskyttelseslinie ligger ca. 450 meter nordvest for nybyggeriet

Beskyttede sten- og jorddiger: Ifølge arealinfo er der et beskyttet jorddige imellem Væggedalen 3 og Væggedalen 7. det har dog ikke været muligt at finde diget i praksis.

Energi

Samlet energiforbrug i nudrift og efter ansøgningen (skønnede mængder):

Type	Forbrug før	Forbrug efter
El	ca. 400.000kWh	ca. 500.000kWh
gas - stald	ca. 30.000kg	ca. 20.000kg
Diesellole til traktor	ca. 4.000 liter	ca. 5.000 liter
Halm til halmfyr	30.000 kg	5.000 kg*

* Varme genvundet ved gyllekøling, vil så vidt muligt erstatte halm. Der er for en sikkerheds skyld sat et forbrug på 5.000 kg halm, da der i kolde perioder kan blive behov for at supplere med anden opvarmning end genvundet varme fra gyllekølingen.
Det skønnede elforbrug er meget lavere end normtal for elforbrug for sohold (380 kWh pr. årssø jf. "Håndbog svinehold 2008").

Energibesparende foranstaltninger

I forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør i staldene udskiftes til lavenergi lysstofrør. Lyset i staldene er tændt efter behov og styres automatisk.

I de fleste af staldbygninger er der undertryksventilation eller diffus undertryksventilation, som er mere strømbesparende end fx ligetryksventilation. Der er p.t. ikke planer om at udskifte ventilationen i de eksisterende stalde. Bliver der behov for det, vil der blive valgt et strømbesparende system, såfremt det er foreneligt med ventilationsbehovet i stalden. Efter hvert hold smågrise og slagtesvin vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

For at løse ammoniakreduktionskravet installeres gyllekøling i de 3 nye drægtighedsstalde. Gyllekølingen medfører, at der kan genvindes varme. Overskudsvarmen vil blive anvendt til opvarmning af staldanlæg og stuehuse og til varmt brugsvand.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation, gyllekøling og genvinding af varme (se endvidere under Bedste tilgængelige staldeknologi vedrørende gyllekøling)).

Vand

Skønnede forbrugsmængder:

Type	Forbrug før	Forbrug efter
Drikkevand, vask, overbrusning mv.	ca. 13.000 m ³	ca. 21.000 m ³
Rengøring af maskiner	ca. 10 m ³	ca. 10 m ³
Vandforbrug beboelse	ca. 175 m ³	ca. 175 m ³

Mængderne er skønnede.

I henhold til "Håndbog for svinehold 2008" er det gennemsnitlige årlige vandforbrug for en tilsvarende produktion ca. 21.000 m³ vand +/- 25 % i ansøgt drift. Det vurderes derfor, at vandforbruget på ejendommen ligger inden for normtallene.

Vandbesparende foranstaltninger

Vandbesparelse opnås ved drikkenipler som sidder over fodertruget (integreret i foderautomaten). Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere, drikkenipler over trug).

Vandforbruget måles ikke som sådant, men tjekkes løbende (ca. en gang om måneden). Staldene kontrolleres dagligt, og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Døde dyr

Døde dyr opbevares under kadaverkap til venstre for stald 2. Dyrene har hidtil været lagt direkte på jorden. Som følge af de nye regler for opbevaring af døde dyr, lægges dyrene fremover enten på en palle eller en betonspalte. Der er ingen naboer, som kan se pladsen fra deres ejendom, og pladsen kan heller ikke ses fra offentlig vej. Daka afhenter dyrene. Dyr til afhentning tilmeldes pr. telefon.

Affald

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Årlig mængde	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie	Maskinhus/værksted	Olieleverandør	Ukendt	Ca. 25 l	13.02.08	06.01
Olie- og brændstof-filtre	Maskinhus/værksted	Egentransport	genbrugscenter	Ca. 3 stk.	16.01.07	06.05
Spraydåser	Forrum	Egentransport	genbrugscenter	Ca. 150 stk.	15.01.10	23.00
Medicinrester	Forrum	Egentransport	genbrugscenter	Ca. 50 glas	18.02.08	05.13
Kanyler	Forrum	Dyrehospital	Ukendt	Ca. 20 boks	20.01.32	05.13
Tørbatterier - NiCd	Maskinhus/værksted	Egentransport	genbrugscenter	Ca. 20 stk.	16.06.02	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	Container	Vognmand	Ukendt	Tømmes 1 gang ugentligt	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	Container	Vognmand	Ukendt	Tømmes 1 gang ugentligt	15.01.02	52.00
Lysstofrør	Maskinhus/værksted	Egentransport	genbrugscenter	Ca. 100 stk.	20.01.21	79.00
Jern og metalaffald	Øst for stald 8	Produkthandel	Ukendt	Ca. 10 tons	02.01.10	56.20
Tomme olietromler og -tanke	Maskinhus/værksted	Produkthandel	Ukendt	Ca. 1 stk.	15.01.04	
Diverse brændbart	Container	Vognmand	Ukendt	Tømmes 1 gang ugentligt	Afhængig af indhold	19.00
Paller	Foderlade	Foderstoffirma	Ukendt	Ca. 80 stk.	15.01.03	62.00
Malet og lakeret træ	Container	Vognmand	Ukendt	Tømmes 1 gang ugentligt	17.02.01	62.00

Mængderne skønnes stort set uændrede som følge af udvidelsen.

Management

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Gyllen udbringes aldrig på søndage og helligedage, og der køres aldrig op til beboelsesejendomme på lørdage. Typisk kontaktes særligt udsatte ejendomme telefonisk forud for gyllekørsel.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Der er ikke udarbejdet egentlige planer for reparation og vedligehold. Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

Egenkontrol

Der føres ingen skriftlig opgørelse over egenkontrol bortset fra logbog over flydelag på gyllebeholdere og journal over indgang og afgang af dyr.

I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn og det tjekkes, om anlæggene kører som de skal.

Herudover er der en række andre faste procedurer:

- Der vaskes stalde inklusiv ventilatorer efter behov
- Ved overpumpning fra forbeholder til gyllebeholder tjekkes først, om der er plads
- Etablering af flydelag umiddelbart efter tømning af gyllebeholder

Ansøger har ingen umiddelbare forslag til egenkontrol. Så vidt muligt vil det gerne undgås, at skulle føre udførlige driftsjournaler, da der jo ikke bruges flere end de nødvendige ressourcer i form af råvarer, hjælpestoffer, energi osv.

Ansøgt anlæg – Ejendomme

Ejendomsnummer: 846 – 15308 og 15353 (Væggedalen 3A og 7+10)
CHR-nr.: 97715 og 93262

Spildevandsmængde:

Spildevandstyper	m ³ /år før udvidelse	m ³ /år efter udvidelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	ca. 1.700 m ³	ca. 1.400 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand	ca. 170 m ³	ca. 170 m ³	Septiktank og videre til nedsivningsanlæg	Bundfældning
Vaskevand + regnvand tilledt gyllebeholder fra vaskeplads på ca. 20 m ²	ca. 55 m ³	ca. 55 m ³	Forbeholder	Ingen
Tagvand	ca. 7.500 m ³	ca. 14.600 m ³	Via bl.a. faskiner (nedsivning) og dræn til vandløb og videre til hav	Ingen

Mængden af rengøringsvand til vask af stalde, drikkevandsspild og vand til overbrusning er skønnet ud fra kapacitetsberegningens normtal for drikkevandsspild og vaskevand.

Spildevand tilledt gyllebeholdere

Jf. standardkapacitetsberegninger er der ca. 6,32 m³ gylle/årsso (heri er der inkluderet 340 l vaskevand pr. so).

Kapacitetsberegning:

4.000 årssøer x 6,32 m³ = 25.280 m³

Vaskeplads regnvand på vaskevand = 55 m³

Fradrag for overdækning (0,4 m³/m² x 13.000 m³/4 m) = 1.300 m³

I alt 24.035 m³

Beholderkapacitet i gyllebeholdere er på 18.000 m³ og i kanaler i stalde på maksimalt 5.848 m³. Dvs. op til 11,9 måneders opbevaringskapacitet. Der vil dog blive tilsat vand i forbindelse med gyllesepareringen. Tommelfingerreglen er dog, at der tilsættes ca. samme volumen, som der fjernes fibre.

Se endvidere punktet "Spildevandsmængde".

Spildevand afledning

Det vurderes, at der ikke afledes spildevandstyper, der kræver særskilt spildevandstilladelse. Septiktanken tømmes via den kommunale tømningsordning.

Se endvidere punktet "Spildevandsmængde".

Transport

Til- og frakørsel sker udelukkende ad indkørslen til ejendommen. Transporterne sker typisk i dagtimerne fra ca. kl. 7.00 til kl. 17.00. I forbindelse med udvidelsen af besætningen vil der være et øget transportbehov fra og til ejendommen, men det øges ikke proportionalt med udvidelsen. Der vil i mange tilfælde medtages større mængder pr. kørsel.

Det forventes, at virksomheden kan overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Transporter	Før udvidelse antal/år	Efter udvidelse antal/år
Foder mv.	ca. 55	ca. 75
Fyringsolie/brændstof	ca. 6	ca. 6
Levering af smågrise	100	50
Levering af slagtesvin	0	0
Afhentning af døde dyr	ca. 78	ca. 78
Diverse sækkevarer	20	ca. 12
Gyllekørsel/kørsel med rejectvand og fiber	ca. 350	maks. 1.000
Indkørsel af korn	ca. 75	0
Maksimalt i alt	ca. 684	ca. 1.221

Antallet af transporter er skønnede. Antallet af gyllekørsler kan variere afhængigt af, hvor stor gyllevognenes og lastbilernes kapaciteter er. Der vil normalt blive kørt ud dels i april/maj måned og i august måned.

Herudover er der en del intern transport med flytning af dyr mellem staldafsnittene.

Afhængigt af hvordan de tekniske løsninger for pumpning af gylle/rejectvand til og fra beholderne på Væggedalen 7 til separationsanlægget kan løses, kan der muligvis komme yderligere interne transporter.

Risici

Redegørelse for mulige uheld

Ved overpumpning af gylle fra forbeholder til gyllebeholder aktiveres en kontakt i stalden. Der er mulighed for at afbryde overpumpning via en kontakt på forbeholderen. Det tjekkes løbende, om der er plads i gyllebeholderne før overpumpning. Forbeholderne er placeret i et niveau i forhold til gyllekanalerne, så det ikke er muligt at få overløb fra forbeholderne. Der er ingen faste rør eller pumper til overpumpning af gylle fra gyllebeholdere til gyllevogn. Der er heller ikke spjæld mellem forbeholdere og gyllebeholdere.

Skulle uheldet være ude og en gyllebeholder bryder sammen eller overfyldes ved en fejl og gyllen løber ud på marken, vil en del af gyllen kunne sive gennem jorden og muligvis også ned i bækken (ved større læk, sammenbrud). I dette tilfælde vil jord kunne doses op som barriere, og opsamling af gylle iværksættes. Det vurderes, at der er ekstrem lille sandsynlighed for, at dette vil ske. Gyllebeholderne er omfattet af tiårsbeholderkontrolordningen og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende.

I forbindelse med separationsanlægget er der erfaring for, at der kan springe en slange. Da anlægget er forsynet med trykfaldsalarmer lukkes anlægget automatisk ned. Mængden af spildt gylle eller rejectvand kan herefter opsamles/fejles i afløb forbundet med gyllebeholder/buffertank. Da anlægget står inde i en bygning med fast gulv og afløb til gyllebeholder, vil uheldet ikke give anledning til forurening. Såfremt fiberen fyldes over i en container i bygningen, vil der være følere, så anlægget stopper, hvis containeren er fyldt.

I tilfælde af at separeringsanlægget går i stykker/har driftsproblemer kommer leverandøren inden for maksimalt 48 timer og reparerer anlægget.

I forbindelse med fx slagteristrejke kan der ske en midlertidig ophobning af dyr på ejendommen. Dette vil bevirke, at lugtemissionen fra stalden bliver større end normalt. Denne situation forventes at forekomme meget sjældent.

Sandsynligheden for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med påfyldning og brug af olie, forventet at være meget lille. Se punktet "Oplag af olie og kemikalier" for yderligere oplysninger om olietanke.

Minimering af risiko for uheld

Se "Redegørelse for mulige uheld".

Minimering af gene ved uheld

Se "Redegørelse for mulige uheld".

Støjklider

Beskrivelse af støjklider

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	På samtlige stalde	Døgnet rundt
Blandekar	Foderlade, i lukket isoleret rum	9 gange/døgn ca. 20 time
Kompressor til vådfoderanlæg	Foderlade, i lukket isoleret rum	Ca. 5 min. hver 2. time
Kompressor	Maskinhus	Primært i dagtimerne
Transport via til- og frakørselsvej	Til- og frakørselsvejen	Primært i dagtimerne

Støj fra anlægget vurderes stort set at blive det samme før og efter udvidelsen, idet ejendommen allerede er etableret på stedet. Det er kun de ekstra kørsler i forbindelse med flytning og gylleudkørsel, der øges (se under punktet "Transport"). Råvarer til foderproduktion tippes af i korngraven.

Driftsperiode for støjklider

Se "Beskrivelse af støjklider".

Tiltag mod støjklider

Der er ikke foretaget nogen særlige tiltag for at dæmpe støjklider. Ventilationsanlæggene er nye eller af nyere dato, og er derfor støjsvage.

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Se under punkterne "Fluegener" og "Rottebekæmpelse".

Fluegener

Fluebekæmpelse sker i overensstemmelse med Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinier, idet der indsættes rovfluelarver ca. 6 gange årligt.

Rottebekæmpelse

Rotter bekæmpes med rottegift udlagt i kasser. Ansøger har et privat firma til at foretage rottebekæmpelse. Kasser med gift tilses 5 gange årligt samt ved henvendelse. I øvrigt holdes ejendommen ryddelig og evt. foderspild m.v. opsamles med det samme, så risikoen for tilhold af rotter minimeres.

Kemikalier

Pesticider og sprøjteudstyr

Markarbejde er udliciteret hvorved der ikke forekommer pesticider og sprøjteudstyr på ejendommen.

Oplag af olie og kemikalier

Olietanke:	Fabrikat	Volumen	Fremstillingsår	Tanknr.	Godkendelsesnr.
Dieselolietank i maskinhuset	Roug	1.800 l	1986	36046	SB 600/81
Dieselolietank i maskinhuset	Herning Beholderfabrik	1.500	1982	286171	SB 600/81

Der er ingen tankattester til tankene.

Olietankene står indendørs på fast bund. Spildolie og andet farligt affald opbevares i maskinhuset på en spildbakke. Olieråvarer opbevares også i maskinhuset.

En tredje olietank i maskinhuset og olietanken på Væggedalen 3 sløjfes.

Foderopbevaring

Ensilage og foderopbevaring

Der er 8 indendørs fodersiloer opstillet i foderladen.

Foderet snegles direkte fra korngraven over i de indendørs siloer og fra siloerne trækkes det ind i blandekaret ved kæde-træk i rørsystem. Det vurderes, at der ingen støvgener er for naboer i forbindelse med håndteringen af foderet.

Der er intet ensilageoplag.

Diverse

Lysforhold

Der er 10 udendørslamper fordelt rundt ved produktionsbygningerne på ejendommene.

Foranstaltninger ved ophør af produktion

I forbindelse med ophør af husdyrproduktion, vil der enten ske det, at ejendommen overdrages med alt indhold til en anden husdyrproducent - ellers vil anlægget blive tømt for dyr og gødning, og rester af kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ. Unødvendige olietanke vil blive sløjft.

Rengøring og desinficering

Alle stalde vaskes med højtryksrensere. Der bruges ikke desinfektion.

Overbrusning af svinestalde

Der vil være kombineret overbrusnings- og iblødsætningsanlæg i alle stalde.

Foderoplysninger

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift er der derfor ikke indtastet oplysninger, hvorved www.husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normalt.

Det vurderes, at der anvendes foder indeholdende et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF).

Vejledende niveauer for råprotein i BAT-foder til svin:

Art	Faser	Indhold af råprotein (% i foder) ¹⁾	Samlet fosforindhold (% i foder) ²⁾
Fravænnede grise	< 10 kg	19-21	0,75-0,85
Smågrise	< 25 kg	17,5-19,5	0,60-0,70
Slagtesvin	25-50 kg	15-17	0,45-0,55
Slagtesvin	50-110 kg	14-15	0,38-0,49
So	drægtighed	13-15	0,43-0,51
So	diegivning	16-17	0,57-0,65

¹⁾ Med tilstrækkeligt afvejet og optimal tilførsel af aminosyrer

²⁾ Med tilstrækkeligt fordøjeligt fosfor med brug af fx højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase

I ansøgt drift er der flere smågrise end normen, hvilket bliver opfattet som en foderkorrektion. For at leve op til ammoniakreduktionskravet er der endvidere behov for en foderkorrektion. Der indtastes derfor, at der maksimalt må benyttes 138,4 g råprotein pr. FE for årssøerne og 30 smågrise pr. årssø mod standard 142,8 g råprotein pr. FE og 24,6 smågrise pr. årssø. Vilåret for foder til årssøerne bør blive ud fra følgende formel, at type 1 korrektion højst må være 0,928:

$$\left(\left((1.442 \text{ FE pr. årssø} \times 138,4 \text{ g råprotein pr. FE}) / 6250 \right) - 1,50 - (30 \text{ (antal fravænnede grise pr. årssø)} \times 7,2 \text{ kg (fravænningsvægt)} \times 0,024 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) \right) / 27,2$$

Det forventes dog, at der vil være fleksibilitet med hensyn til de forskellige variable parametre, så længe korrektionsfaktoren ikke overstiger 0,928.

Bedste tilgængelige staldteknologi

Med hensyn til BAT og staldsystemer så er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der BAT-byggebladene og dels er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

Staldsystemer for søer, løbeafdelingen og drægtighedsstalden:

- fuld- eller delspaltegulv med vakuumsystem nedenunder til hyppig fjernelse af gylle, eller
- delspaltegulv og en reduceret gødningskanal.

Staldsystemer for søer, farestalden:

En boks med fuldspaltede jern- eller plastikgulve og som har:

- en kombination af vand- og gødningskanal, eller
- et udskylningssystem med gødningsrender, eller
- en gødningsopsamler nedenunder.

Endvidere findes der 4 BAT-byggeblade/BAT-blade:

- Faresti med delvist spaltegulv (106.02-51, revideret 11.11.204)
- Køling af gyllen i svinestalde (1. udgave, oprettet 19.05.2009)
- Svovlsyrebehandling af gyllen i slagtesvinestalde (1. udgave, oprettet 19.05.2009)
- Luftvasker med syre (2. udgave, revideret 19.05.2009)

Det vurderes, at BAT-byggeblad "Luftvasker med syre, rensning af 60 % afgangsluft" (106.04-58) er uaktuelt efter udgivelsen af BAT-blad "Luftvasker med syre".

BREF-dokumentet konkluderer, at farestalde med bokse med et delvist spaltet gulv og en reduceret gødningskanal ikke er BAT – mens et fuldspaltet gulv er det, hvis det er af plast eller jern. På dette punkt er der ikke overensstemmelse mellem BREF-dokumentet, BAT-byggebladene og www.husdyrgodkendelse.dk.

De nye stalde ønskes etableret med beton- og støbejernsspalter med gyllekummer under spaltearealet og træk- og slipsystem (vakuum):

Farestald: Bokse med delvist spaltegulv (i overensstemmelse med BAT-byggeblad)

Drægtighedsstald: Delvist spaltegulv og gyllekøling i 2 af staldene (BAT jf. BREF)

I de eksisterende stalde er der støbejernsspalter i farestaldene og betonspalter i de øvrige og træk- og slip i alle stalde. Alle gulve er med delvis fast og delvis spaltegulve.

Det antages, at Mariagerfjord Kommunes holdning til BAT med hensyn til staldgulve er, at de skal være med delvist spaltegulv og delvist fast gulv. Da alle stalde er med delvist spaltegulv og delvist fast gulv, er dette opfyldt.

Fra 1. januar 2013 skal alle betonfuldspaltegulve til svin overholde nogle krav til spalteåbningerne og bjælkebredde: Spalteåbningerne må ikke være over 11 mm for pattegrise, 14 mm for fravænnede grise og 18 mm for avls- og slagtesvin og bjælkebredden skal være minimum 50 mm for pat-

tegrise og fravænnede grise og 80 mm for avls- og slagtesvin (kravene gælder ikke for fuldspaltegulve i støbejern) – staldene lever op til dette krav.

Der bliver etableret gyllekøling i de to nye løbe- drægtighedsstalde. I IT-ansøgningssystemet er der regnet med en ammoniakreduktionseffekt på 16,5 % og årlige driftstimer på 8.760 timer. Det er ikke sandsynligt, at anlægget er i drift i alle årets timer – det primære er blot, at køleeffekten og antallet af driftstimer tilsammen giver en effekt på 16,5 %. Der er vedlagt beregning fra Danfoss for kølingen.

Mariagerfjord Kommune har som udgangspunkt meddelt, at de vurderer, at køling med 20 % ammoniakreduktionseffekt i nye farestalde og 30 % ammoniakreduktionseffekt i nye løbe- drægtighedsstalde og overdækning af nye gyllebeholdere er BAT. Der vedlægges beregning for, hvad den samlede NH₃-tab fra det ansøgte staldanlæg ville være, hvis der ikke foderkorrigeres, ikke overdækkes en eksisterende gyllebeholder men køles med henholdsvis 20 % og 30 % ammoniakreduktionseffekt i nye fare- og løbe/drægtighedsstalde (dvs. både de ulovligt opførte stalde og de nye stalde). Beregningerne viser, at det samlede NH₃-tab er 11.369 kg N/år.

Med 16,5 % ammoniakreduktionseffekt i de 3 nye løbe/drægtighedsstalde, overdækning af de 2 nye gyllebeholdere og en eksisterende gyllebeholder på 3.000 m³ samt foderkorrektur viser beregningerne, at der i det ansøgte projekt er et samlet NH₃-tab er 11.241 kg N/år.

Ansøger lever derfor op til kommunens krav til BAT.

Det vurderes, at det ikke er BAT at etablere gyllekøling i eksisterende stalde uden gyllekøling. Der står således også i BAT-bladet "Køling af gyllen i svinestalde", at gyllekøling ikke umiddelbart kan etableres i eksisterende stalde. I øvrigt vil øvrigt genvundet varme ikke kunne udnyttes jf. gyllekølingsberegningerne.

BAT-bladet for svovlsyrebehandling af gylle er kun for slagtesvinestalde. Hvis der ses bort fra dette vil etablering af forsyning af anlæg til ca. 500 DE for at reducere ammoniakfordampningen koste ca. 1,5 millioner kr i investering og årlige omkostninger på ca. 150.000 kr (jf. notat om forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT teknologier af 17. marts 2009). Beregningerne er baseret på beregninger for slagtesvin og kan derfor ikke umiddelbart overføres på et soanlæg. Med en udvidelse på ca. 430 DE dels i eksisterende stalde og dels i nye stalde vurderes investeringen ikke at være BAT. Denne teknologi er derfor fravalgt.

Syrerensning af afkastluften fra de eksisterende stalde vurderes ikke at være BAT pga. investeringsomkostningerne.

I BAT-bladet er der kun oplysninger i forhold til slagtesvin.

For at give en ide om omkostningerne, er her gengivet tal for rensning for 500-950 DE:

Rensning for at reducere ammoniakfordampningen af 500-950 DE vil – afhængigt af type - koste mellem ca. 2-4 million kr og 8-17 millioner kr med årlige omkostninger på hhv. godt 200-500.000 og 1-2 million kr ved 100 % luftrensning. Ved 20 % luftrensning bliver beløbene mellem ca. 500-750.000 kr og ca. 2-4 millioner kr med årlige omkostninger på hhv. ca. 60-100.000 og 300-500.000 kr (jf. notat om forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT teknologier af 17. marts 2009).

Beregningerne er som nævnt baseret på beregninger for slagtesvin og kan derfor ikke umiddelbart overføres på et soanlæg. Med en udvidelse på ca. 430 DE vurderes investeringerne og meromkostninger ikke at være BAT. Dertil kommer, at der stadig er tekniske problemer med anlæggene og at der skal påregnes et vist tidsforbrug til overvågning. Det må også forventes, at de ovennævnte priser ikke holder, hvis der også skulle renses på eksisterende stalde, hvor der vil skulle ske tilpasninger for at kunne integrere rensningsanlæg. Scanairclean og Turbovent, som beregningerne er fortaget for, er således heller ikke tilgængelige på markedet længere. Denne teknologi er derfor fravalgt.

Når staldene en gang skal renoveres, vil der blive taget højde for, hvilke muligheder der er for at leve op til det, som på det tidspunkt er BAT for staldsystemer. Ingen af staldene forventes at skulle renoveres før om minimum 20 år.

Der gøres opmærksom på, at hverken de gamle BAT-byggeblade eller de nye BAT-blade giver nogen konklusion på, hvad der anses for at være proportionalt for en bestemt størrelse udvidelse – dvs. investeringen og driftsomkostningerne set i forhold til den opnåede miljøeffekt. BAT-bladene indeholder vurderinger af meromkostninger pr. produceret slagtesvin og pr. kg N reduceret. Da der et tale om et primært sohold, kan der ikke drages nogen konklusion om BAT ud fra disse tal.

På baggrund af ovenstående vurdering, vurderes det, at de eksisterende stalde kan fortsætte indtil disse skal renoveres, samt at de nye stalde kan etableres som ansøgt.

Ventilationsoplysninger

Stald nr.	Ventilationstype	Maksimal ventilation	Antal afkast (udsugninger)	Højde
1.1.1	Diffus – undertryk Ligetryk	6 x 5.250 m ³ 6 x 5.250 m ³	12	1 m over tag (ikke over kip)
1.1.2	Ligetryk	2 x 7.250 m ³	2	1 m over tag (ikke over kip)
1.1.3	Diffus - undertryk	8x 7.500 m ³	8	1 m over tag (ikke over kip)
1.1.4	Diffus - undertryk	8 x 9.000 m ³	8	1 m over tag
1.1.5	Diffus - undertryk	4 x 7.250 m ³	4	1 m over tag (ikke over kip)
1.1.6	Ligetryk	4 x 8.000 m ³	4	1 m over tag (ikke over kip)
1.1.7	Diffus - undertryk	4 x 7.250 m ³	4	1 m over kip
1.1.8	Ligetryk	4 x 8.000 m ³	4	1 m over kip
1.1.9	Ligetryk	4 x 10.700 m ³	4	1 m over tag (ikke over kip)
1.1.10	Undertryk	3 x 10.000 m ³	3	1 m over tag (ikke over kip)
1.1.11	Undertryk	2 x 8.500 m ³	2	1 m over tag (ikke over kip)
1.1.12	Ligetryk	1 x 8.000 m ³	1	1 m over kip
1.1.13	Ligetryk	4 x 8000 m ³	4	1 m over tag (ikke over kip)
1.1.14	Ligetryk	2 x 7.000 m ³	2	1 m over tag (ikke over kip)
1.1.15	Diffus - undertryk	4 x 18.000 m ³	4	1 m over tag (ikke over kip)
1.1.16	Ligetryk	6 x 10.700 m ³	6	1 m over tag (ikke over kip)

1.1.17	Undertryk	4x 18.500 m ³	4	1 m over tag (ikke over kip)
1.1.18	Undertryk	4 x 18.500 m ³	4	1 m over tag (ikke over kip)
1.1.19	Undertryk	4x 18.500 m ³	4	1 m over tag (ikke over kip)
1.1.20	Undertryk	4x 18.500 m ³	4	1 m over tag (ikke over kip)

Gødningsopbevaringsanlæg

Da der er tale om:

- stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt (tømmes helt 2 gange om året)
- beholdernes bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- beholderen er overdækket med naturligt flydelag eller teltduk (flydelag sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning)

og beholderen kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen, vurderes det, at der er BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

Bedste tilgængelige udbringningsteknik

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af Husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække (regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage), udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle), krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur, krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter, krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer, krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha, krav til efterafgrøder), hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte og planternes udbytte.

Det er en maskinstation, der står for udbringningen af halvdelen af gyllen. Gyllen, som køres ud af maskinstationen, køres ud med 25 m³ gyllevogn med slæbeslanger. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, bundfrossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer lige ned til vandløb og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Kommunen har skrevet, at man ud fra kort mener, at der kan være arealer, hvor det skrånere mere end en 6° ned mod vandløbet. Ansøger mener dog, at arealerne inden for de sidste 20 m ned til vandløbet har en hældning på mindre end 6°.

Gylleudbringning sker kun på hverdage og aldrig op til store fester (for så vidt, at der er kendskab hertil).

Der benyttes ikke nedfælder p.t. Det forventes, at der med ændring af sædskifte til vårbyg med efterafgrøder ændres til nedfældning.

Det vurderes at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

Når der udbringes separeret husdyrgødning eventuelt suppleret op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik og placering i sædskiftet, således fordampningen af ammoniak reduceres mest muligt og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Arealer

Oplysninger om arealer	Heraf udbringningsareal
Eget areal, Væggedalen 3, 5, 7 og Klejtrupvej 4	167,45 ha
Gylle/rejectvandsaftale Henrik Simonsen, Skalmstrupvej 4, 8930 Randers NØ CVR-nr. 10382297 & 20642289	1.140,87 ha*
I alt	1.308,32 ha

* For aftalen med Henrik Simonsen er samtlige hans arealer i CVR-nr. 10382297 & 20642289 som må modtage husdyrgødning vist. Henrik Simonsen modtager også anden husdyrgødning til disse arealer. Der er ansøgt om § 16 godkendelse af arealerne i de to CVR-nr. ved Randers Kommune. OBS: Der er ikke ændret oplysningerne under de enkelte aftalearealer om, at arealet kræver arealgodkendelse.

Ved navngivningen af arealer til bedriften er der benyttet stort set samme navngivning, som der er benyttet i fællesskema 2010. Marker er dog delt op efter, om de ligger indenfor udpegningen af sårbare arealer, hvis de indeholder arealer angivet som JB 2 i kortene på Danmarks Miljøportal <http://kort.arealinfo.dk/>, idet disse arealer ikke kan nedbringes til en udvaskning på maksimalt 50 mg NO₃/l ud af rodzonen.

Beregningerne viser, at der kan reduceres i harmoniarealet ved at separere gyllen, køre rejectvandet ud på arealerne og levere fiberdelen til biogasanlæg.

Kemira (AL-2 Teknik) arbejder med standardtal, mens der i regnskabet i www.husdyrgodkendelse.dk arbejdes med andre forholdstal, som bl.a. påvirkes af ammoniakreduktionsvirkemidlerne.

Af de 89.811,19 kg N i skemaet vil de 62.337,95 kg N ende i rejectvandet og resten i fiberdelen (svarende til forholdet i Kemiras beregninger på 64.301 kg N : 92.642 kg N, dvs. 30,59 % af N i fiberdelen og 69,41 % i rejectvandet). De 62.337,95 kg N kan omregnes til 519,48 DE af 120 kg N/DE og 17,19 kg P/DE (ca. 40 % af P ender i rejectvand: 22.319,80 kg P x 0,4 /519,48 DE) som i etape II afsættes med 1,26 DE/ha på egne arealer (211 DE af 120 kg N og 17,19 kg P pr. DE) og resten på aftalearealerne (308,48 DE).

Rejectvandet er indtastet med 85 % udnyttelse, hvilket gyllemodtager også skal bruge i sit gødningsregnskab. Fiberen skal udnyttes med 52 % udnyttelse.

Der er ikke ført fiber til og fra anlægget i skemaet i www.husdyrgodkendelse.dk, da det har vist sig, at IT-systemet regner forkert på udnyttelsesprocenterne ved fraførsel. Der er derfor kun tilbageført den andel rejectvand, der skal bruges på ejendommen. Resten af rejectvandet afsættes til aftalearealer og fiberdelen til biogasanlæg (fiberdelen udgør 410,78 DE af 27.473,24 kg N og 13.391,88 kg P).

Som alternativ ansøges om at udbringe usepareret gylle med ca. 1,04 DE/ha, hvilket er den mængde usepareret gylle, der kan udbringes på arealerne samtidigt med at der opnås fosforbalance, hvilket Mariagerfjord Kommune kræver.

Der er lavet en kopi af ansøgningen (skema 20557), hvoraf beregningerne for udbringning af 175 DE usepareret gylle fremgår.

De sidste 5 år har arealerne i bedriften været drevet med 1,294 DE/ha. Der er derfor fraført husdyrgødning i nudrift, så husdyrtrykket svarer til 1,294 DE/ha i nudrift.

År	DE	Harmoniareal ha	DE/ha
2002/2003	313,6	237,99	1,318
2003/2004	299,05	251,08	1,191
2004/2005	350,91	250,76	1,399
2005/2006	288,28	247,17	1,166
2006/2007	333,33	238,84	1,395
Gennemsnit	-	-	1,294

Supplerende oplysninger til www.husdyrgodkendelse.dk

Da det ikke er oplagt hvor nogle af punkterne jf. bilag 2 i bekendtgørelse om tilladelser og godkendelser m.v. af husdyrbrug skal indtastes, og det heller ikke altid er muligt at sætte en relevant kommentar ind, er her nogle supplerende oplysninger:

Der er ikke detaljerede oplysninger om dræning af arealerne. Alle arealer er derfor lagt ind som drænedede, hvilket giver den mindst fordelagtige beregning for landmanden i forhold til udvaskningsberegningerne, men til gengæld størst mulige beskyttelse af miljøet. Da alle marker kan vandes, er de ligeledes sat som vandede. Der er ikke indtastet oplysninger om fosfortal, da jordbundstypen primært er JB2, JB4 og JB11 (der er kun ca. 1 ha, der ligger i JB 6 og arealerne udgør en mindre del af de marker, som de er en del af).

Det antages, at det er nok at gøre opmærksom på, at der er ansøgt om § 16 godkendelse til aftalearealerne, og at det derfor ikke er nødvendigt, at ændre for hver enkelt mark, hvorvidt den ligger i N- eller P-klasse 1-3. Arealerne er indsendt til Randers Kommune i skema 5022 og 5044.

Da der ikke i IT-systemet er et oplagt punkt at beskrive selve separationsanlægget, vedlægges i stedet som bilag Kemiras brochure for gyllesepareringsanlægget, hvori selve separeringsprocessen er beskrevet. Da der sker en del på markedet for gyllesepareringsanlæg, er det muligt, at det kan ende med at blive et andet separeringsanlæg – fx en dekantercentrifuge. Oplysninger om et

eventuelt andet separeringsanlæg vil blive fremsendt til kommunen til vurdering af, om anlægget kan etableres indenfor godkendelsens rammer.

Under punkt 19 skal der oplyses om art og forbrug af andre hjælpestoffer. Til separationen anvendes en alcrylamide (OPTIFLOC C-23264) og jernsulfat (PIX-113). Der er vedlagt datablade på disse produkter.

Under punkt 21 skal der oplyses om sædskifte. Dette betyder dog ikke, at det faktiske sædskifte er identisk med det, der bruges i modellen bag www.husdyrgodkendelse.dk, Farm-N. Sædskifterne er valgt som en blanding af G10 sædskifte for arealer i udpegningen af sårbare arealer og standard-sædskifter for øvrige arealer som isoleret set ligger uden for udpegningen af sårbare arealer for at leve op til kommunens krav til udvaskning til grundvandsmagasinet.

Vilkår om sædskifte bør dog blive - at såfremt at ansøger senere vælger at ændre markskel, så der opstår marker, der udelukkende ligger udenfor udpegningen af sårbare arealer - så kan ansøger frit vælge sædskifte for disse marker.

Under punkt 26 skal der gives oplysninger om forventet balance for N og P på bedriftsniveau, ammoniakfordampning og nitratudvaskning. Det antages, at www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger, gør det ud for dette krav.

Under punkt 28 skal der gives oplysninger om anvendelse af bedste teknologi til reduktion af ammoniakemission og udvaskning af nitrat, samt oplysninger om, hvordan et eventuelt fosforoverskud og udledning af fosfor nedbringes. BAT i forbindelse med staldsystemer, fodring og udbringningsteknik er beskrevet under disse afsnit.

Da beregningerne i www.husdyrgodkendelse.dk viser, at der ikke skal stilles særlige vilkår til ammoniakdeposition til § 7 arealer og udledning af fosfor, er der ikke lavet yderligere investeringer i teknologi ud over gyllekøling i de 3 nye drægtighedsstalde, en foderkorrektion på foderet til søerne og overdækning af en eksisterende gyllebeholder og de 2 nye gylleholdere.

Med hensyn til udvaskning henvises til de udførlige beregninger, som er beskrevet under ikke-teknisk resume. Det er således ansøgers vurdering, at der er sket en reduktion i nitratudvaskningen og fosforoverskuddet ud over, hvad der er økonomisk forsvarligt – og ud over hvad der er påkrævet for at sikre grundvand og recipienter.

Under punkt 30 skal gives oplysninger om lugtforureningskilder. Den væsentligste lugtforureningskilde er staldventilationen. Pga. afstanden til naboer, skønnes det, at der ingen problemer er med lugt fra dyreholdet – hvilket beregningerne i www.husdyrgodkendelse.dk også viser.

Under de enkelte opbevaringsanlæg står der i I-boksen bl.a., at der skal gives oplysninger om tilført vand mv. Det antages, at det er tilstrækkeligt, at lave en samlet redegørelse for ejendommen.

Bilagsoversigt

Anlægstegninger
Beregninger fra Kemira (nu AL-2 Teknik)
Brochure fra Kemira
Beregning for gyllekøling
Beregning for BAT-niveau

LOCKFAST